Mabasa ya Atumiki

Kuyamba kwa nkhani

1 Imwe aTeofiro,
mubukhu langu lakuyamba ndidanemba bzentse bzomwe Jezu adayamba kucita na kupfundzisa,
2 mpaka ntsiku yomwe adatengedwa kuyenda kudzulu, atamala kupfundzisa mwa Mzimu wa Mulungu kuna atumiki omwe adasankhula.
3 Atamala kubonera kwace, Jesu adawonekera kuna iwo ndipo adawapasa bzizindikiro bzizinji bzakusaya kugazidwa bzakuti akhana moyo. Adawonekera kuna iwo m'kati mwa ntsiku makumi manai acimbawauza bza Umambo bwa Mulungu.
4 Nthawe inango, pomwe akhadya nawo, adawauza kuti: “Lekani kucoka muJerusalema, tsono mudikhire cipiciro ca Baba wangu, comwe ndidakuuzani.
5 Pakuti Juwau adabatiza na madzi, tsono m'kati mwa ntsiku pan'gono imwe mun'dzabatizidwa na Mzimu Wakucena”.

Kukwira kwa Jezu kudzulu

6 Pamwepo omwe akhadatsonkhana adam'bvundza kuti: “Mbuya, ni nthawe ino yomwe mun'dzabwezera umambo kwa Ijirayeri?”
7 Iye adawatawira kuti: “Ni bzanu lini kudziwa nthawe ayai ntsiku zomwe Baba adakhazikisa mwa utongi bwace.

8 Tsono mun'dzatambira mphambvu
pomwe Mzimu Wakucena un'dzabuluka
kuna imwe, ndipo mun'dzakhala mboni
zangu muJerusalema, muJudeya mwentse na
muSamaliya, mpaka kwa kumalizira kwa dziko”.
9 Atamala kulewa bzimwebzi, adatengedwa
aciyenda kudzulu iwo alikuwona, ndipo m'tambo
udam'mpsinkha acisaya kumuwona.
10 Ndipo iwo adakhala wacinyang'anisisa
kudzulu pomwe iye akhakwira. Mwa cisututu
patsogolo pawo padawoneka amuna awiri
akhadabvala bzicena,
11 ndipo adawauza kuti: “Amuna wa
kuGalireya, thangwe ranyi mulikunyang'ana
kudzulu? Jezu umweyu, omwe atengedwa pakati
pa imwe aciyenda kudzulu, an'dzabwerera
bzibodzi-bodzi ninga momwe mwamuwona
alikuyenda kudzulu”.

Kusankhulidwa kwa Matiya

12 Pamwepo iwo adabwerera kuJerusalema, ku-
cokera kuphiri ra kucemeredwa na dzina lakuti
dimba la Olivera, lomwe liri pafupi na mzinda, pa
m'tantho wa kirometru ibodzi (1).
13 Pomwe adafika kumweko, adakwira mu-
cipinda ca padzaulu comwe akhakhala. Adagu-
mana Pedru, Juwau, Tiyago, Andereya, Filipi,
Tomasi, Bartolomeu, Mateu, Tiyago mwana wa
Alifeu, Simau wa gulu la aZerote* na Juda mwana
wa Tiyago.

---

* **1:13** AZerote: Likhali gulu la aJuda lomwe likhamenyana na atsamunda waciRoma.

14 Wentsenewa akhambagumana acipemba pa-
bodzi na akazi na Maliya, mai wa Jezu, ndipombo
na abale wace.

15 Ntsiku zimwezo Pedru adaimirira pakati
pa abale, (pakhana gulu lakukwanira dzana na
makumi mawiri (120) ya wanthu)
16 ndipo adati: “Abale, bzikhafunika kuteweza
Cakunemba comwe Mzimu wa Mulungu udalewa
na mulomo wa Davidi, bza nkhani ya Judasi,
omwe adakhala nyakutsogolera wale omwe
adamanga Jezu.
17 Iye adalewengewa ninga m'bodzi wa ife
ndipo akhacita mbali pa kutumikira kumweku”.
18 (Na mabaibai yomwe iye adatambira na
kuphonyera Mulungu kwace, Juda adagula
munda. Kumweko adagwa na msolo, thupi
lace lidagwatika pakati, ndipo mautumbo yace
yadakhuthuka.
19 Ndipo wentse wakukhala muJerusalema
adadziwa bzimwebzi, mwakuti mucirewedwe
cawo munda umweyu adayamba kuucemera
Akelidama, ndiko kulewa kuti: Munda wa
Mulopa).

20 Pedro adapitiriza kulewa kuti: “Thangwe bzi-
danembedwa mubukhu la Masalimo kuti:

“ ‘Nyumba yace ikhale matere,

ndipo paleke kuwoneka, wakuikhala’†.

Pomwe:

† **1:20** Mas 69:25

“ ‘Winango apite pa mbuto yace’‡.
21 Na tenepo, bzin'funika kuti tisankhule mwa-
muna m'bodzi omwe akhali nafe nthawe yentse
yomwe Mbuya Jezu adakhala nafe,
22 kuyambira pa ubatizo bwa Juwau mpaka ntsiku
yomwe Jezu adatengedwa pakati pathu aciyenda
kudzulu. Bzin'funika kuti m'bodzi wa iwo akhale
mboni na ife ya kumuka kwace”.
23 Pamwepo adaguma madzina ya wanthu
awiri: Zuze akhacemerewa Barasaba, acidzi-
wikambo ninga Justo, na Matiya.
24 Patsogolo pace adapemba aciti: “Mbuya,
Imwe mun'dziwa m'tima wa wentse. Tiratizeni
nguponi pa awiriwa omwe mwasankhula
25 kuti aphate basa la kutumikiralo lomwe Ju-
dasi adaleka, aciyenda kumbuto yomwe akhath-
emera”.
26 Ndipo adacita vima-vima, kuvimako kudagw-
era Matiya. Tenepoyo iye adathimizira pa atumiki
wa Jezu khumi na m'bodzi (11).

2

Kubwera kwa Mzimu Wakucena

1 Pomwe ntsiku ya Pentekoxte idafika, akhadat-
sonkhana wentse pa mbuto ibodzi.
2 Mwacisututu, kudzulu kudabveka muwira
ninga condzi ca mphambvu kwene-kwene,
ndipo cidadzaza nyumba yentse yomwe iwo
akhadakhala.
3 Ndipo adawona bzinthu ninga cirambi-lambi
bzomwe bzidamwazana ninga malirime ya moto,

‡ **1:20** Mbuto yace: MuciGiriki ambati: “Ubixopi bwace”. Ni kulewa kuti winango acite basa lace la m'busa. Mas 109:8

bzicikakhala padzulu pa m'bodzi na m'bodzi wa iwo.
4 Wentse adadzala na Mzimu Wakucena ndipo adayamba kulewa-lewa bzilewedwe bzinango, malingana na momwe Mzimu udawalewesa.

5 MuJerusalema mukhana aJuda wakugopa Mulungu, wakucokera ku madziko yentse ya pantsi.
6 Pomwe adabva muwira, adakhoncezana gulu likulu lomwe lidamalidwa ndzeru, thangwe m'bodzi na m'bodzi akhawabva alikulewa cirewedwe ca iwo.
7 Mwakudabwa na kumalidwa ndzeru, iwo akhambabvundzana aciti: “Onani, wanthu wentse omwe alikulewa-lewawa ni wa kuGalireya lini kodi?
8 Tsono m'bodzi na m'bodzi wa ife tirikuwabva tani mucirewedwe cathu?
9 Ife ndife aParti, aMedi na aErami, wakukhala kuMesopotamiya, kuJudeya, kuKapadosiya, kuPonto, kuAziya,
10 kuFirijiya, kuPamfiriya, kuIjipito na mbali za kuLibiya pafupi na kuSireni, alendo wakucokera kuRoma,
11 napo aJuda na wakutendeuka mu ciJuda, aKerete na a Arabu. Tsono tawabva tani alikulewa bza bzidabwiso bzukulu bza Mulungu mu cirewedwe cathu?”
12 Ndipo wentse adadabwa na kumalidwa ndzeru, akhambabvundzana wina na mwandzace aciti: “Bzimwebzi bzinilewanyi?”

13 Tsono, winango akhawasinjirira, acimbati: “Iwo aledzera na vinyu”.

Mafala ya Pedru

14 Pamwepo Pedru adaimirira pabodzi na Atumiki anango khumi na m'bodzi (11) ndipo mwa kukuwa adawauza kuti: “Amuna wa muJudeya na mwentse omwe mun'khala muJerusalema, lekani ndikufokotozereni bzimwebzi! Tetekerani bwino:
15 Amunawa alibe kuledzera, ninga momwe imwe mun'kumbukira. Yakali macibese nthawe zipfemba!”
16 Tsono bzomwe bzirikucitikabzi ndibzo bzidalewedwa na m'polofita Jowere kuti:

17 “ ‘Mulungu adati: Ntsiku zakumalizira,
nin'dzathulurira Mzimu wangu pa mbumba yentse.
Wana wanu wacimuna na wacikazi an'dzacita cipolofita,
matswaka an'dzawona maso-mphenya,
ndipo nkhalamba zin'dzalota.
18 Napo kwa anyagrinya wangu wacimuna
na anyagirinya wacikazi
nin'dzathululira Mzimu wangu pantsiku zimwezo
ndipo iwo an'dzacita cipolofita.
19 Nin'dzawonesa bzidabwiso
padzulu, kudzulu
na bzizindikiro pantsi pa dziko:
Mulopa, moto na mitambo ya utsi.
20 Dzuwa lin'dzasanduka m'dima
ndipo mwezi un'dzasaduka mulopa,
ikanati kufika ntsiku ikulu
ndipo yaulemerero ya Mbuya.
21 Ndipo wentse omwe an'dzacemera

dzina la Mbuya an'dzapulumuka!’ ”*

22 “Amuna wa kuIjirayeri, tetekerani mafalaya:
Jezu wa kuNazareta mamuna wakutsimikizidwa
na Mulungu patsogolo pa imwe kudzera mwa
bzidabwiso, bzilatizo na bzizindikiro bzomwe
Mulungu adacita kudzera mwa Iye pakati pa
imwe, ninga cadidi imwe mun'dziwa.
23 Munthu umweyu mudam'pasidwa na
cakulinga cakutalidwa ndipo mwakudziwika kale
na Mulungu. Imwepo mwakuthandizidwa na
wanthu wakuipa mudam'khomerera pam'tanda
mucimupha.
24 Tsono Mulungu adamulamusa kwa wakufa,
mwa kum'tsudzula mubzakuwawa bza infa,
thangwe bzikhakwanisika lini kuti infayo
im'mangirire.
25 Thangwe Davidi adalewa bza Iye aciti:

“ ‘Ine nthawe zentse ndikhawona Mbuya patso-
golo pangu.
Thangwe Iye ali kuboko langu ladidi,
kuti ine ndireke kutekenyesedwa.
26 Ndipopo m'tima wangu
udakondwera ndipo ndidalewa mwakup-
fatsa.
Ndipombo thupi langu lin'dzapuma mucidikhiro,
27 thangwe un'dzandisiya lini munthutu†,
napo kudzabvuma kuti Wakucena wako adz-
abvunde.
28 Iwe wandidziwisa njira za moyo ndipo

* **2:21** Jow 2:28-32 † **2:27** Munthutu: MuciGiriki alikulewa kuti gwindza.

un'dzandidzaza na mfatso patsogolo pako' "‡.

29 Pedru adalewa pomwe kuti: "Abale, lekani
ndikuuzeni padeca kuti kholo m'kulu Davidi
adafa acikapendesedwa ndipo nthutu yace iri
pakati pa ife mpaka ntsiku ya lero.
30 Tsono iye akhali m'polofita ndipo akhadziwa
kuti Mulungu adamupicira mwa kulumbira kuti
an'dzaikha m'bodzi wa dzindza lace pa m'pando
wa umambo wace.
31 Iye pakudziwa kale bzimwebzi, adalewa
bza kumuka kwa Krixtu, omwe alibe kusiyidwa
kuinfa napo thupi lace kubvunda.
32 Mulungu adalamusa kwa wakufa Jezu
umweyo, ndipo tentsene ife ndife mboni za
nkhani imweyi.
33 Ndipo adakwizidwa kuboko ladidi la
Mulungu, Iye adatambira Mzimu Wakucena
wakupiciridwa na Baba, ndipo adathulula
bzomwe imwepo tsapano mulikuwona na kubva.
34 Thangwe Davidi alibe kukwira kudzulu,
tsono iye adafotokoza kuti:

" 'Mbuya Mulungu adalewa kuna Mbuya
wangu kuti: Khala kuboko langu lamadidi
35 mpaka ine ndiikhe anyamadulanthaka wako
ninga cakupondera minyendo yako'§.

36 "Na tenepo, mbumba yentse ya Ijirayeri
idziwisise kuti Jezu umweyo omwe imwepo
mudakhomerera pantanda, Mulungu adamucita
Mbuya na Krixtu"**.

---

‡ **2:28** Mas 16:8-11 § **2:35** Mas 110:1 ** **2:36** Krixtu: MuciHeberi ni Mesiya, bzomwe ni kulewa kuti wakudzozedwa.

Wakuyamba kutendeuka

37 Pomwe iwo adabva bzimwebzo, mitima yawo
idaneseka ndipo adabvundza Pedru na atumiki
anango kuti: “Abale, ticite ciyani?”
38 Pedru adatawira kuti: “Bwekani ndipo
m'bodzi na m'bodzi wa imwe abatizidwe
mu dzina la Jezu Krixtu kuti mulekereredwe
kuphonyera Mulungu kwanu, ndipo
mun'dzatambira mphatso Mzimu wa Mulungu.
39 Pakuti cipiciro ni ca imwe, wana wanu na
wentse omwe ali kutali ndipo ni ca wentse omwe
Mbuya, Mulungu wathu, an'cemera”.
40 Na mafala yanango mazinji akhambawacen-
jeza na kungingimira aciti: “Bzipulumuseni pa
m'badwe wakuipa uno!”
41 Omwe adatawira fala adabatizidwa, ndipo
ntsiku imweyo mbogo idathimizirika na wanthu
bzulu bzitatu (3:000).

Kuphatana kwa akrixtau

42 Iwo akhambabzipereka kucipfundziso ca
atumiki na mukuphatana, mukugawana pau na
m'mapembo.
43 Wentse wakhadadzala na mantha, ndipo
bzidabwiso bzizinji na bzilatizo bzikhacitidwa na
atumiki.
44 Wentse omwe akhakhulupirira akhakhala
wakuphatana ndipo bzentse bzomwe akhanabzo
bzikhali bzawo pabodzi.
45 Akhagulisa mbuto zawo na bzinthu bzawo,
akhagawira m'bodzi na m'bodzi malingana na
bzomwe akhasaya.
46 Ntsiku zentse akhambagumana paNyumba
ya Mulungu, acimbagawana pau munyumba

zawo, ndipo wentse acimbadyera pabodzi mwa
kupfatsa na mitima yakubzicepesa,
47 acimbatumbiza Mulungu mwa
kukomeredwa m'tima na mbumba yentse. Ndipo
ntsiku zentse Mbuya akhawathimizirira anango
omwe akhambapulumusidwa.

3

Kupozedwa kwa bundukutu

1 Ntsiku ibodzi Pedru na Juwau akhakwira
kuyenda paNyumba ya Mulungu Panthawe ya
mpembo wa nthawe zitatu za kumaulo.
2 Pakhana munthu m'bodzi akhali bundukutu
mwa cibadwire omwe akhanyamulidwa ntsiku
zentse acimbamuikha pa msuwo wa litsito la
nyumba ya Mulungu omwe ukhacemeredwa
Msuwo Wakudeka, kuti akumbire bzinthu kuna
omwe akhapita.
3 Iye pomwe adawona Pedru na Juwau
akhayenda kukapita paNyumba ya Mulungu,
adawakumbira bzinthu.
4 Pedru na Juwau adamunyang'anisisa, ndipo
Pedru adati: “Tinyang'ane!”
5 Ndipo adawanyang'ana na cheru, acidikhira
kuti antambira cinthu kuna iwo.
6 Pamwepo Pedru adalewa kuti: “Parata ayai
oro ndiribe, tsono comwe ndinaco, cimweco
nin'kupasa. Mudzina la Jezu Krixtu wa ku-
Nazareta, famba”.
7 Adam'phata boko lamadidi, acimuthandiza
kuimirira, ndipo pamwepo-letu minyendo yace
na mbzugudu zace bzidalimbisidwa.

8 Ndipo adamoga aciimirira adayamba ku-
famba. Patsogolo pace adapita nawo pabodzi
munyumba ya Mulungu, acifamba, acimoga na
kutumbiza Mulungu.
9 Pomwe mbumba yentse idamuwona acifamba
na kutumbiza Mulungu,
10 idazindikira kuti akhali mwamuna
ule akhambakhala acikumbira pamsuwo
wakucemeredwa Kudeka wa nyumba ya
Mulungu. Ndipo wentse adamalidwa
ndzeru acidabwa kwene-kwene na bzomwe
bzidam'citikira.

Upalidzi wa Pedru munyumba ya Mulungu

11 Pomwe iye adaphatirira Pedru na
Juwau, mbumba yentse idadabwisidwa ndipo
idathamanga mpaka kuna iwo, pambuto
ikhacemeredwa Maseca ya Solomoni.
12 Pedru pakuwona bzimwebzi adati: “AIjiray-
eri, thangwe ranyi mulikudabwisika na bzimwe-
bzi? Thangwe ranyi mulikutinyang'ana, ninga
kuti tacitisa munthuyu afambe mwa mphambvu
zathu ayai mwa kupemba kwathu?
13 Mulungu wa Abrahamu, Izaki na Jakobo, Mu-
lungu wa makolo yathu, adapasa mbiri waku-
tumikira wace Jezu, omwe imwe mudam'pereka
kuti aphedwe ndipo mudamulamba patsogolo pa
Pirato, napo iye akhadakumbuka kuti amulekere.
14 Imwe mudamulamba Jezu omwe ni
Wakupambulidwa, Wakulungama ndipo
mudakumbira kuti alekeredwe nyakupha.
15 Imwepo mudapha wakupasa moyo, tsono
Mulungu adam'lamusa kwa wakufa. Ndipo ife
ndife mboni za bzimwebzi.

16 Ndipo kukhulupirira mu dzina la Jezu, dzi-
nalo ndilo lalimbisa mamunayu omwe imwe mu-
likuwona ndipo mumbamudziwa. Cikhulupiriro
comwe cabwera kucokera mwa Jezu ndico camu-
ciza umweyu, ninga momwe mwentse mulikumuwoneramu.
17 “Tsapano, abale, ine nin'dziwa kuti imwe
mwabzicita mwakusaya kundziwa, angakhale at-
sogoleri wanu.
18 Tsono ni tenepoyo momwe Mulungu
adateweza bzomwe akhadalewa kale kucokera
kwa apolofita wentse, acilewa kuti Krixtu wace
an'dzabonera.
19 Ndipo bwekani mubwerere kuna Mulungu,
kuti bzakuphonyera Mulungu bzanu bzicosedwe,
20 kuti zibwere nthawe zakupuma kwa Mbuya,
ndipo iye atumize Krixtu omwe adalatidwa kale,
omwe ni Jezu.
21 Bzin'funika kuti Iye akhale kudzulu mpaka
nthawe yomwe Mulungu an'dzakondza pomwe
bzinthu bzetse, ninga momwe adalewera kale ku-
cokera mwa apolofita wace wakucena.
22 Pakuti Mozeji adalewa aciti: ‘Mbuya
Mulungu an'dzakulamusirani m'polofita m'bodzi
ninga ine pakati pa abale wanu. Mudzamubvere
pa bzentse bzomwe an'dzakuuzani.
23 Omwe an'dzaleka kubvera m'polofita
umweyo, an'dzacosedwa pakati pa mbumba
yace’*.
24 “Ndipo apolofita wentse, kuyambira Samueli
kuyenda kutsogolo, adalewa ndipo adaguma bza
ntsiku zimwezi.

---

* **3:23** Deu 18:15, 18-19.

25 Ndipo imwe ndimwe anyautaka wa apolofita
na wa cipangano comwe Mulungu adacita na
makolo yanu. Iye adauza Abrahamu kuti: ‘Ku-
cokera ku dzindza lako mbumba zentse za pantsi
zin'dzadalisidwa’†.
26 Mulungu atalamusa Wakutumikira wace,
cakuyamba adamutumiza kuna imwe kuti
akudaliseni, mwakubweza mbodzi na mbodzi
mubzakuipa bzace”.

4

Kumangidwa kwa Pedru na Juwau

1 Ndipo Pedru na Juwau pomwe akhalewa-lewa
na mbumba, padafika anyantsembe, m'kulu wa
alindiri wa paNyumba ya Mulungu na gulu la
aSaduki.
2 Iwo adakalipa thangwe atumiki akhap-
fundzisa mbumba acimbalewa bza kumuka kwa
wakufa mwa Jezu.
3 Ndipo adamanga Pedru na Juwau, aciwaikha
mkawoko mpaka mangwana yace, thangwe
kukhadoka.
4 Tsono azinji omwe adabva mafala
adakhulupirira, ndipo mbogo ya wanthu omwe
adakhulupirira idathimizirika kufikira pafupi-
fupi bzulu bzixanu (5:000).

Pedru na Juwau pa mphala

5 Mangwana yace, atongi, akulu-akulu na
amisiri wa M'temo adatsonkhana muJerusalema.

† **3:25** Jen 12:3, 22:18, 27:4, 28:14

6 Pamwepo pakhana Anazi, m'kulu wa
anyantsembe, Kaifasi, Juwau, Alixande na wentse
omwe akhali abale wa m'kulu wa anyantsembe.
7 Adacemeresa Pedru na Juwau patsogolo pawo
aciwabvundza kuti: “Na mphambvu iponi ayai
mudzina la yani lomwe mwacita bzimwebzi?”
8 Pamwepo Pedru, mwakudzazidwa na Mzimu
wa Mulungu, adawauza kuti: “Atongi na akulu-
akulu wa mbumba!
9 Lero tirikubvundzidwa thangwe la cabwino
comwe cacitidwa kwa mwamuna wakudwala,
ndipo na momwe wapolesedwera.
10 Tsapano imwe mwentse na mbumba ya
Ijirayeri, dziwani kuti mudzina la Jezu Krixtu
wa kuNazareta, omwe imwe mudakhomerera
pam'tanda, omwe Mulungu adalamusa kwa wak-
ufa, kudzera mudzina lace mwamuna omwe ali
patsogolo panuyu wapolesedwa.
11 Jezu umweyo ni:

“ ‘Mwala omwe imwe, wakumanga,
mudaulamba, udadzasanduka mwala waku-
funika wa pagonyo’*.
12 Ndipo mulibe cipulumuso mwa winango ali
yentse, thangwe pantsi na kudzaulu palibe dz-
ina linango lin'perekedwa kuna wanthu lomwe
tin'funika kupulumuka nalo”.
13 Pakuwona kulimba m'tima kwa Pedru na
Juwau, ndipo pakuzindikira kuti wanthuwo
akhali wanthumbo tenetepo, wakusaya
kupfundza, adadabwisidwa ndipo adazindikira
kuti iwo akhadakhala na Jezu.

---

* **4:11** Mas 118:22

14 Tsono iwo pakuwona mwamuna omwe
adacirisidwa ule alipabodzi na Pedru na Juwau,
adasaya cinthu cakuwanamizira.
15 Na tenepoyo, adalewa kuti awacose Pamphala
ikulu†, ndipo adayamba kucezerana okha,
16 acimbati: “Wanthuwa tiniwacita ciyani? Pakuti
wentse omwe an'khala muJerusalema an'dziwa
kuti iwo adacita cidabwiso cakuwoneka cakuti
tin'kwanisa lini kugaza.
17 Tsono, kuti paleke kuwoneka kumwaza pomwe
nkhaniyi kuna mbumba, bzin'funika kuti tiwag-
osve aleke kuuza pomwe winango bza dzina
limweli”.
18 Pamwepo adawacemera aciwauza kuti aleke
kulewa napang'onopo ayai kupfunzisa mudzina
la Jezu.
19 Tsono Pedru na Juwau adawatawira aciti:
“Bzitongeseni mwekha kodi ni bzakulungama
patsogolo pa Mulungu kubvera imwe wanthu ku-
posa Mulungu.
20 Pakuti tingaleke lini kulewa bzomwe tawona
na kubva”.
21 Ndipo atamala kuwagosva pomwe, iwo
adawaleka aciyenda. Alibe kuwona njira ya
kuwapasira nyathwa, sabwa mbumba yentse
ikhapasa mbiri Mulungu na bzomwe bzidacitika.
22 Pakuti mwamuna omwe adacirisidwa
mwakudabwisayo akhana magole yakupitirira
makumi manai.

Mpembo wa akrixtau wakuyamba

† **4:15** Pamphala: MuciGiriki adalewa kuti Sinedriyo.

23 Pomwe adatsudzuliwa Pedru na Juwau, ad-
abwerera kuna andzawo ndipo adawafokotoz-
era bzentse bzomwe adauzidwa na akulu wa
anyantsembe na akulu-akulu.
24 Pakubva bzimwebzi, wentse pabodzi
adayamba kutumbiza Mulungu, acimbati:
“Mbuya Mulungu, imwe mudalenga kudzulu,
pantsi, nyandza na bzentse bzomwe bziri
m'mwemo!”
25 Imwe, kudzera mwa Mzimu Wakucena, mu-
dalewa na mulomo wa wakutumikira wanu baba
wathu Davidi kuti:
“ ‘Thangwe ranyi yan'kalipa madziko,
ndipo mbumba zimbatala bzinthu bzapezi?
26 Azimambo wa dziko la pantsi ambamukira,
ndipo atongi ambkoncezana
kuti asandukire Mbuya
ndipo sadusire wakudzozedwa wace’‡.

27 Cadidi, Herodi na Pontsiyu Pirato
adakoncezana na omwe ni aJuda lini na mbumba
ya Ijirayeri mum'zinda muno, kuti acite cakuipa
kuna Wakutumikira wanu Wakupambulidwa
Jezu, omwe mudadzoza kuti akhale Mesiya.
28 Adacita bzomwe mphambvu yanu na cakulinga
canu bzikhadatsimikiza kale kuti bzicitike.
29 Tsapano, Mbuya, nyang'anani kugosva kwawo
ndipo alimbiseni anyagrinya wanu kuti apalidze
mafala yanu mwakulimba m'tima.
30 Futhulani boko lanu kuti lipolese na kucita
bzizindikiro na bzidabwiso kudzera mudzina la
Jezu, Wakutumikira wanu wakupambulidwa”.

‡ **4:26** Mas 2:1; Mas 2:2

31 Ndipo atamala kupemba, mbuto yomwe
akhadagumaniranayo idatekenyeka. Wentse
adadzazidwa na Mzimu Wakucena ndipo
akhapalidza mwakulimba m'tima mafala ya
Mulungu.

Kuphatana kwa akrixtau

32 Pa mthithi wa omwe adakhulupirira, ndzeru
yawo ikhali ibodzi na m'tima ubodzi. Palibe
omwe akhati cinthu centse comwe anaco ni cace
yekha, tsono bzentse bzomwe akhanabzo akham-
bapasana.
33 Na mphambvu zikulu atumiki akhambapit-
iriza kupereka umboni wa kumuka kwa Mbuya
Jezu, ndipo nkhombo zikulu zikhali pakati pawo
wentse.
34 Kukhalibe munthu wakusaya pakati pawo,
thangwe omwe akhana minda ayai nyumba
akhambagulisa, acibweresa kobiri yakugulisayo,
35 ndipo akhaiyikha paminyendo ya atumiki,
omwe akhambawagawira malingana na kusaya
kwawo m'bodzi na mbodzi.
36 Zuze wa kuXipre wa dzindza la aLevi, omwe
atumiki adapasa dzina lakuti Barnabe: “Lomwe
linilewa kuti wakulimbikisa”,
37 adagulisa munda omwe akhanawo, adab-
weresa kobiri ndipo adaziyikha paminyendo ya
atumiki.

5

Anania na Safira

1 Ndipo, mwamuna m'bodzi omwe akhace-
meredwa Ananiya, na mkazi wace Safira, adag-
ulisambo mbuto yace.

2 Tsono mwakubverana na mkazi wace, ada-
pambula mbali inango ya kobiri, ndipo adatenga
zakusala zire acikaziyikha pa minyendo ya atu-
miki.
3 Pamwepo Pedru adam'bvundza kuti:
“Ananiya, wabvumiza tani Sathani kuti adzaze
m'tima wako mpaka iwe kunamiza Mzimu
Wakucena, wapambula mbali ya kobiri zomwe
watambira za mbuto yako?
4 Iyo ikhali lini yako? Tsono, watamala
kugulisa, kobiri zikhali lini zako? Ni ciyani
cakupasa kukumbuka kucita bzimwebzi? Iwepo
ulibe kunamiza wanthu, koma Mulungu”.
5 Ananiya pomwe adabva bzimwebzi, adagwa
acifa. Wentse omwe adabva bzomwe bzidacitika,
adakhala na mantha kwene-kwene.
6 Pamwepo masvaka yadabwera, adazengezera
nguwo citanda, adayenda naco kunja acikapen-
desa.
7 Zatapita pafupi-fupi nthawe zitatu,
mwakusaya kudziwa kuti ni ciyani cikhadacitika,
mkazi wace adapita.
8 Pedru adam'bvundza kuti: “Ndiuze, kodi ko-
biri yomwe mudagulisa munda ntsengwa yace
njimweyi?” Iye adatawira kuti: “Inde, njimweyi”.
9 Pedru adalewa kuti: “Thangwe ranyi imwepo
mwabverana kuti munamize Mzimu wa Mbuya?
Wona! Ndzayo za wakukapendesa mamuna wako
ziri pam'suwo, ndipo iwo an'kakupendesambo”.
10 Nthawe imweyo letu, iye adagwa acifa
paminyendo pace. Pamwepo masvaka yale
yadapita ndipo atamuwona wakufa, adamutenga
acikampendesa pambali pamamuna wace.

11 Ndipo gereja yentse na wentse omwe ad-
abva bzomwe bzidacitikabzo, adakhala na man-
tha kwene-kwene.

Bzidabwiso bza atumiki

12 Ndipo atumiki akhambacita bzizindikiro na
bzidabwiso bzizinji pakati pa mbumba. Wentse
omwe adakhulupirira akhambagumanirana mu
Maseca ya Solomoni.
13 Tsono pa omwe alibe kukhulupirira palibe
omwe akhalimba m'tima kuti akoncezane nawo,
napo mbumba ikhawasimba.
14 Ndipo m'thithi wa wakukhulupirira
ukhakula-kula, amuna ngakhale akazi,
akhambathimiziridwa kuna Mbuya,
15 mwakuti mbumbayo idafika pa kumbabw-
eresa atenda muzinjira icimbawaikha pa macira
na pamphasa, kuti nkhasa cibvuli-bvuli ca Pedru
pakupita cifikire anango wa iwo.
16 Ikhambabwerambo mithithi ya mumizinda
ya pafupi na Jerusalema, acimbabweresa atenda
na omwe akhambaboneresedwa na mizimu
yakuipa ndipo wentse akhapolesedwa.

Kufambiridwa m'mbuyo kwa atumiki

17 Pamwepo, mkulu wa anyantsembe na
andzace wentse, wa gulu la aSaduki, adakhala
na njiru.
18 Ndipopo, adamanga atumiki aciwaikha
m'kawoko ya wanthu wentse.
19 Tsono pakati pa usiku, anju wa Mbuya ada-
fungula misuwo ya m'kawoko, aciwacosa kunja
ndipo adati:

20 “Ndokoni paNyumba ya Mulungu ndipo
mukauze mbumba mafala yentse ya Moyo upsa
uno”.
21 Atamala kubva bzimwebzi, pomwe
kukhacena, iwo adayenda paNyumba ya
Mulungu ndipo adayamba kupfundzisa.
Pomwe adafika mkulu wa anyantsembe na
andzace, adacemera Gulu likulu la* alangizi
omwe ni akulu-akulu wa aIjirayeri, ndipo
adalewa kuti atumiki akatengedwe kukawoko.
22 Tsono, pomwe alindiri adafika kukawoko
alibe kukawagumana. Na tenepo, adabwerera
acifokotoza kuti:
23 “Tagumana kawoko idafungidwa na ukho-
cereri bwentse, na alindiri mumisuwo. Tsono,
pomwe tafungula mukhalibe wanthu”.
24 Pakubva bzimwebzi, m'kulu wa alindiri wa
nyumba ya Mulungu na akulu wa anyantsembe
adamalidwa ndzeru, na kukumbukira kuti ni
ciyani cacitika.
25 Nthawe imweyo padafika munthu aciti:
“Nandi imwe, amuna omwe mudaikha mkawoko
ali paNyumba ya Mulungu alikupfundzisa
mbumba”.
26 Pamwepo, m'kulu wa alindiri adayenda
kumweko na alindiri, acibweresa atumiki
mwakusaya kuwacita ciwembo, thangwe
akhagopa kuti mbumba ingawabome na minyala.
27 Ndipo atawatenga atumiki, adawawonesa ku
Gulu likulu la alangizi,† kuti abvundzidwe na
mkulu wa anyantsembe,

---

* **5:21** MuciGiriki adalewa kuti Sinedriyo. † **5:27** MuciGiriki adalewa kuti Sinedriyo.

28 aciwauza kuti: “Tidakuuzani mwakutsimik-
iza kuti muleke kupfundzisa na dzina limweri.
Tsono, imwepo mwadzaza Jerusalema na bza-
kupfundzisa bzanu ndipo mun'funa kuti tikhale
na thangwe la mulopa wa mwamunayo”.

29 Pedru na atumiki anango adatawira kuti:
“Bzin'funika kubvera Mulungu kuposa wanthu!

30 Mulungu wa makolo yathu adalamusa
Jezu, omwe imwe mudam'manika pam'tanda
mucimupha.

31 Mulungu adam'kuza acimuikha kuboko lace
ladidi ninga M'tsogoleri na Mpulumusi, kuti apase
Ijirayeri mpata wa kubweka na kulekereredwa
bzakuphonyera Mulungu.

32 Ife ndife mboni za bzentsenebzi napombo
Mzimu Wakucena, omwe Mulungu adapasa
omwe animubvera”.

33 Pakubva bzimwebzi, iwo adakalipa kwene-
kwene ndipo akhafuna kuwapha.

34 Tsono m'bodzi wa gulu la afalizi
an'cemeredwa Gamaliere, misiri wa M'temo,
wakulemekezedwa na mbumba yentse,
adaimirira pakati pa gululo ndipo adakumbira
kuti atumikiwo acosedwe mwa nthawe ing'ono-
ng'ono.

35 Pamwepo adawauza kuti: “AIjirayeri, kum-
bukani mwa cheru bzomwe mun'funa kucita kwa
amunawa.

36 Thangwe ntsiku zapita m'mbuyomu,
adawoneka Teuda, acilewa kuti ndiyembo
ndipo pafupi-fupi madzana makumi manai
yadaphatana na iye. Iye adaphedwa, ateweri
wace wentse adabalalika ndipo alibe kucita

cinthu.
37 Pambuyo pa iye, muntsiku za kanembera,
adabwera Juda, wa kuGalireya acitenga wanthu
azinji. Iye adaphedwambo, ndipo atewereri wace
wentse adabalarisidwa.
38 Tsapano ine nin'kuyeruzani kuti: Lekani
kuwacita cakuipa, alekeni ayende amunawa.
Pakuti penu cakulinga ayai mabasa yawo ni bza-
kucokera kwa wanthu, bzin'dzamala.
39 Tsono penu ni bzakucokera kwa Mulungu,
imwepo mun'dzakwanisa lini kuwaletsa,
mun'dzakhala ninga mulikumenyana na
Mulungu”.
40 Iwo adabvuma bzomwe adalewa Gamaliere.
Adacemera atumiki aciwamenya na nthema. Pat-
sogolo pace adawauza kuti aleke kulewa dzina la
Jezu ndipo adawalekera aciyenda.
41 Ndipo atumiki adacoka mwakupfatsa pakati
pa Gulu likulu la alangizi lire‡, thangwe lakuti
adayesedwa wakuthemera kunyozedwa thangwe
la Dzina la Jezu.
42 Ntsiku zentse, akhaleka lini kupfundzisa na
kupalidza paNyumba ya Mulungu na m'nyumba
zawo, kuti Jezu ndiye Krixtu§.

6

Kuikhidwa kwa adiyakoni

1 Ntsiku zomwe zire, mbogo ya ateweri
ikhathimizirika. Ndipo pakati pa aJuda wa
cirewedwe ca ciGiriki padabveka kudandaulira

‡ **5:41** MuciGiriki adalewa kuti Sinedriyo. § **5:42** Krixtu muciGiriki, Mesiya muciHeberi: Bzentsenebzi ni kulewa kuti wakudzozedwa.

aJuda wa cirewedwe ca ciHeberi, thangwe
amansiwa wawo akhayebwewa pakugawa
cakudya ntsiku na ntsiku.
2 Pamwepo Atumiki khumi na awiri adat-
sonkhanisa m'thithi wa ateweri ndipo adati: “Ni
bzabwino lini kuti tisiye Fala la Mulungu ticikatu-
mikira pakudyera.
3 Abale, sankhulani amuna anomwe pakati
pa imwe wakusimbidwa, wakudzala na Mzimu
Wakucena na udziwi, tiwapase basa limweri,
4 tsono ife tibzipereke pa kupemba na kupalidza
mafala”.
5 Mafala yamweyale yadakomera wentse.
Na tenepo adasankhula Sitefani, mwamuna
wakudzala cikhulupiriro na Mzimu Wakucena,
napombo Filipi, Prokoro, Nikanori, Timoni,
Parimena na Nikolau wa kuAntiyokiya,
wakutendeuka mu ciJuda.
6 Ndipo wanthuwo adawawonesa kwa atumiki,
omwe adawacitira m'pembo aciwaikha manja.
7 Ndipo fala la Mulungu likhamwazikira.
Mbogo ya ateweri ikhathimizirika kwene-
kwene muJerusalema. Napombo mbogo ikulu
ya anyantsembe akhabvera cikhulupiriro ca
akrixtau.

Kumangidwa kwa Sitefani

8 Sitefani, mwamuna wakudzazidwa na
nkhombo na mphambvu za Mulungu, akhacita
bzidabwiso bzikulu na bzilatizo pakati pa
mbumba.
9 Tsono, padawoneka anango omwe akhali wa
nyumba ya mapembo yakucemeredwa ya Wakut-
sudzulidwa, ya aJuda wa kuSireni na kuAlexan-

driya napombo wa cigawo ca Sirisiya na ca Aziya.
Wanthu amwewa adayamba kucita makani na
Sitefani.
10 Tsono alibe kukwanisa kumugaza,
thangwe la udziwi na Mzimu Wakucena omwe
ukhamulewesa.
11 Pamwepo adagula wanthu winango kuti
alewe aciti: “Tidabva Sitefani acimbalewa mafala
yakunyoza Mozeji na Mulungu”.
12 Na bzimwebzo adanyosa mbumba, akulu-
akulu na amisiri wa M'temo. Ndipo adaphata Site-
fani aciyenda naye kwa Gulu likulu la alangizi*.
13 Kumweko adawonesa mboni zakunama
zikhambalewa kuti: “Mwamunayu ambanyoza
Nyumba Yakucena ya Mulungu na M'temo wa
Mozeji.
14 Thangwe tidamubva iye acimbalewa kuti
Jezu wa kuNazaretayo an'dzapfudza Nyumba ya
Mulungu ino ndipo an'dzacinja miyambo yomwe
Mozeji adatisiyira”.
15 Ndipo wentse omwe akhadakhala pa Gulu
likulu la alangizi† adanyang'anisisa Sitefani ada-
wona nkhope yace ikhadalingana na nkhope ya
anju.

7

Kufotokoza kwa Sitefani

1 Ndipo mkulu wa anyantsembe adabvundza
Stefani kuti: “Kodi ni cadidi bzirikulewedwabzi?”
2 Iye adatawira kuti: “Abale na azibaba,
nditetekereni! Mulungu wa ulemerero

* **6:12** MuciGiriki adalewa kuti Sinedriyo. † **6:15** MuciGiriki adalewa kuti Sinedriyo.

adawonekera kuna Abrahamu baba wathu,
pomwe akhali kuMesopotamiya, akanati kukhala
kuHarani ndipo adamuuza kuti:
3 ‘Coka kudziko lako pakati pa abale
wako, ndipo ndoko kudziko lomwe ine
nin'dzakulatiza*’.
4 “Pamwepo iye adacoka kudziko la aKalideya
ndipo adakakhala kuHarani. Baba wace atafa,
Mulungu adam'bweresa kudziko lino, lomwe mu-
likukhala tsapano.
5 Mulungu alibe kumupasa utaka pano,
ngakhale mbuto ya ndzayo ibodzi ya mwendo.
Tsono adalumbirira kudzapereka dzikolo kwa iye
ndipo patsogolo pace kwa dzindza lace, napo iye
akhalibe wana nthawe imweire.
6 Ndipo Mulungu adamuuza tenepa: ‘Dzindza
lako lin'dzakhala anyakudza mudziko la
wene, ndipo an'dzacitidwa anyagrinya
acidzaboneresedwa m'kati mwa magole
madzana manai (400).
7 Tsono ine nin'dzapasa nyathwa dziko lomwe
an'dzatumikira ninga anyagrinya, patsogolo pace
an'dzacoka m'mwemo ndipo an'dzandipemba pa
mbuto ino†’.
8 Ndipo adapasa Abrahamu cipangano ca
msinda wa m'gwato. Ndipopo Abrahamu
adabereka Izaki acicita m'sinda wa m'gwato
patapita ntsiku zisere za kubadwa. Patsogolo
pace Izaki adabereka Jakobo, ndipo umweyu
adabereka makolo akulu khumi na mawiri.
9 “Makolo khumi na mawiriyo yadacitira njiru

---

* **7:3** Jen 12:1 † **7:7** Jen 15:13-14

Zuze ndipo yadamugulisa ninga nyagrinya kuIjip-
ito. Tsono Mulungu akhali naye,
10 ndipo adamupulumusa mukubonera kwace
kwentse, mwa kupasa Zuze nkhombo na
udziwi patsogolo pa Falau, mambo wa kuIjipito.
Umweyu adam'pasa utsogoleri bwa dziko la
Ijipito na bwa kunyang'anira nyumba yace
yentse.
11 “Patsogolo pace mudziko lentse la Ijipito na
Kanani mudawoneka njala, icibweresa kubonera
kwene-kwene, ndipo makolo yathu yakhawona
lini phoso,
12 Pomwe adabva Jakobo kuti kuIjipito
kuna tirigu, adatumiza makolo yathu ulendo
bwakuyamba.
13 Paulendo bwawo bwaciwiri, Zuze
adabzizindikirisa kuna abale wace kuti am'dziwe,
ndipo Falau adadziwambo abale wa Zuze.
14 Patsogolo pa bzimwebzi, Zuze adacemeresa
Jakobo baba wace na abale wace wentse, pabodzi
akhali wanthu makumi manomwe na axanu (75).
15 Pamwepo Jakobo adayenda kuIjipito, komwe
adakafera iye na makolo yathu.
16 Mitembo yawo idabwezeredwa kuSekemu
ndipo idaikhidwa muthenje lomwe Abrahamu
akhadagula na kobiri kwa wana wa Hamori
kumweko.
17 “Pomwe nthawe ikhafendera yomwe
Mulungu angadakwanirisa kulumbira komwe
adacita kuna Abrahamu, mbogo ya mbumba
yathu idathimizirika kwene-kwene muIjipito.
18 Pamwepo mambo winango adapita acitonga
Ijipito, omwe akhadziwa lini bza Zuze.

19 Iye adatonga mwakunyengeza mbumba
yathu ndipo adapundiza makolo yathu,
adawakakamiza kulekerera wana wawo
wakubadwa tsapanopa, kuti aleke kukhala na
moyo.
20 “Panthawe imweire Mozeji adabadwa, ndipo
akhali mwana wakudeka pamaso pa Mulungu.
Iye adaleredwa panyumba pa baba wace minyezi
mitatu.
21 Pomwe adalekereredwa, mwana wacikazi
wa Falau adamutenga acimulera ninga mwana
wace caiye.
22 Ndipo Mozeji adapfundzisidwa udziwi
bwentse bwa aIjipito ndipo adadzakhala
wamphambvu m'mafala na mabasa.
23 “Pomwe adapfitsa magole makumi manai
(40) Mozeji adakumbuka kukazungira abale wace
aIjirayeri.
24 Ndipo adawona m'bodzi wa iwo
akhaboneresedwa na muIjipito m'bodzi,
adayenda kuti akakhocherere wakuboneresed-
wayo adapitira acipha muIjipitoyo.
25 Iye akhakumbuka kuti abale wace
angadazindikira kuti Mulungu akham'phatisa
basa la kuwapulumusa, tsono iwo alibe
kuzindikira bzimwebzo.
26 Ndipo mangwana yace, Mozeji adayenda
kuna aIjirayeri awiri omwe akhapokana, ndipo
adayezera kuwayanjanisa, adati: ‘Amunamwe,
ni paubale bwanu. Thangwe ranyi mulikup-
wetekana?’
27 “Tsono mwamuna omwe akhaboneresa
mwandzace adagwinya Mozeji aciti: ‘Mbani
wakuikha m'tsogoleri na m'tongi wa ife?

28 Kodi un'funa kundipha, ninga momwe uda-
phera muIjipito dzulo‡?'
29 Mozeji pomwe adabva bzimwebzi
adathawira kudziko la Midiyani, acikakhala
ninga nyakudza, ndipo adabereka wana awiri.
30 "Patapita magole makumi manai (40),
anju m'bodzi adawoneka kuna Mozeji pakati
pa cilambi-rambi ca citsongodza cikhagaka
mucidambo, pafupi na phiri la Sinai.
31 Pomwe adawona bzom'bzire adadab-
wisidwa. Ndipo adafendera kuti awonesese,
adabva fala la Mbuya:
32 'Ine ndine Mulungu wa makolo yako,
Mulungu wa Abrahamu, Mulungu wa Izaki
napombo Mulungu wa Jakobo'§. Mozeji,
mwakutetemera na mantha, alibe kulimba
m'tima kuti anyang'anisise.
33 "Pamwepo Mbuya adamuuza kuti: 'Cosa
xango m'minyendo, thangwe mbuto yomwe uli ni
mbuto yakucena.
34 Cadidi nimbawona kupondereredwa kwa
mbumba yangu muIjipito. Ndidabva kudandaula
kwawo ndipo ndabuluka kuti ndikawatsudzule.
Bwera tsapano, ndipo Ine nin'kubwezera pomwe
kuIjipito'**.
35 "Umweyo ndiye Mozeji, omwe adam'lamba
na mafala yakuti: 'Mbani wakuikha m'tsogoleri
na m'tongi?' Umweyo adatumidwa na Mulungu
kuti akhale m'tsogoleri na m'tsudzuli wawo,
kudzera mwa anju omwe adawonekera pa
citsongodza.

---

‡ **7:28** Eks 2:14 § **7:32** Eks 3:6 ** **7:34** Eks 3:5, 3:7

36 Iye adawacosa kumweko, acimbacita bzidab-
wiso na bzilatizo kuIjipito, muNyandza Ifuira na
mucidambo, m'kati mwa magole makumi manai
(40).
37 “Umweyo ndiye Mozeji ule omwe adauza
aIjirayeri kuti: ‘Pakati pa abale wanu, Mulungu
an'dzakumusirani m'polofita ninga ine’[††].
38 Umweyo ndiye Mozeji omwe akhali
pam'tsonkhano kucidambo, na anju omwe
akhalewa naye m'phiri la Sinai pabodzi na
makolo yathu, ndipo adatambira mafala
yakupasa moyo kuti afotokoze kuna ife.
39 “Makolo yathu yalibe kum'bvera, tsono
yadamulamba, ndipo m'mitima mwawo
adakumbuka kubwerera kuIjipito.
40 Adauza Aloni kuti: ‘Tikondzere milungu kuti
ititsogolere, pakuti Mozejiyo omwe adaticosa kuI-
jipito tin'dziwa lini comwe cacitika kuna iye[‡‡]!’
41 Ntsiku zimwezire adakondza cifanikizo ca
mphulu ndipo adacicitira ntsembe acikomedwa
na basa la manja yawo.
42 Tsono Mulungu adafundukira kuna iwo,
ndipo adawapereka kuti apembe bzinthu bza
kudzulu, malingana na bzomwe bzidanembedwa
mu bukhu la mapolofita: ‘Imwe dziko la Ijiray-
eri, kodi m'kati mwa magole makumi manai (40)
tsembe yakutentha na bzakupereka mucidambo
mudapasa Ine?
43 Tsono pambuto yakucita bzimwebzi, mu-
daimisa cikumbi ca Moloke ndipo na nyenyezi ya
mulungu wanu Refani, bzifanikizo bzomwe imwe

†† **7:37** Deu 18:15 ‡‡ **7:40** Eks 32:1

mudakondza kuti mubzipembe! Na tenepo Ine
nin'dzakuthotherani kutsogolo kwa Babilonya§§'.
44 "Mucidambo makolo yathu yakhana Cikumbi
ca umboni***, comwe cidacitidwa ninga momwe
Mulungu adauzira Mozeji, malingana na cit-
sandzo comwe iye akhadawonesedwa.
45 Atatambira Cikumbico, makolo yathu
yadacitenga, mwakutsogoleredwa na Jozuwe,
pomwe adatenga madziko ya mbumba zomwe
zidathothedwa na Mulungu patsogolo pawo.
Ndipo Cikumbi cimweco cidakhala m'dzikomo
kufikira nthawe ya Davidi.
46 Umweyo adadzawona nkhombo patsogolo pa
Mulungu ndipo adakumbira kuti Iye amubvu-
mize kumanga nyumba ya Mulungu wa Jakobo.
47 Tsono Solomoni ndiye adadzam'mangira
nyumba.
48 "Tsono Wakudzulu-dzulu ambakhala lini
m'nyumba yakukondzedwa na wanthu. Ninga
momwe adalewera m'polofita:
49 "Mbuya adalewa aciti: 'Kudzulu ni mpando
wangu wa Umambo, ndipo pantsi ni pomwe
nimbaikha minyendo yangu. Ni m'tundu wanyi
wa nyumba yomwe imwe mun'ndimangira?
Ayai, n'kuponi kungadakhala mbuto yangu
yakupumira?
50 Kodi ni manja yangu lini yomwe yadakondza
bzinthu bzentsenebzi?'†††
51 "Wanthu wakusandulikira, wakuuma mitima
na kufunga makutu! Imwepo ndimwe abodzi-

§§ **7:43** Amo 5:25-27 *** **7:44** Umboni bwakuti Mulungu akhali pakati pawo. ††† **7:50** Iza 66:1-2

bodzi na makolo yanu, nthawe zentse mumbau-
misa mitima kuna Mzimu Wakucena!
52 Nguponi wa apolofita omwe makolo yanu
yalibe kumufambira m'mbuyo? Iwo adapha wale
omwe akhalewa-kale bza kubwera kwa Waku-
lungama, omwe imwe tsapano mwamusandu-
likira mucimupha,
53 imwepo, omwe mwatambira M'temo kudzera
mwa anju, tsono mulibe kuuteweza”.

Kufa kwa Sitefani

54 Ndipo pakubva bzimwebzi, adakalipa
kwene-kwene acikukuta mano kuna iye.
55 Tsono Sitefani, mwakudzazidwa na Mzimu
Wakucena, adajiguma kudzulu ndipo adawona
ulemerero bwa Mulungu na Jezu adaima kuboko
la madidi la Mulungu,
56 ndipo adati: “Ndirikuwona cadidi kudzulu
kudafunguka ndipo Mwana wa Munthu
adaimirira kuboko la madidi la Mulungu”.
57 Tsono iwo adafunga makutu ndipo adakuwa
mwamphambvu, wentse adamukutira,
58 adamupfuira kunja kwa mzinda, ndipo
adayamba kumuboma na minyala. Mboni
zidasiya makapote yazene paminyendo pa
mulumbwana m'bodzi akhacemeredwa Saulo.
59 Pomwe akham'boma Sitefani, iye
akhapemba: “Mbuya Jezu tambirani mzimu
wangu”.
60 Pamwepo adagodama acikuwa kuti: “Mbuya,
lekani kuwapasa mulandu wa cakuphonyera Mu-
lungu cimweci”. Ndipo pomwe adamala kulewa
bzimwebzi adafa.

8

1 Ndipo Saulo adatawirira kuphedwa kwa Sitefani.

Kufambiriwa m'mbuyo kwa Gereja

Panthawe imweire padawoneka kufambiridwa m'mbuyo kukulu kwa gereja ya muJerusalema. Wentse adabalalisidwira kubzigawo bza Judeya na Samaliya, kusiya atumiki okha basi.

2 Amuna anango wakupemba adapendesa Sitefani ndipo adamulira kwene-kwene.

3 Tsono Saulo akhayezera kupfudza Gereja, pakumbayenda nyumba na nyumba acimbamanga amuna na akazi aciwaikha m'kawoko.

Filipi kuSamaliya

4 Pamwepo, wale omwe adabalalisidwa akhapalidza mafala kuli-kwentse komwe akhayenda.

5 Filipi adayenda kum'zinda ubodzi wa muSamaliya,* acimbawapalidzira bza Krixtu kumweko.

6 Ndipo m'thithi mwa kuphatana ukhatetekera bzomwe Filipi akhalewa, icimbabva na kuwona bzilatizo bzomwe iye akhacita.

7 Thangwe mizimu yakuipa ikhacoka mwa azinji, icimbakuwa, ndipo bzirema na mabundukutu azinji adapolesedwa.

8 Na tenepo, padawoneka kukondwera kwene-kwene mum'zindamo.

Simau Wamatsenga

---

* **8:5** MuBibliya la Almeida bzidanembedwa kuti: “Mzinda wa Samaliya”.

9 Ndipo pakhana mwamuna m'bodzi omwe
akhacemeredwa Simau, omwe kale akhambacita
matsenga mum'zindamo, acimbadabwisa
mbumba yentse ya muSamaliya. Iye
akhambabziyesa m'kulu wakufunikira,
10 ndipo mbumba yentse, kuyambira m'ng'ono
mpaka m'kulu, akhambam'tetekera acimbati:
“Munthu umweyu ndiye mphambvu ya Mulungu
yakudziwika ninga Mphambvu Ikulu”.
11 Iwo akhambam'tewera, thangwe
m'mbuyomo akhambawadabwisa na matsenga
m'kati mwa nthawe itali.
12 Tsono pomwe Filipi adawapalidzira Mafala
Yabwino ya Umambo bwa Mulungu ndipo ya dz-
ina la Jezu Krixtu, adam'khulupirira ndipo adaba-
tizidwa angakhale amuna na akazi.
13 Ndipo Simauyo adakhulupirirambo aciba-
tizidwa, ndipo adatewera Filipi mbali zentse,
acimbawona mwakudabwisidwa bzidabwiso na
bzilatizo bzikulu bzomwe akhacita.

Pedru na Juwau muSamaliya

14 Ndipo atumiki, atabva muJerusalema kuti
Samaliya idatawira fala la Mulungu, adatumiza
Pedru na Juwau kumweko.
15 Amwewa pomwe adafika, adapemba kuti iwo
atambire Mzimu Wakucena,
16 nakuti Panthawe imweyo Mzimu Wakucena
ukhanati kubuluka ngakhale kuna m'bodzi wa
iwo. Tsono akhadabatizidwa mudzina la Mbuya
Jezu basi.
17 Pamwepo Pedru na Juwau adawasandzika
manja ndipo iwo adatambira Mzimu Wakucena.

18 Pomwe Simau adawona kuti Mzimu Wakucena ukhaperekedwa mwa kuikhidwa manja na atumiki, adawapasa kobiri,
19 ndipo adati: “Ndipasenimbo mphambvu imweyi, kuti munthu omwe ndinisandzika manja atambire Mzimu Wakucena”.
20 Pedru adatawira kuti: “Ndoko kumoto na kobiri yakoyo! Iwe un'kumbuka kuti ungagule mphatso ya Mulungu na kobiri?
21 Iwe ulibe mbali napo cipande pa kutumikira kumweku, thangwe m'tima wako ngwakulungama lini patsogolo pa Mulungu.
22 Na tenepo tendeuka kwa cakuipa cako ndipo upembe kwa Mbuya. Pinango Iye angakulekerere cakulinga ca mum'tima mwako.
23 Thangwe ndirikuwona kuti udadzala na ciwembo ndipo udamangidwa na bzakuphonyera Mulungu”.
24 Na tenepo Simau adatawira kuti: “Ndipembereni imwepo kuna Mbuya, kuti paleke kuwoneka cinthu pa bzomwe mwalewa”.
25 Atamala kupereka umboni na kupalidza mafala ya Mbuya, Pedru na Juwau adabwerera kuJerusalema, acimbapalidza mafala yabwino mumiyi izinji ya aSamaliya.

Filipi na wakulemekezeka wa kudziko la Etiopiya

26 Anju m'bodzi wa Mbuya adalewa na Filipi aciti: “Nyamuka uyende kunyantsi kunjira yakusaya kupitidwa yakucokera kuJerusalema kuyenda kuGaza”.
27 Ndipo iye adanyamuka aciyenda. Munjira adagumana na munthu wa kuEtiopiya

omwe akhali ngomwa ndipo iye akhali
wakulemekezeka, wakunyang'anira cuma centse
ca Kandake, mambo wacikazi wa aEtiopiya.
Mwamuna umweyu akhadabwera kuJerusalema
kuti adzapembe Mulungu,
28 ndipo, pakubwerera kunyumba,
akhadakhala mungolo mwace akhalewenga
bukhu la m'polofita Izaiya.
29 Pamwepo Mzimu Wakucena udauza Filipi
kuti: “Fendera pafupi na ngoloyi uyiperekeze”.
30 Ndipo Filipi adathamanga kungoloyo, adabva
mwamunayo acimbalewenga m'polofita Izaiya,
ndipo adam'bvundza kuti: “Kodi mulikubvesesa
bzomwe mulikulewenga?”
31 Iye adatawira kuti: “Kodi ningabvesese
tani penu palibe wakundithumbudzulira?” Na
tenepo, adacemera Filipi kuti akwire ndipo
akakhale pambali pace.
32 Ngomwayo ikhambalewenga cipande ici ca
Bzakunemba:
“Iye adatengedwa ninga bira wakuyenda
kukaphedwa,
ndipo ninga mwana wa bira wakukhala zii
patsogolo pa wakum'gwata maukuse,
iye alibe kufungula mulomo wace.
33 Adanyozedwa alibe kucitiridwa cirungamo.
Mbani angalewe bza dzindza lace?
Nakuti moyo wace udacosedwa padziko†”.
34 Ngomwayo idabvundza Filipi kuti: “Ndiuze,
ndaphata minyendo: Mbani omwe m'polofitayo
alikulewa? Iye caiye ayai winango?”

† **8:33** Iza 53:7-8

35 Pamwepo Filipi, mwakuyamba na cipande
comwecire ca Bzakunemba, adapalidza mafala
yabwino ya Jezu.
36 Ndipo pakufamba munjira, adafika mbuto
inango yomwe ikhana madzi. Ngomwayo idati:
“Wona, pano pana madzi. Ni ciyani cingaletse kuti
ndibatizidwe?”
37 Filipi adatawira kuti: “Ni bzakuletsedwa lini,
penu mun'khulupirira na m'tima wanu wentse”.
Ngomwayo idatawira kuti: “Nin'khulupirira kuti
Jezu Krixtu ni Mwana wa Mulungu”‡.
38 Na tenepo adaimisa ngoloyo. Pamwepo Fil-
ipi na ngomwayo adabuluka aciyenda m'madzi,
ndipo Filipi adam'batiza.
39 Pomwe adacoka m'madzi, Mzimu wa Mbuya
udam'nyamula Filipi mwacisututu. Ngomwayo
iribe kumuwona pomwe, ndipo mwakudzala na
kukondwera, adapitiriza na ulendo bwace.
40 Tsono Filipi adadzawoneka kum'zinda wa
Azoto ndipo pakuyenda kuSezareya, akhapalidza
mafala m'mizinda yentse yomwe akhapita.

9

Kutendeuka kwa Saulo

1 Ndipo Saulo, pakupitiriza na ukali
bwakugosva na kufuna kupha ateweri wa Mbuya,
adayenda kuna m'kulu wa anyantsembe,
2 adakakumbira matsamba yakufambisa kuti
ayende kunyumba za mapembo za kuDamaxko,
kuti penu an'kagumana mwamuna ayai mkazi

‡ **8:37** Mubzakunemba bzizinji bza kale dutswa 37 mulibe.

wakutewera Njirayo, akawamange aciwayendesa
kuJerusalema.
3 Paulendo bwace, pomwe akhafendera
kuDamaxko, mwakasututu ceza cakucokera
kudzulu cidabvunika m'mbali mwace.
4 Iye adagwa pantsi ndipo adabva fala lomwe
likhalewa kuti: “Saulo, Saulo, thangwe ranyi
ulikundifambira m'mbuyo?”

5 Saulo adabvundza kuti: “Kodi ndimwe yani,
Mbuya?” Iye adatawira kuti: “Ine ndine Jezu,
omwe iwe ulikufambira m'mbuyo.
6 Nyamuka, pita mum'zinda, munthu m'bodzi
an'kakuuza bzakuti iwe ukacite”.
7 Amuna omwe akhafamba na Saulo adaima
acikhala zii. Akhambabva fala tsono akhawona
lini munthu.
8 Saulo adalamuka pantsi, acifungula maso
tsono alibe kukwanisa kuwona. Ndipo amu-
nawo adam'phata boko aciyenda naye mpaka ku-
Damaxko.
9 Adakhala ntsiku zitatu wakusaya kuwona, al-
ibe kudya angakhale kumwa.

Kutumidwa kwa Ananiya

10 KuDamaxko kukhana m'teweri m'bodzi
akhacemeredwa Ananiya. Mbuya adamuuza
m'maso-mphenya kuti: “Ananiya!” Iye adatawira
kuti: “Ndiri pano, Mbuya!”.
11 Mbuya adamuuza kuti: “Nyamuka ndoko
kunyumba kwa Juda, kum'seu umbacemeredwa
Wakulungama, ndipo ukanyang'ane munthu wa
kuTariso an'cemerewa Saulo. Iye alikupemba,

12 ndipo m'maso-mphenya adawona
mwamuna m'bodzi dzina lace Ananiya adapita
acimusandzika manja kuti awone pomwe”.

13 Tsono Ananiya adatawira kuti: “Mbuya, nim-
babva azinji ambalewa bza mwamuna umweyo
ndipo bzakuipa bzentse bzomwe iye ambacita
kuna wakupambulidwa wanu muJerusalema.
14 Ndipo iye adafika kuno mwakubvumizidwa
na akulu wa anyantsembe kuti adzamange
wentse wakupemba mudzina lanu”.

15 Tsono Mbuya adauza Ananiya kuti:
“Ndoko! Mwamuna umweyo ni citsulo cangu
cakusankhulidwa kuti ciyendese dzina langu
kuna omwe ni aJuda lini na azimambo wawo,
ndipo pakati pa mbumba ya Ijirayeri.
16 Nin'dzamuwonesa bzetse bzomwe iye
an'funika kubonera thangwe la dzina langu”.

17 Pamwepo Ananiya adayenda, adakapita
m'nyumba, acisandzika manja kuna Saulo, adati:
“M'bale wangu Saulo, Mbuya omwe ni Jezu
adakuwonekera panjira yomwe mukhadzera,
andituma kuti imwe muwone pomwe, ndipo
mudzazidwe na Mzimu Wakucena”.
18 Pamwepo-letu, bzinthu ninga mabade
bzidagwa m'maso mwa Saulo ndipo iye
adayamba kuwona pomwe. Adanyamuka
acikabatizidwa.
19 Ndipo atamala kudya, adakhala pomwe na
mphambvu. Pamwepo Saulo adakhala ntsiku
zinango muDamaxko na ateweri.

Kupalidza kwa Saulo muDamaxko

20 Pamwepo-letu Saulo adayamba kupalidza
munyumba za mapembo kuti Jezu ni Mwana wa
Mulungu.
21 Wentse omwe akhabva akhadabwa acimbab-
vundza kuti: “Ni umweyu lini mwamuna omwe
akhayezera kupfudza kuJerusalema wale omwe
an'pemba mudzina limweri? Ndipo alibe kubw-
era kuno na cakulinga cakufuna kudzawamanga
kuti ayende nawo kwa akulu wa anyantsembe?”
22 Tsono Saulo akhalimbisidwa mwakunyanya
ndipo akhacitisa ndzodzo aJuda omwe akhakhala
muDamaxko, akhawatsimikizira kuti Jezu ni
Krixtu*.
23 Zatapita ntsiku zizinji, aJuda adabverana kuti
amuphe,
24 tsono Saulo adadziwa citalo cawo. Usiku na
masikati iwo akhalindira m'misuwo ya litsito la
mzinda kuti amuphe.
25 Tsono ateweri wace adamutenga usiku ndipo
adamuikha mucitundu acimubulusa na pabuli pa
litsito.

Saulo muJerusalema

26 Saulo pomwe adafika kuJerusalema, adayez-
era kuti akhale pabodzi na ateweri wa Jezu, tsono
wentse akhana mantha na iye, akhabvuma lini
kuti iye akhalimbo m'teweri wa Jezu.
27 Pamwepo munthu m'bodzi wakucemeredwa
Barnabe adamutenga aciyenda naye kuna
atumiki. Adakawafotokozera momwe Saulo
adawona Mbuya pa njira, aciwauza kuti
Mbuya adalewa-lewa naye, na momwe iye

---

* **9:22** MuciGiriki Krixtu, muciHeberi Mesiya: Bzentsenebzi ni kulewa kuti wakudzozedwa.

akhadapalidza mwakulimba m'tima mudzina
la Jezu kuDamaxko.
28 Na tenepo, Saulo adakhala na iwo, ndipo
akhafamba mwaufulu muJerusalema, acimba-
palidza mwakulimba m'tima mudzina la Mbuya.
29 Akhambalewa ndipo acimbacitirana makani
na aJuda wa cirewedwe ca ciGiriki†, tsono iwo
akhanyang'ana kumupha.
30 Tsono pomwe bzimwebzi bzidabveka kwa
abale, adamutenga aciyenda naye kuSezareya
ndipo adam'tumiza kum'zinda wa Tariso.
31 Na tenepo Gereja ikhana m'tendere m'mbuto
zentse za Judeya, Galireya na Samaliya. Iyo idak-
hazikika icimbalimbikisidwa na Mzimu wa Ku-
cena, ikhakula mu mbogo icimbafamba mwaku-
gopa Mbuya.

Kupolesedwa kwa Eneya

32 Ndipo Pedru pakuzungira mbuto zentse,
adayenda kukazungirambo wakupambulidwa
omwe akhakhala mudzi wa Lida.
33 Kumweko adakagumana bundukutu
wakucemeredwa Eneya, omwe akhambakhala
adagona pamphasa magole masere.
34 Pedru adamuuza kuti: “Eneya, Jezu Krixtu
an'kupolesa! Lamuka ndipo yedzeka mphasa
yako”. Nthawe imweyo-letu iye adalamuka.
35 Wentse omwe akhakhala muLida na Salona
adamuwona ndipo adatendeuka kuna Mbuya.

Kulamusidwa kwa Dolika

† **9:29** AJuda wa cirewedwe ca ciGiriki: MuBibliya la Almeida limbalewa “helenistas”.

36 Kum'zinda wa Jope kukhana m'teweri
m'bodzi wacikazi dzina lace Tabita, lomwe
muciGiriki ni Dolika‡, iye akhambacita mabasa
yabwino ndipo akhapasa bzinthu wakusauka.
37 Ntsiku zimwezire iye adadwala ndipo
adafa, thupi lace lidasambisidwa licikaikhidwa
mucipinda ca padzulu.
38 Lida ikhali pafupi na Jope, ndipo ateweri wa
Jezu pomwe adabva kuti Pedru akhali kuLida,
adamutumizira amuna awiri kuti akam'kumbire
tenepayu: “Lekani kucedwa kubwera mpaka
kuna ife”.
39 Pedru adayenda nawo ndipo pomwe
adafika, adatengedwa aciyenda mucipinda
ca padzulu. Amasiwa wentse adam'zungulira
acimbalira ndipo acimbamuwonesa mavixtidu
na bzakubvala bzinango bzomwe Dolika
akhadakondza pomwe akhanawo.
40 Pedru adauza wentse kuti acoke
mucipindamo, patsogolo pace adagodama
acipemba. Pomwe adazungunuka kuna
mkazi wakufayo adati: “Tabita, lamuka”. Iye
adafungula maso ndipo pomwe adawona Pedru
adalamuka acikhala.
41 Ndipo Pedru adamuphata boko,
acimuthandiza kuima. Pamwepo adacemera
wakupambulidwa maka-maka amasiwa,
acim'pereka iye ana moyo.
42 Nkhani imweyi idakhala yakudziwika
mu mzinda wentse wa Jope, ndipo azinji
adakhulupiria kuna Mbuya.

---

‡ **9:36** Tabita muciAramu, Dolika muciGiriki: Ni kulewa kuti nyasa.

43 Pedru adakhala muJope ntsiku zizinji, ku
nyumba kwa Simau misiri wa makhanda.

10

Pedru na Koloneliyo

1 KuSezareya kukhana mwamuna m'bodzi
akhacemeredwa Koloneliyo, omwe akhali
kapitau wa gulu la acikunda wa ciRoma, likhacita
mbali pamthithi ukulu omwe ukhacemeredwa
wa kuItaliya.
2 Ndipo iye na banja lace lentse akhali waku-
pemba ndipo wakugopa Mulungu. Akhapasa bza-
kupereka kuna wakusauka pakati pa mbumba
ndipo akhapemba Mulungu nthawe zentse.
3 Ntsiku ibodzi, pafupi-fupi nthawe zitatu za ku-
maulo, m'maso-mphenya adawona padeca anju
wa Mulungu omwe akhafendera kuna iye ndipo
akhalewa kuti: “Koloneliyo!”
4 Koloneliyo adanyang'ana na mantha kuna iye
ndipo adam'bvundza kuti: “N'ciyani Mbuya?”
Anju adamutawira kuti: “Mipembo yako na
bzakupereka bzako kuna wakusauka bzakwira
ninga bzakupereka bza cikumbuso* patsogolo pa
Mulungu.
5 Tsapano tumiza amuna ayende kuJope
akacemere mwamuna m'bodzi Simau,
wakucemeredwa pomwe kuti Pedru,
6 omwe ni mulendo kunyumba kwa Simau,
misiri wa makhanda, omwe an'khala pafupi na
nyanza”.

---

* **10:4** Lev 2:2

7 Pomwe anju adalewa-lewa acicoka,
Koloneliyo adacemera akapolo wace awiri na
m'cikunda m'bodzi wakupemba Mulungu pakati
pa omwe akham'tumikira,
8 ndipo adawauza bzentse bzomwe bzidamu-
wonekera aciwatumiza kuJope.

Maso-mphenya ya Pedru

9 Mangwana yace, nthawe pafupi-fupi midiya,
pomwe iwo akhali paulendo ndipo akhafend-
era kum'zinda, Pedru adakwira pantsodzi† kuti
akapembe.
10 Iye adabva njala akhafuna kudya. Ndipo
pomwe cakudya cikhaphikidwa, adawona maso-
mphenya.
11 Adawona kudzulu kudafunguka ndipo cinthu
cakulingana na nguwo ikulu yomwe ikhabwera
pantsi, yakumangika mbali zayene zinai,
12 ikhana mitundu ya bzirombo bzentse bza
minyendo minai, napombo bzakukwawa bza
pantsi na mbalame za kudzulu.
13 Ndipo padabveka fala lomwe likhamuuza
kuti: “Nyamuka Pedru, uphe udye”.
14 Tsono Pedru adatawira kuti: “Bzingacitike
lini Mbuya! Pakuti cipo ndikanati kudya cinthu
comwe m'temo umbaciyesa cakusaya kucena
ayai cakunyantsa‡”.
15 Ndipo falalo lidamuuza kaciwiri kuti:
“Comwe Mulungu adacenesa, leka kulewa kuti ni
cakusaya kucena”.

---

† **10:9** Ntsodzi za nyumba za kumwekule zikhali zakuthasama.
‡ **10:14** Wonani mulivu la Lev 20:25.

16 Bzimwebzi bzidacitika katatu kentse, ndipo
pamwepo-letu nguwo ire idatengedwa iciyenda
kudzulu.

Kufika kwa wakutumidwa wa Koloneliyo ku-Jope

17 Pomwe Pedru akhadamalidwa ndzeru na
kuti maso-mphenya yale yakhalewanyi, amuna
omwe adatumidwa na Koloneliyo atabvundza
nyumba ya Simau, adaima pam'suwo.
18 Adacemera acibvundza kuti kodi kumweko
kuna mulendo an'cemeredwa Simau wakuce-
meredwa pomwe kuti Pedru.
19 Pomwe Pedru akhakumbukira bza maso-
mphenya yale, Mzimu Wakucena udamuuza kuti:
"Simau, amuna atatu§ alikukunyang'ana.
20 Na tenepo, nyamuka buluka. Leka kutsit-
simwa kuyenda nawo, thangwe ine ndawatuma".
21 Ndipo Pedru adabuluka aciuza amunawo
kuti: "Ine ndine omwe imwe mulikunyang'ana.
Thangwe ranyi mwabwera?"
22 Amuna wale adatawira kuti: "Tacokera
kuna kapitau Koloneliyo. Ndipo iye ni
mwamuna wakulungama wakugopa Mulungu,
wakulemekezedwa na mbumba yentse ya aJuda.
Ndipo anju m'bodzi wakucena ndiye adamuuza
kuti akucemereni kunyumba kwace, kuti iye
akabve mafala yomwe munayo".
23 Pamwepo Pedru adawauza kuti apite aciwa-
pasa mbuto.

Pedru aniyenda nawo

---

§ **10:19** Amuna atatu: MuBibliya la Almeida mudanembedwa kuti amuna awiri.

Mangwana yace, adalamuka aciguduka nawo pabodzi. Ndipo abale anango wa kuJope adayenda nawo pabodzi.
24 Mangwana yandzace, adafika kuSezareya. Koloneliyo akhawadikhirira pabodzi na abale wace na axamwali wa pam'tima omwe akhadacemera.
25 Pomwe Pedru akhayenda kukapita m'nyumba, Koloneliyo adayenda kuna iye ndipo adagodamira pa minyendo yace acimupemba.
26 Tsono Pedru adamuimisa acimuuza kuti: “Imirira, ine ndine munthumbo ninga imwepo”.
27 Pomwe akhaceza naye, Pedru adapita ndipo adawona wanthu azinji akhadagwezekana
28 ndipo adawauza kuti: “Imwepo mun'dziwa kuti ni bzakuletsedwa na m'temo kuna aJuda kuphatana ayai kufendera kwa omwe ni aJuda lini. Tsono Mulungu wandiwonesa kuti ine ndireke kucemera munthu ali-yentse kuti ngwakusaya kucena ayai ngwakunyantsa.
29 Ndipopo, pomwe ndidacemerewa ndidabwera mwakusaya kutsitsimwa. Ndingabvundze thangwe ranyi mudandicemera?”

30 Koloneliyo adatawira kuti: “Ntsiku zinai zapitazi ndikhali kunyumba kwangu ndicimbapemba nthawe ninga zino, nthawe zitatu za kumaulo. Mwacisututu, patsogolo pangu padawoneka mwamuna m'bodzi akhadabvala bzakuyetima
31 ndipo adati: ‘Koloneliyo, Mulungu wabva kupemba kwako ndipo adakumbukira bzakupereka bzako kuna wakusauka.
32 Na tenepo tuma wanthu kuJope akatenge

Simau wakucemeredwa pomwe kuti Pedru.
Iye adafikira kunyumba kwa Simau, misiri wa
makhanda omwe an'khala m'mphepete mwa
nyanza'.
33 Na tenepoyo, ndakucemeresani mwakusaya
kucedwa ndipo mwacita bwino kubwera.
Tsapano tiripano tentse patsogolo pa Mulungu,
kuti tibve bzentse bzomwe Mbuya wakutumani
kuti mutiuze".

Mafala ya Pedru munyumba ya Koloneliyo

34 Pamwepo Pedru adayamba kulewa aciti:
"Tsapano nin'dziwa cadidi kuti Mulungu alibe
tsankho,
35 koma Iye ambabvuma aliyentse omwe
anim'gopa acimbacita bzakulungama pakati pa
mbumba zentse.
36 Imwepo mun'dziwa fala lakutumizidwa na
Mulungu kuna mbumba ya Ijirayeri, lomwe lim-
balewa bza mafala yabwino ya m'tendere kudz-
era mwa Jezu Krixtu, omwe ni Mbuya wa wentse.
37 Mun'dziwa bzomwe bzidacitika muJudeya
yentse, kuyambira kuGalireya, watamala ubatizo
omwe Juwau adapalidza,
38 na momwe Mulungu adadzozera Jezu wa
kuNazareta na Mzimu Wakucena na mphambvu,
ndipo Iye adafamba m'mbuto zentse acimbacita
ubwino na kupolesa wentse wakupundizidwa na
Dyabu, thangwe Mulungu akhali na Iye.
39 "Ife ndife mboni za bzentse bzomwe
Iye adacita mudziko la aJuda napombo ku-
Jerusalema, omwe adamupha mwakum'manika
pam'tanda.

40 Umweyo Mulungu adamulamusa pa ntsiku
yacitatu ndipo adacita kuti Iye awonesedwe,
41 sikuti kwa mbumba yentse, koma kwa mboni
zomwe Mulungu adasankhula kale, zomwe ndife
omwe tidadya ticimwa na Iye, atalamusidwa kwa
wakufa.
42 Iye adatituma kupalidzira mbumba na ku-
pereka umboni kuti Iye ndiye omwe Mulungu
adaikha ninga M'tongi wa wanthu wamoyo na
wakufa.
43 Apolofita wentse ambapereka umboni bwa
Iye kuti, ali-yentse omwe anim'khulupirira
an'dzalekereredwa kuphonya kwace kudzera
mwa dzina la Iye".

Omwe ni aJuda lini an'tambira Mzimu Waku-cena

44 Pomwe Pedru akhalewa mafala yamweya,
Mzimu Wakucena udabulukira wentse omwe
akhabva fala.
45 AJuda wakutendeuka omwe adabwera na Pe-
dru, adadabwa kuti mphatso ya Mzimu Waku-
cena ingadathululidwa mwa omwe ni aJuda lini,
46 thangwe akhawabva acimbalewa
bzirewedwe bzinango ndipo acimbatumbiza
Mulungu. Patsogolo pace Pedru adabvundza
kuti:
47 "Wanthuwa atambira Mzimu Wakucena
ninga ife. Kodi alipo omwe angawaletse
kubatizidwa na madzi?"
48 Pamwepo adalewa kuti abatizidwe mudzina
la Jezu Krixtu. Patsogolo pace adakumbira Pedru
kuti apitirize ntsiku zakukhala kumweko.

11

Kufotokoza kwa Pedru patsogolo pa Gereja

1 Atumiki na abale wentse wa muJudeya adabva
kuti omwe ni aJuda lini adatambirambo mafala
ya Mulungu.
2 Pomwe Pedru adakwira kuJerusalema, omwe
akhali wa gulu la m'sinda wa m'gwato akham-
bawatsimula acimbati:
3 “Imwepo mwapita panyumba ya wanthu
wakusaya kucita m'sinda wa m'gwato mucidya
nawo”.
4 Pamwepo, Pedru adayamba kuwafotokozera
momwe bzinthu bzentse bzikhadacitikira adati:
5 “Ine ndikhali m'mzinda wa Jope ndicim-
bapemba. Ndidawona m'maso-mphenya cinthu
cakulingana na nguwo ikulu ikhabulusidwa ku-
cokera kudzulu, ikhadamangiriridwa m'mbali
zace zinai, ndipo ikhabwera pa mbuto yomwe
ndikhali.
6 Ndipo ndidanyang'ana m'kati mwace
ndidazindikira kuti mukhana bzinyama bza
minyendo minai bza padziko, bzirombo,
bzakukwawa na bzakumbuluka bza kudzulu.
7 Pamwepo, ndidabva fala lomwe likhandiuza
kuti: ‘Nyamuka, Pedru, uphe udye’.
8 “Ine ndidatawira kuti: Bzingacitike lini
Mbuya! Cipo ndikanati kuikha pamulomo pangu
cinthu cakusaya kucena ayai cakunyantsa.
9 “Fala lidabveka kudzulu kaciwiri: ‘Comwe
Mulungu adacenesa, leka kulewa kuti ni cakusaya
kucena’.
10 Bzimwebzi bzidacitika katatu, ndipo bzentse
bzidakwizidwa pomwe kudzulu.

11 “Nthawe ibodzi-bodziyo, amuna atatu omwe
akhadatumidwa kuti adzagumane na ine kucok-
era kuSezareya, adafika panyumba yomwe ife
tikhali.
12 Mzimu Wakucena udandiuza kuti ndileke
kutsitsimwa kuyenda nawo. Abale atanthatuwa
adayendambo na ine, ndipo tidakapita m'nyumba
ya munthu ule.
13 Ndipo iye adatifokotozera momwe anju
adamuwonekera panyumba pace acimuuza kuti:
‘Ndoko kuJope ukatenge Simau wakucemeredwa
pomwe kuti Pedru.
14 Iye an'kakupalidzirani mafala yomwe kudz-
era mwa iyo iwe na wam'nyumba yako wentse
mun'kapulumuka’.
15 “Pomwe ndidayamba kupalidza, Mzimu
Wakucena udawabulukira ninga bzomwe
bzidacitika kuna ife pakuyamba.
16 Pamwepo ndidakumbukira bzomwe Mbuya
akhadalewa kuti: ‘Juwau adabatiza na madzi,
tsono imwepo mun'dzabatizidwa na Mzimu
Wakucena’.
17 Pakuti, penu Mulungu adawapasa mphatso
ibodzi-bodzi yomwe adatipasa pomwe tidatawira
Mbuya Jezu Krixtu, ine ndikhali yani kuti ndikum-
buke kupingiza Mulungu?”
18 Ndipo pomwe iwo adabva bzimwebzi,
adaleka kutsutsa, ndipo adatumbiza Mulungu,
aciti: “Mulungu adapasambo m'pata omwe
ni aJuda lini, kuti abweke apasidwe moyo
wakusaiya kumala!”

Gereja ya kun'dzinda wa Antiyokiya

19 Ndipo omwe akhadabalalisidwa thangwe la
kufambiridwa m'mbuyo komwe kudayamba na
nkhani ya Sitefani, adakafika mpaka kumphim-
pha ya Fenisiya, kuntsuwa ya Xipre na kuAn-
tiyokiya, acimbapalidza mafala kuna aJuda basi.
20 Tsono anango wa iwo omwe akhali wa kuX-
ipre na kuSireni omwe akhadabwerambo kuAn-
tiyokiya, adayamba kupalidzambo kuna omwe ni
aJuda lini kuwauza mafala yabwino ya Mbuya
Jezu.
21 Boko la Mbuya likhali nawo, ndipo azinji
adakhulupirira acitendeuka kuna Mbuya.

22 Ndipo nkhani imweyi idabveka mugereja ku-
Jerusalema ndipo iwo adatumiza Barnabe kuAn-
tiyokiya.
23 Iye, pomwe adafika aciwona nkhombo za
Mulungu kumweko, adakhala wakukondwa
ndipo adawalimbikisa kuti apitirize kukhala
wakukhulupirika kuna Mbuya, mwa m'tima
wentse.
24 Thangwe iye akhali mwamuna
wabwino, wakudzala na Mzimu Wakucena
na cikhulupiriro. Ndipo wanthu azinji
adathimizirika kuna Mbuya.

25 Pamwepo Barnabe adayenda kuTariso
kukanyang'ana Saulo.
26 Pomwe adam'gumana adamtenga aciyenda
naye kuAntiyokiya. Ndipo iwo, m'kati mwa gole la
thunthu, akhatsonkhana mugereja ndipo akhap-
fundzisa wanthu azinji. Ndipo kuAntiyokiya
ni komwe kakuyamba ateweri adacemeredwa
akrixtau.

27 Ntsiku zimwezire apolofita anango wa ku-
Jerusalema adabwera kuAntiyokiya.
28 Ndipo m'bodzi wa iwo wakucemeredwa
Agabu, adaimirira mwa Mzimu Wakucena
adalewa kale kuti pan'dzakhala njala padziko
lentse, yomwe idadzawoneka nthawe ya
umambo bwa Klaudiyo.
29 Ateweri m'bodzi na m'bodzi malingana na
momwe akhakwanisa, adapangana kutumiza
thandizo kuna abale omwe akhakhala muJudeya.
30 Ndipo adabzicita, adatumiza kuna akulu bza-
kupereka bzawo kudzera m'manja mwa Barnabe
na Saulo.

12

Herodi an'fambira m'mbuyo Tiyago na Pedru

1 Ndipo panthawe imweire, mambo Herodi*
adatuma kuti akamange anango wa gereja, kuti
awabonerese,
2 ndipo adatuma kuti aphe Tiyago m'bale wa
Juwau na cisenga.
3 Pomwe adawona kuti aJuda akhakomedwa
nabzo, adapitiriza acimanga pomwe Pedru.
Ndipo ikhali nthawe ya cikondwereso ca pau
yakusaya cakufufumisa†
4 Atam'manga, adamuikha m'kawoko
adam'pereka kuti akoyedwe na magulu manai
ya acikunda anai-anai. Herodi akhafuna
kudzam'tonga pa mphala ya padeca pakumala
kwa ntsiku ya Paxkwa.

---

* **12:1** Herodi umweyu ni wakusiyana na Herodi omwe ali padutswa la 13:1. † **12:3** Wonani mulivu la Eks 12:14-20.

5 Na tenepo Pedru akhadakoyedwa m'kawoko,
tsono gereja ikhapemba mwakusaya kulekeza
kuna Mulungu cipande ca iye.
6 Ntsiku yomwe Herodi akhafuna kuti am'tonge
pa mphala, usiku bwace Pedru akhadagona
pakati pa acikunda awiri, akhadamanga na
unyolo buwiri, ndipo pamsuwo wa kawoko
pakhana alindiri.
7 Mwacisututu padabwera anju wa Mbuya,
ndipo ceza cidabvunikira m'cipindamo. Iye
adakhuya Pedru acim'musa. Adati: “Muka, ku-
lumiza!” Pamwepo maunyolo yadagwa kucoka
m'manja mwace.
8 Anju adamuuza kuti: “Manga bande, bvala
xangu”. Ndipo Pedru adacita bzimwebzo.
Anju adalewa pomwe aciti: “Bvala kapote
unditewere”.

Pedru an'cosedwa m'kawoko

9 Pomwe anju ule adacoka, Pedru adam'tewera
mwakusaya kudziwa kuti bzikhali bzacadidi
bzomwe bzikhacitika kudzera mwa anju. Bzentse
bzikhamuwonekera ninga maso-mphenya.
10 Adapitirira alindiri wakuyamba na waciwiri,
ndipo adafika pa msuwo wa citsulo omwe ukhali
mbali ya kum'zinda. Umweyu udafunguka okha
kuti iwo acoke. Atacoka adafamba kutewera
m'sewu, mwacisututu anju adamusiya.
11 Pamwepo Pedru adadzidzimuka aciti:
“Tsapano ndirikudziwa mwakusaya kupenuka
kuti Mbuya adatumiza anju wace omwe
wandipulumusa m'manja mwa Herodi na
bzentse bzomwe mbumba ya aJuda ikhadikhira”.

12 Ndipo iye atazindikira bzimwebzo,
adayenda kunyumba kwa Maliya mai wa Juwau,
wakucemeredwambo Maliko, komwe wanthu
azinji akhadagwezekana acimbapemba.
13 Pedru adagogodza msuwo wakunja, ndipo
nyagrinya m'bodzi wacikazi wakucemeredwa
Rode adabwera kudzawona kuti mbani.
14 Pomwe adazindikira fala la Pedru,
adakondwera mwakuti alibe kum'fungulira
msuwo, tsono adabwerera mwakuthamanga
acikalewa kuti: “Pedru ali pamsuwo!”
15 Pamwepo iwo adamuuza kuti: “Una m'sala!”
Tsono iye akhangingimira kulewa kuti ni Pedru,
Iwo adamuuza kuti: “Pinango ni anju wace”.‡
16 Tsono Pedru adapitiriza kugogodza, ndipo
pomwe iwo adafungula m'suwo adamuwona,
adamalidwa ndzeru.
17 Tsono iye adawacitira cizindikiro na boko
kuti anyamale, adawafotokozera momwe
Mbuya adam'cosera m'kawoko ndipo adati:
“Bzimwebzi mufotokozere Tiyago na abale
anango”. Pamwepo adacoka aciyenda kumbuto
inango.
18 Macibese padawoneka phokoso likulu pakati
pa acikunda thangwe ra bzomwe bzidacitika
kuna Pedru.
19 Ndipo pomwe Herodi adam'nyang'ana
acimusaya, adafufudza pakati pa alindiri, ndipo
adalewa kuti iwo aphedwe.

Kufa kwa mambo Herodi

‡ **12:15** AJuda akhakumbuka kuti munthu wentse ana anju wace.

Patsogolo pace Herodi adacoka kuJudeya
aciyenda kum'zinda wa Sezareya acikakhala
kumweko ntsiku pang'ono.
20 Ndipo Herodi akhadadzala na ukali
kuna wakukhala kuTiro na kuSidoni.
Iwo mwakubverana adayenda kuna iye,
ndipo atapasidwa thandizo na Balasitu,
wakunyang'anira panyumba pa mambo,
adakumbira ciyanjano thangwe dziko lawo
likhatambira phoso kucokera kudziko la mambo.
21 Pantsiku yomwe akhadatala, Herodi adab-
vala bzakubvala bza umambo, adakhala pam-
pando wa utongi, ndipo adalewa mafala kuna
mbumba.
22 Ndipo iwo adayamba kukuwa: “Omwe
alikuwa ni mulungu, ni munthu lini”.
23 Nthawe imweyo letu anju wa Mbuya
adam'pweteka, thangwe iye alibe kutumbiza
Mulungu. Ndipo adadyedwa na nkhonye acifa.
24 Na tenepo fala la Mulungu lidapitiriza kukula
licimbamwazikira.
25 Atamala basa lawo, Barnabe na Saulo ad-
abwerera kucokera kuJerusalema acitengambo
Juwau, omwe akhacemeredwa Maliko.

13

Saulo na Bernabe an'tumidwa na Gereja kuka-palidza

1 Ndipo kugereja ya kuAntiyokiya kukhana
apolofita na adziwi: Barnabe, Simiyoni wakuce-
meredwa Nigere, Lusiyo wa kuSireni, Manayene

omwe adaleredwa na Herodi, mambo wa cigawo
ca Galireya*, na Saulo.
2 Pomwe akhambatumbiza Mbuya ndipo
akhambabzimana kudya, Mzimu Wakucena
udalewa kuti: “Ndipambulireni Barnabe na
Saulo, ayende kubasa lomwe ndawacemerera”.
3 Na tenepo, atamala kubzimana kudya na ku-
pemba, adawasandzika manja aciwatuma.

Kupalidza kwa Saulo pantsuwa ya Xipre

4 Ndipo mwakutumidwa na Mzimu Wakucena,
adapolika kuSeleusiya aciyenda na m'madzi
mpaka kuXipre.
5 Pomwe adafika kuSalamina adapalidza fala
la Mulungu m'nyumba za mapembo za aJuda.
Juwau Maliko akhanawo ninga m'thandizi.
6 Ndipo adafamba pantsuwa yentse, mpaka
kufika kuPafu. Kumweko adagumana m'Juda
m'bodzi akhacemeredwa Barjezu, omwe akham-
bacita matsenga ndipo akhali m'polofita waku-
nama.
7 Iye akhakhala pabodzi na m'tongi wacigawo
ca ntsuwayo Sergiyo Paulo. M'tongiyo akhali
mwamuna wandzeru, ndipo adacemeresa Barn-
abe na Saulo, thangwe akhafuna kubva fala la
Mulungu.
8 Tsono Elimasi, wamatsenga ule adacita nawo
makani (Elimasi ni dzina lace muciGiriki), ndipo
adanyang'ana njira yakucosa cikhulupiriro ca
m'tongiyo.

---

* **13:1** MuBibliya la Almeida “tetrarca” bzirikulewa kuti m'tongi wa cigawo cibodzi pa bzigawo bzinai.

9 Pamwepo Saulo wakucemeredwa pomwe kuti
Paulo, mwakudzazidwa na Mzimu Wakucena
adam'nyang'anisisa aciti:
10 “Nandi mwana wa Dyabuwe, nyamadulan-
thaka wa bzentse bzomwe ni bzakulungama! Iwe
udadzala na mtundu wentse wa upumpsi na bza-
kuipa. Ni lini lomwe un'dzaleka kuipisa njira
zakulungama za Mbuya?
11 Dziwa tsapano kuti boko la Mbuya
lin'kupweteka, ndipo iwe un'dzakhala zimola
ucidzataza kuwona ceza ca dzuwa mwa nthawe”.
Mwacisututu adakhala na khungu na m'dima,
ndipo iye akhazungulira acinyang'ana kuti mbani
angam'phate boko.
12 Ndipo m'tongi ule, pakuwona bzomwe
bzidacitika, adatawira acidabwisidwa na
cipfundziso ca Mbuya.

Kufotokoza kwa Paulo kuAntiyokiya wa cigawo ca Pisidiya

13 Ndipo atayenda na bote kucokera kuPafu,
Paulo na andzace adayenda ku mzinda wa Pereje,
cigawo ca Pamfiriya. Tsono Juwau adawasiya
kumweko acibwerera kuJerusalema.
14 Kucokera kuPereje adayenda mpaka
kuAntiyokiya, cigawo ca Pisidiya. Ntsiku ya
malinkhuma adapita m'nyumba ya mapembo
acikhala.
15 Patamala kulewengedwa kwa M'temo wa
Mozeji na kwa malivu ya Apolofita, atsogoleri
wa nyumba ya mapembo adawatumizira mafala
yakuti: “Abale, penu imwepo muna mafala
yakulimbikisa mbumba, lewani”.

16 Wataimirira Paulo, adawacitira cizindikiro
na boko kuti anyamale ndipo adati: “Imwe aIji-
rayeri na mwentse wakugopa Mulungu omwe ni
aJuda lini, nditetekereni!
17 Mulungu wa mbumba ya Ijirayeri
adasankhula makolo yathu ndipo adacitisa
kuti mbumbayo ikule nthawe yomwe akhali
anyakudza muIjipito. Na mphambvu zikulu
adacita kuti acoke mudziko mule,
18 ndipo adakhala nawo mwakupirira m'kati
mwa magole makumi manai mucidambo.
19 Iye adadzonga mbumba zinomwe muKanani
ndipo adapasa madziko yawo aIjirayeri ninga
utaka.
20 Bzentsenebzi bzidatenga magole madzana
manai na makumi maxanu (450)”.
“Bzatapita bzimwebzi iye adawapasa atongi
m'paka nthawe ya m'polofita Samueli.
21 Pamwepo, iwo adakumbira mambo m'bodzi,
ndipo Mulungu adawapasa Sauli, mwana wa Kiji,
dzindza la Benjamini, omwe adakhala mambo
magole makumi manai.
22 Ndipo atacosa Sauli, adawapasa Davidi ninga
mambo, acim'perekera umboni kuti: ‘Ndidagu-
mana Davidi, mwana wa Jese, mwamuna wa
pam'tima pangu, omwe an'dzacita bzentse muci-
funiro cangu’ ”†.
23 “Mudzindza la Davidiyo, Mulungu adabw-
eresa kuna aIjirayeri M'pulumusi Jezu, malin-
gana na cipiciro comwe akhadacita.
24 Akanati kubwera Jezu, Juwau m'batizi ada-
palidza ubatizo bwa kukhumbula kwa mbumba

† **13:22** 1Sa 13:14

yentse ya Ijirayeri.
25 Pomwe Juwau akhamaliza basa lace, adati:
‘Kodi imwe mun'kumbuka kuti ine ndine yani?
Ndine lini omwe mun'kumbukira. Tsono alipo
omwe an'bwera patsogolo pangu, omwe ine
ndiribe kuthemera kutsudzula xango zace’ ”.

26 “Abale, dzindza la Abrahamu na mwentse
wakugopa Mulungu omwe ni aJuda lini, mafala ya
cipulumusoya yatumizidwa kuna ife.
27 Pakuti mbumba ya kuJerusalema na
atongi wawo alibe kum'tambira Jezu ninga
m'pulumusi ngakhale mafala ya apolofita, yomwe
yambalewengedwa ntsiku za malinkhuma ziri-
zentse, tsono pomwe adam'manga mulandu,
adateweza mafala ya apolofitayo.
28 Ngakhale alibe kuwona mulandu wakuti
amuphe, adakumbira Pirato kuti aphedwe.
29 Pakukwanirisa bzentse bzomwe
bzikhadanembedwa bza cipande ca iye,
adam'cosa pam'tanda ndipo adakamuikha
m'thenje.
30 Tsono Mulungu adam'lamusa kwa wakufa,
31 ndipo adawoneka ntsiku zizinji kwa wale
omwe akhadayenda naye kucokera kuGalireya
kuyenda kuJerusalema. Amwewa tsapano ndiwo
mboni zace kuna mbumba”.

32 Ife tidakupalidzirani Mafala Yabwino kuti:
Bzomwe Mulungu adapicira kuna makolo yathu,
33 Iye wateweza kuna ife wana wawo, pakula-
musa Jezu kwa wakufa ninga bzidanemba muSal-
imo ndime yaciwiri:

“ ‘Iwe ndiwe Mwana wangu. Ine lero ndakubereka‡’ ”.

34 Ndipo mwakuti Mulungu adam'lamusa kwa wakufa, kuti aleke kubvunda cipo, adalewa terepayu:

“ ‘Ine nin'dzateweza kuna imwe bzipiciro bzakucenesedwa
bzakukhulupirika bzomwe ndidacita kuna Davidi’ ”§.

35 Tenepoyo alikulewa kundime inango:

“ ‘Un'dzalekerera lini
kuti Wakupambulidwa wako
awone cibvunde’ ”.**

36 “Nakuti Davidi watamala kutumikira cakulinga ca Mulungu mum'badwe wace, adafa acikaikhidwa kuna makolo yace, ndipo thupi lace lidabvunda.
37 Tsono ule omwe Mulungu adalamusa kwa wakufa alibe kubvunda”.
38 “Na tenepoyo, abale wangu, nin'funa kuti mudziwe kuti tiri kukupalidzirani kulekerera kwa bzakuphonyera Mulungu kucokera mwa Jezu.
39 Kucokera mwa Iye, ali-yentse omwe an'khulupirira anilungamisidwa kwa bzinthu bzentse bzomwe kwa ibzo mungadalungamisidwa lini na M'temo wa Mozeji.

‡ **13:33** Mas 2:7 § **13:34** Iza 55:3 ** **13:35** Mas 16:10

40 Cenjerani ndipo kuti bzomwe apolofita
adalewa bzireke kukucitikirani:

41 “ ‘Wonani, wakunyozamwe,
mudabwisike ndipo munyembereke.
Thangwe ntsiku za moyo wanu
nin'dzacita cinthu cakuti imwe cipo
mungadadzakhulupirira lini
ngakhale winango angadakuuzani!’ ”††

42 Pomwe Paulo na Barnabe akhacoka
munyumba ya mapembo, mbumba ikham-
bawakumbira kuti adzalewe pomwe mafala
yamweya pamalinkhuma yalikudzayo.
43 Watamala m'tsonkhano, aJuda azinji na
anango wakupemba wakutendeuka mu ciJuda
adatewera Paulo na Barnabe. Iwo akhambaceza
nawo, acimbawauza kuti apitirize kukhala
munkhombo za Mulungu.

Paulo na Barnabe aniyenda kuna omwe ni aJuda lini

44 Pantsiku ya malinkhuma yalikudzayo,
pafupi-fupi mzinda wentse udatsonkhana kuti
udzabve mafala ya Mulungu.
45 Pomwe aJuda adawona m'thithi, adadzala na
njiru ndipo akhambanyoza, acimbagaza bzomwe
Paulo akhalewa.
46 Pamwepo Paulo na Barnabe adawatawira
mwakulimba m'tima kuti: “Bzikhafunika kuti
cakuyamba tirewe kuna imwe mafala ya Mu-
lungu. Tsono nakuti imwe mulikuyalamba ndipo
imwe mwekha mumbabziyesa kuti ndimwe lini

†† **13:41** Aba 1:5

wakuthemera moyo wakusaya kumala, tsapano
ife tirikuyenda kuna omwe ni aJuda lini”.
47 Thangwe Mbuya watiuza terepoyo:
“ ‘Ine ndakuikha ninga ceza kwa omwe ni aJuda
lini,
kuti utenge cipulumuso
mpaka kwakumalizira kwa dziko’‡‡”.
48 Ndipo omwe ni aJuda lini, pomwe adabva bz-
imwebzi adakondwera ndipo adatumbiza mafala
ya Mbuya. Ndipo adakhulupirira wentse omwe
akhadasankhulidwira ku moyo wakusaya ku-
mala.
49 Ndipo mafala ya Mbuya yakhamwazikira
mudziko lentsenero.
50 Tsono aJuda adangingimiza akazi wakugopa
Mulungu wakulemekezedwa na atsogoleri wa
mum'zindamo. Ndipo bzidanyosa kufambiridwa
m'mbuyo kuna Paulo na Barnabe, aciwathotha
m'mzinda mwawo.
51 Iwo adakunkhumula pfumbi la kuminyendo
kwawo mwakulatiza kuipidwa nawo§§, ndipo
adayenda kuIkoniyo.
52 Tsono wakupfundzira akhadadzala na
kukondwa ndipo na Mzimu Wakucena.

14

Paulo na Barnabe kuIkoniyo

1 Ndipo ninga mwa cizerewezi, Paulo na
Bernabe adayenda kunyumba ya mapembo ya
aJuda kuIkoniyo. Kumweko adakalewa mwakuti

‡‡ **13:47** Iza 49:6 §§ **13:51** Mat 10:14; Mko 6:11; Luk 9:5, 10:11

m'thithi ukulu wa aJuda na omwe ni aJuda lini
udakhulupirira.
2 Tsono aJuda omwe akhadalamba
kukhulupirira adanyosa mitima ya omwe ni
aJuda lini, kuti awengane na abale.
3 Paulo na Barnabe adakhala nthawe ikulu
m'mwemo, acilewa mwakulimba m'tima bza
Mbuya, omwe akhatsimikiza mafala ya nkhombo
zace, mwakucita bzizindikiro na bzidabwiso na
manja yawo.
4 Tsono mbumba ya mzinda idagawanikana.
Anango akhali mbali ya aJuda, anango mbali ya
atumiki.
5 Ndipo omwe ni aJuda lini na aJuda pabodzi na
atsogoleri wawo adapangana kuti awabonerese
ndipo awaphe na minyala.
6 Pomwe iwo adadziwa bzimwebzi, adathawira
kumizinda ya Lixtra na Derbe, cigawo ca Lika-
woniya, na mwakuzungulira mwace.
7 Kumweko adakapitiriza kupalidza Mafala
Yabwino.

Kupolesedwa kwa bundukutu kuLixtra

8 KuLixtra kukhana mwamuna wakupunduka
minyendo, omwe akhali bundukutu cibadwire,
omwe akhambakhala pantsi kumweko ndipo
akhalibe kufamba cipo.
9 Iye adabva Paulo alikulewa. Pomwe Paulo
adam'nyang'anisisa, adawona kuti akhana
cikhulupiriro cakuti apolesedwe,
10 ndipo adalewa mwakukuwa kuti: “Lamuka
uyime!” Na tenepo mwamunayo adamoga
aciyamba kufamba.

11 Pomwe m'thithi udawona bzomwe Paulo
adacita, udayamba kukuwa mucilewedwe ca
Likawoniya: “Milungu yabuluka mpaka kuna ife
ninga wanthu!”
12 Barnabe akhamucemera Zeusi ndipo Paulo
Heremesi*, thangwe ndiye akhambabweresa
fala.
13 Nyantsembe wa Zeusi, omwe akhana
nyumba yace kutsogolo kwa mzinda, adabweresa
mikono na nkhata ya maluwa pam'suwo wa
mzinda, thangwe iye na m'thithi akhafuna
kupereka ntsembe kuna iwo.
14 Tsono pomwe atumiki Barnabe na Paulo ad-
abva bzimwebzi, adang'amba bzakubvala† ndipo
adathamanga pakati pa m'thithi acikuwa kuti:
15 “Amunamwe, thangwe ranyi mulikucita
bzimwebzi? Ife ndifembo wanthu basi ninga
imwepo. Tirikukubwereserani Mafala Yabwino
kuna imwe, ticikuuzani kuti fundukirani kuna
bzinthu bzakusaya basa, ndipo mutendeuke kuna
Mulungu wamoyo, omwe adalenga kudzulu,
pantsi, nyandza na bzentse bzomwe bziri
m'mwemo.
16 Kale Iye adaleka mbumba zentse kuti
zitewere njira zawo.
17 Tsono alibe kuleka kucita umboni bwace:
Adalatiza ubwino bwace, mwakuwapasa mbvula
ya kudzulu na kubvuna Panthawe yace, aciwa-
pasa phoso na m'tima wakudzala na kukondwa”.

---

* **14:12** MuBibliya la Almeida, Zeusi na Heremesi adanemba kuti Jupiter na Mercurio. † **14:14** Mko 14:63-64 Kung'amba bzakubzala panthawe imweire bzikhawonesa kusaya kukomedwa na munthu omwe aninyoza Mulungu.

18 Angakhale mwa mafala yamweya, iwo
adakhala na mphica kuti apingize m'thithi
kuwapasa ntsembe.

19 Pamwepo adafika aJuda winango, omwe ada-
cokera kuAntiyokiya na kuIkoniyo, ndipo adacita
kuti m'thithi utawire bzomwe akhalewa. Ad-
aboma Paulo acim'pfuira kunja kwa mzinda,
adakumbuka kuti wafa.
20 Tsono pomwe ateweri adagwezekana
m'mbali mwa Paulo, iye adaimirira acibwerera
mzinda. Mangwana yandzace iye na Barnabe
adaguduka kuyenda kuDerbe.

Kubwerera kuAntiyokiya ya kuSiriya.

21 Ndipo Paulo na Barnabe adapalidza Mafala
Yabwino mzinda ule ndipo adakhala na ateweri
azinji. Ndipo adabwerera kuLixtra, kuIkoniyo na
kuAntiyokiya,
22 acimbalimbisa ateweri na kuwapasa
mphambvu kuti apitirize kukhala mu-
cikhulupiriro, acimbati: “Bzin'funika kuti tipite
mumatsautso mazinji kuti tidzapite mu Umambo
bwa Mulungu”.
23 Paulo na Barnabe adaikha akulu-akulu wa
gereja ibodzi na ibodzi. Adapemba na kubzimana
kudya ndipo adawapereka m'manja mwa Mbuya
omwe akhadakhulupirira.
24 Ndipo adapitirira kuPisidiya acikafika ku-
Pamfiriya
25 ndipo atapalidza fala kuPereje, adayenda ku-
Ataliya.

26 Kucoka kuAtaliya adabwerera na m'madzi
kuyenda kuAntiyokiya. Kumweko akhadatu-
mizidwa na nkhombo za Mulungu pa basa lomwe
akhadamaliza kale.
27 Pomwe adafika adatsonkhanisa gereja,
ndipo adafotokoza bzentse bzomwe Mulungu
akhadacita kudzera mwa iwo, na momwe iye
adafungula njira ya cikhulupiriro kuna omwe ni
aJuda lini.
28 Ndipo adakhala nthawe ikulu kumweko na
ateweri.

15

M'tsonkhano wa kuJerusalema

1 Amuna anango adacoka kuJudeya kuyenda
kuAntiyokiya ndipo akhapfundzisa abale kuti:
“Penu imwe mun'citidwa lini m'sinda wa m'gwato
ninga momwe mudapfundzisidwa na Mozeji,
bzin'dzakwanisika lini kuti mupulumusidwe”.
2 Bzimwebzi bzidacitisa kuti Barnabe na Paulo
ayambe kutsutsana kukulu na iwo. Na tenepo
Paulo na Barnabe adasankhulidwa, pabodzi
na anango, kuti ayende kuJerusalema akatonge
nkhani imwei na atumiki pabodzi na akulu-akulu.
3 Na tenepo Gereja idawatumiza, ndipo
pakupita kuFenisiya na kuSamaliya adafotokoza
momwe adatendeukira wanthu omwe ni aJuda
lini. Nkhani imweyi ikhakondweresa abale
wentse.
4 Pomwe adafika kuJerusalema, adatam-
biridwa na gereja, na atumiki na akulu-akulu,
ndipo adawafotokozera bzentse bzomwe
Mulungu akhadacita kucokera mwa iwo.

5 Pamwepo anango wa gulu la afalizi omwe
akhadakhulupirira adaimirira acilewa kuti:
“Bzin'funika kuti tiwacite m'sinda wa m'gwato,
ndipo tiwakakamize kuti ateweze M'temo wa
Mozeji”.

6 Atumiki na akulu-akulu adatsonkhana kuti
afufudze nkhani imweyi.
7 Ndipo patawoneka kutsutsana kukulu, Pe-
dru adaimirira acilewa na iwo kuti: “Abale
imwe mun'dziwa kuti kale-kale Mulungu adan-
disankhula pakati panu kuti omwe ni aJuda lini
abve kucokera pamulomo pangu upalidzi bwa
Mafala Yabwino ndipo akhulupirire.
8 Mulungu, omwe ambadziwa mitima,
adalatiza kuti awatambira, mwakuwapasa
Mzimu Wakucena, ninga kale akhadatipasa ife.
9 Iye alibe kucita tsankho na pang'onopo kwa ife
na iwo, pakuwona kuti adacenesa mitima yawo
mwa cikhulupiriro.
10 Tsapano, thangwe ranyi imwepo mulikufuna
kuyeza Mulungu, kuikha joki m'khosi mwa akrix-
tau, lakuti ife ngakhale makolo yathu tiribe kuk-
wanisa kupirira?
11 Tsono tin'khulupirira kuti tin'pulumusidwa
na nkhombo za Mbuya wathu Jezu, n'tenepombo
na iwo”.
12 Ndipo m'thithi wentse udanyamala,
acimbabva Barnabe na Paulo akhambalewa
bzizindikiro bzentse na bzidabwiso bzomwe
kudzera mwa iwo Mulungu adacita kuna omwe
ni aJuda lini.
13 Pomwe adamala kulewa, Tiyago adalewa
kuti: “Abale nditetekereni.

14 Simau adafokotoza momwe pakuyamba Mulungu, adazungira omwe ni aJuda lini kuti pakati
pa iwo pawoneke mbumba ibodzi ya dzina lace.
15 Bzimwebzi bzimbabverana na mafala ya
apolofita yomwe yadanembedwa kuti:
16 “ ‘Patsogolo pa bzimwebzo nin'dzabwera
kudzamanga cikumbi ca Davidi comwe cidagwa.
Nin'dzamanga pomwe bzakupasuka bzace ndipo
nin'dzaciimisa papsa,
17 kuti wanthu anangowo anyang'ane Mbuya,
ndipombo na wentse omwe ni aJuda lini omwe
ambacemeredwa na dzina langu, alikulewa
Mbuya omwe adacita bzinthu bzimwebzi’*
18 bzakudziwika kuyambira kale-kale”.
19 “Na tenepo nin'kumbuka kuti mbatireke
kunesa omwe ni aJuda lini omwe an'tawira Mulungu.
20 Tsono tinembere iwo, tiwauze kuti achenkhe
nyama yakuperekedwa ntsembe kwa bzifanikizo,
upombo, nyama zakufa mwakusaya kucoka mulopa napombo mulopa.
21 Thangwe kuyambira kale-kale M'temo wa
Mozeji umbapalidzidwa m'mizinda mwentse,
ucimbalewengedwa munyumba za mapembo
ntsiku za malinkhuma ziri-zentse”.

Tsamba kuna gereja ya kuAntiyokiya

22 Pamwepo atumiki na akulu-akulu pabodzi na
gereja yentse adabverana kuti asankhule wina
mwa iwo, awatumize kuAntiyokiya na Paulo na
Barnabe. Adasankhula Juda wakucemeredwa

---

* **15:17** Amo 9:11-12

Barsabasi, na Sirasi, amuna wakutsogolera pakati
pa abale,
23 aciwatumiza na tsamba lomwe likhalewa
kuti: “Ife atumiki abale wanu pabodzi na
akulu-akulu, tirikukumusani imwe abale wathu
omwe ndimwe aJuda lini, omwe mumbakhala
kum'zinda wa Antiyokiya, na kucigawo ca Siriya
na ca Sirisiya.
24 “Tirikudziwa kuti anango omwe adacoka
pakati pa ife, mwakusaya kubvumizidwa,
adakunesani na bzakulewa bzawo acibalalisa
ndzeru zanu.
25 Na tenepo, tentse tabverana kuti tisankhule
amuna anango tiwatumize kuna imwe, pabodzi
na abale wakufunidwa Barnabe na Paulo,
26 amuna omwe ambapereka moyo wawo
thangwe ra dzina la Mbuya wathu Jezu Krixtu.
27 Na tenepo tirikutumiza Juda na Sirasi kuti
adzatsimikize na kulewa bzomwe tirikunemba.
28 Pakuti bzidakomera Mzimu Wakucena na ife
kuti tireke kukupasani m'tolo ukulu kuposa bza-
kufunikira bzomwe ni ibzi:
29 Chenkhani nyama yakuperekedwa ntsembe
kwa bzifanikizo, mulopa, nyama zakufa
mwakusaya kucoka mulopa na upombo. Imwe
mun'dzacita bwino mungadzachenkha bzinthu
bzimwebzi.
“Salani bwino”.

Kulewengedwa kwa tsamba

30 Ndipo wakutumidwa wale adaguduka
aciyenda kuAntiyokiya. Kumweko adakat-
sonkhana na gereja yentse acipereka tsamba.
31 Pomwe abale adalirewenga, adakondwera
thangwe la mafala yakulimbisa ya patsambalo.

32 Juda na Sirasi, omwe akhali apolofita, adalimbisa na kukhwimisa abale na mafala mazinji.
33 Atakhala nthawe pamwepo, abale adawabvumiza kuti abwerere mwa m'tendere kuna omwe akhadawatuma,
34 [tsono Sirasi adakumbuka kukhala kumweko]†.
35 Ndipo Paulo na Barnabe adapitiriza kukhala kuAntiyokiyako. Kumweko akhapfundzisa acimbapalidza fala la Mbuya pabodzi na andzawo azinji.

Kumwazana kwa Paulo na Barnabe

36 Ndipo yatapita nthawe, Paulo adauza Barnabe kuti: “Mbatibwerere kuti tikazungire abale m'mizinda yentse momwe tidapalidza fala la Mbuya, tikawone momwe alikukhalira”.
37 Barnabe akhafuna kutengambo Juwau omwe akhacemeredwa Maliko.
38 Tsono Paulo adawona kuti ni bzabwino lini kum'tenga, thangwe lakuti kale adawasiya kuPamfiriya, alibe kupitiriza kuphata basa pabodzi na iwo.
39 Padawoneka kusaya kubverana kwakukulu, komwe kudacitisa kuti amwazane. Barnabe adatenga Maliko, aciyenda na bote pa ntsuwa ya Xipre,
40 tsono Paulo adasankhula Sirasi, ndipo adaguduka, acitumizidwa na abale mwa nkhombo za Mbuya.
41 Ndipo adapita na kuSiriya na kuSirisiya, acimbalimbikisa magereja.

---

† **15:34** Mu bzakunemba bzakale bzizinji mulibe dutswa limweri.

16

Timoti an'perekeza Paulo na Sirasi

1 Ndipo Paulo adafika kum'zinda wa Derbe pat-
sogolo pace kuLixtra, komwe kukhana mteweri
m'bodzi akhacemeredwa Timoti. Mai wace akhali
krixtau ndipo akhali wa ciJuda, tsono baba wace
akhali wa ciGiriki.
2 Abale wa kuLixtra na kuIkoniyo akhaperekera
Timoti umboni bwabwino.
3 Ndipo Paulo pakufuna kum'tenga kuti ayende
naye ulendo bwace, adam'citisa msinda wa
m'gwato, thangwe la aJuda omwe akhakhala
mbali zimwezire, nakuti wentse akhadziwa kuti
baba wace akhali wa ciGiriki.
4 M'mizinda momwe akhapita, akhafotokoza
bzomwe atumiki na akulu-akulu wa
muJerusalema adabverana, kuti bzitewezedwe.
5 Na tenepo magereja yakhalimbikisidwa
mucikhulupiriro, ndipo mbogo ikhathimizirika
ntsiku na ntsiku.

Maso-mphenya ya Paulo kuTrowadi

6 Paulo na andzace adacita ulendo bwakuzun-
gira mbali ya Firijiya na Galasiya, atapingizidwa
na Mzimu Wakucena kuti apalidze fala mucigawo
ca Aziya.
7 Pomwe adafika m'malire mwa Miziya,
adayeza kupita mucigawo ca Bitinya tsono Mzimu
wa Jezu udawapingiza.
8 Pamwepo adabwerera acipita na kuMiziya,
ndipo adayenda kuTolowasi.
9 Pakati pa usiku, Paulo adawona m'maso-
mphenya mwamuna m'bodzi wa kucigawo
ca Masedoniya akhadaimirira ndipo

akhamudandaulira kuti: “Pita muMasedonya
kuti utithandize”.
10 Paulo atamala kuwona maso-mphenya
yamweya, nthawe imweyo letu tidakondzeka kuti
tiyende kuMasedonya, nakuti tidazindikira kuti
Mulungu akhadaticemera kuti tikawapalidzire
Mafala Yabwino.

Kutendeuka kwa Lidiya kuFilipo

11 Ndipo tidaguduka kuTolowasi, ticiyenda na
m'madzi lunga-lunga kuSamotrasi, ndipo ntsiku
yaciwiri tidayenda kuNeyapoli.
12 Tatacoka kumweko tidayenda kuFiripi
mzinda wa mbali yakuyamba ya cigawo ca
Masedonya omwe udamangidwa na atsamunda
wa ciRoma. Kumweko tidakakhala ntsiku
pang'ono.
13 Pantsiku ya malinkhuma tidacoka
mum'zinda ule ticiyenda m'mphepete mwa
mkulo, momwe tikhadikhira kuwona mbuto
yakucitira m'pembo. Tidakhala pantsi ticiyamba
kuceza na akazi omwe akhadatsonkhana
pamwepo.
14 M'bodzi wa omwe akhabva akhali mkazi
wakugopa Mulungu akhacemeredwa Lidiya.
Basa lace likhali lakugulisa nguwo zakuumira
kwene-kwene, ndipo akhali wa kum'zinda wa
Tiyatira. Mbuya adafungula m'tima wace kuti
atetekere fala la Paulo.
15 Atamala kubatizidwa iye na wapanyumba
pace, adaticemeresa aciti: “Penu imwepo
mun'ndiyesa wakukhulupirika kuna Mbuya,
pitani munyumba mwangu mukhale m'mwemo”.
Ndipo adatiumiriza ticibvuma.

Paulo na Sirasi m'kawoko

16 Ndipo ntsiku inango pomwe tikhayenda
kumbuto ya m'pembo, tidagumana nyagrinya
wacikazi omwe akhadaphatidwa na m'zimu
wakuvimirisa. Iye akhambapasidwa kobiri
zizinji zakudaza azimbuya wace na kuvimira
kwaceko.
17 M'tsikanayo akhatewera Paulo na ife acim-
bakuwa kuti: “Amuna amwewa ni anyagirinya
wa Mulungu Wakudzulu-dzulu ndipo ambaku-
palidzirani njira ya cipulumuso”.
18 Iye adapitiriza kucita bzimwebzo muntsiku
zizinji. Pamwepo Paulo adaipidwa nabzo,
adazungunuka aciuza m'zimuyo kuti: “Mudzina
la Jezu Krixtu ine nin'kuuza kuti coka mwa iye!”
Nthawe imweyo letu mzimu ule udam'siya.

19 Pomwe azimbuya wa mtsikana ule adadziwa
kuti cidikhiro cawo ca phindu camala, adaphata
Paulo na Sirasi aciwapfuira kumphala yapadeca
patsogolo pa akulu wakutonga mirandu.
20 Ndipo atafika nawo kwa akulu wakutonga
mirandu adati: “Amuna amwewa ni aJuda ndipo
alikubweresa phokoso mum'zinda mwathu
muno,
21 acimbapfundzisa miyambo yomwe ife
aRoma timbabvumizidwa lini kutawira ayai
kucita”.
22 Mthithi udamukira Paulo na Sirasi, ndipo
akulu wakutonga mirandu adalewa kuti
awakhundule bzakubvala ndipo awakwapule.
23 Ndipo atamala kuwakwapula kwene-kwene,
adawaikha m'kawoko, aciuza mulindiri kuti
awakoye bwino.

24 Atauzidwa bzimwebzi iye adawaikha
m'cipinda ca m'kati mwa kawoko, ndipo
adawamangirira minyendo kum'tanda*.
25 Pakati pa usiku, Paulo na Sirasi akhapemba
acimbaimbira Mulungu nyimbo. Anyam'kawoko
winawo akhambawabva.
26 Mwacisututu, kudabveka kutekenyeka kwa
mphambvu kucitekenyesa aliserse za kawoko.
Pamwepo letu misuwo yentse idafunguka ndipo
maunyolo yawo yentse yadatsudzuka.
27 Pomwe mulindiri adamuka pa tulo, ada-
wona misuwo ya mkawoko idafunguka, adasolola
cisenga cace kuti abziphe, thangwe akhakum-
buka kuti anyamkawoko athawa.
28 Tsono Paulo adakuwa aciti: “Leka kubzicita
kuipa! Tentse tiri muno!”
29 Mulindiri ule adakumbira cakubvunikirisa
acithamanga kukapita, acimbatetemera adakago-
dama patsogolo pa Paulo na Sirasi.
30 Pamwepo adabula nawo panja aciwab-
vundza kuti: “Azimbuya, bzin'funika ndicite
ciyani kuti ndipulumuke?”
31 Iwo adatawira kuti: “Khulupirira Mbuya
Jezu ndipo mun'dzapulumuka, iwepo na wa pa-
nyumba pako”.
32 Ndipo adapalidza mafala ya Mbuya† kuna iye
na kuna wentse wa panyumba pace.
33 Panthawe imweire ya usiku, mulindiri adat-
suka bzironda bzawo, patsogolo pace iye na wace

---

* **16:24** Kumangirira komwe akhacita akhambabowola mibo pacim'tanda acimbatenga minyendoyo aciyipitisa mumabulimo.
† **16:32** Mbuya: MuBibliya la Almeida liri kulewa kuti “Mulungu”.

wentse adabatizidwa.
34 Ndipo adawatenga aciyenda nawo
kunyumba, adawapasa cakudya ndipo iye na
wentse wa panyumba pace adakondwera kwene-
kwene thangwe la kukhulupirira Mulungu.

Kucosedwa kwa Paulo na Sirasi m'kawoko

35 Kwatacena, akulu-akulu wakutonga mirandu
adatuma amangi wawo kukauza mulindiri kuti:
“Atsudzuleni amunawa”.
36 Mulindiri adauza Paulo kuti: “Atongi alewa
kuti imwe na Sirasi mucosedwe. Tsapano cokani.
Ndokoni na mtendere”.
37 Tsono Paulo adauza amangi kuti:
“Ngakhale kuti ndife mbadwe za utongi bwa
ciRoma, iwo adatimenya pakati pa mbumba
mwakusaya kutongedwa ndipo adatiikha
m'kawoko. Apo tsapano lino alikufuna kuticosa
mwakampsimpsimpsi? Ni tenepoyo lini!
Mbabwere iwo caiwo adzaticose”.
38 Amangi adakafotokozera akulu wakutonga
mirandu bzimwebzi. Ndipo iwo atabva kuti
Paulo na Sirasi ni mbadwe za utongi bwa ciRoma,
adakhala na mantha.
39 Adabwera kudzakumbira kulekeredwa
ndipo adawacosa kunja kwa kawoko,
aciwakumbira kuti acoke mum'zinda.
40 Ndipo Paulo na Sirasi atacoka m'kawoko,
adayenda kunyumba kwa Lidiya komwe adak-
agumana na abale ndipo adawalimbikisa. Patso-
golo pace adaguduka.

17

Paulo na Sirasi kuTesalonika

1 Ndipo atapita na kumizinda ya Anfipoli na
Apoloniya, adakafika kum'zinda wa Tesalonika
komwe kukhana nyumba ya mapembo ya aJuda.
2 Ninga mwa cizerewezi cace, Paulo adayenda
ku nyumba ya mapembo ndipo kucokera mwa
Bzakunemba adatsutsana nawo ntsiku za ma-
linkhuma zitatu,
3 acimbawauza na kutsimikiza kuti bzikhafu-
nika kuti aboneresedwe ndipo alamusidwe kwa
wakufa. Ndipo akhambati: “Jezu umweyo omwe
ndiri kufotokoza ndiye Krixtu”.
4 Winanango mwa aJudawo adatawira aci-
phatana na Paulo na Sirasi, napombo mbogo
ikulu ya aGiriki wakugopa Mulungu, ndipo na
akazi wakulemekezeka azinji.
5 Tsono aJuda adacita njiru acibweresa amuna
anango wakuipa wakusaya kufuna kuphata basa,
ndipo adakondza m'thithi ubodzi aciyamba kun-
yosa phiringu mum'zinda. Adapamba nyumba
ya Jasoni, pakufuna kuphata Paulo na Sirasi, kuti
awabwerese pakati pa mthithi wa wanthu*.
6 Tsono atawasaya, adaphata Jasoni na abale
anango aciwapfuira kuna atongi wa mzinda,
acimbakuwa kuti: “Amuna amwewa ndiwo
omwe ambabweresa phokoso mudziko lentse,
tsapano afikambo kuno,
7 ndipo Jasoni watambira kunyumba kwace.
Wentsenewo alikuchola m'temo wa Sezari, acim-
balewa kuti alipo mambo unango an'cemeredwa
Jezu”.
8 Pomwe mthithi na atongi wa mum'zinda ad-
abva bzimwebzi adaneseka nabzo.

* **17:5** Ayai pakati pa gulu la akulu-akulu wa mbumba.

9 Pamwepo adatambira kuna Jasoni na
anango malipiro yakubvuma mulandu yomwe
yakhadalewedwa ndipo atongi adawalekera.

Paulo na Sirasi kuBereya

10 Kudandodoka, abale adatumiza Paulo na
Sirasi kuBereya. Pomwe adafika kumweko,
adayenda kunyumba ya mapembo ya aJuda.
11 Tsono wanthu wa kuBereya akhana mitima
yabwino kuposa wa kuTesalonika mwakuti
adatambira fala na m'tima wawo wentse,
acimbalewenga Bzakunemba ntsiku zentse kuti
awone penu cadidi bzinthu bzentse bzikhali
tenepoyo.
12 Na tenepo azinji wa aJuda na aGiriki
adakhulupirira, akazi wakulemekezeka na
amuna azinji.
13 Tsono pomwe aJuda wa kuTesalonika
adadziwa kuti kuBereya kudapalidziwambo
fala la Mulungu na Paulo, adayenda kumweko
acikanyosa m'thithi kuti ucite phiringu.
14 Pamwepo letu abale adatumiza Paulo
kumphimpha ya kunyanza. Tsono Sirasi na
Timoti adapitiriza kukhala kumweko.
15 Amuna omwe adayenda na Paulo
wale adam'tenga mpaka kum'zinda wa
Atena, ndipo adabwerera na mafala yomwe
adapanganizidwa na Paulo kuna Sirasi na Timoti,
kuti mwakankulumize ayende kukawonana
naye.

Paulo kum'zinda wa Atena

16 Ndipo Paulo pomwe akhawadikhira iwo ku-
Atena, m'tima wace ukhaneseka pakuwona kuti
mzinda ukhadadzala na bzifanikizo.
17 Ndipopo iye akhambatsutsana munyumba
ya mapembo na aJuda na aGiriki wakugopa Mu-
lungu, napombo na wale omwe akhambagumana
pam'sika ntsiku zentse.
18 Ndipo anango wa adziwi† wa gulu la Epikuri
na Sitoiki akhambatsutsana naye, anango acim-
babvundza kuti: “Kodi alikufuna kulewa ciyani
wakubwebwetekayu?” Ndipo anango akhambati:
“Pinango iye alikupalidza mirungu yacirendo”,
pakuti akhapalidza Mafala Yabwino ya Jezu na
kumuka kwa wakufa.
19 Na tenepo adamutenga aciyenda naye
pam'tsonkhano wa Aliyopago, aciti: “Tingadziwe
kuti ni cipfundziso canyi cipsa cimweci comwe
mulikupfundzisa?
20 Imwe mulikutibweresera bzinthu
bzacirendo, ndipo tin'funa kudziwa kuti
bzinirewa ciyani bzimwebzi”.
21 Pakuti wentse wa kuAtena na anyakudza
wakukhala m'mwemo akhamala nthawe zawo
acimbalewa na kubva mafala ya bzinthu bzipsa.
22 Pamwepo Paulo adaimirira pakati pa
m'tsonkhano wa Aliyopago, aciti: “Imwe amuna
wa kuAtena! Pa bzentse ndirikuwona kuti
ndimwe wakupemba kwene-kwene.
23 Pakuti pomwe ndikhafamba mum'zinda
ndidawona mbuto zomwe mumbapemba, ndipo
ndidawona pomwe guwa lomwe likhadanemba:
KUNA MULUNGU WAKUSAYA KUDZIWIKA. Tsapano

† **17:18** Adziwi: MuBibliya la Almeida adalewa kuti: “Filosofo”.

umweyo omwe mumbapemba mwakusaya
kudziwa, ndiye omwe ndirikukupalidzirani.

24 “Mulungu omwe adalenga dziko na bzentse
bzomwe bziri m'mwemo, Iye ndiye Mbuya wa
kudzulu na pantsi, ndipo an'khala lini m'nyumba
za mapembo zakukonzedwa na manja ya wanthu.
25 An'tumikiridwa lini na manja ya wanthu,
ninga wakusaya cinthu, thangwe Iye ndiye
an'pasa moyo, kupuma na bzinthu bzinango
bzentse kuna wentse.
26 Mwa m'bodzi yekha adalenga mbumba
zentse kuti zikhale padziko lentse la pantsi,
atakhazikisa kale nthawe yakulewengeka na
malire ya pakukhala pawo.
27 Mulungu adacita bzimwebzi kuti anyang'ane
Mulungu, ayai kukamumpsampsadzira, pinango
kumuwona, napo ali rini kutali kwa m'bodzi na
m'bodzi wa ife.
28 ‘Pakuti kudzera mwa Iye tina moyo,
timbafamba-famba ndipo tiripo’, ninga anango
wakunemba wanu ambalewa kuti: ‘Thangwe ife
ndifembo dzindza lace’.

29 “Tsapano pakukhala ife dzindza la Mulungu,
mbatireke kukumbuka kuti Mulungu ni wakulin-
gana na bzinthu bza oro, parata ayai mwala, bza-
kukondzedwa mwa luso na ndzeru za munthu.
30 Kale-kale kusaya kudziwa kwanu Mulungu
alibe kukulewengera, tsono tsapano ali kuuza
wentse kuti m'mbuto zentse abweke.
31 Thangwe adasankhula ntsiku ibodzi yomwe
an'dzatonga dziko mwa cirungamo, kudzera mwa
mwamuna omwe adasankhula, ndipo kusankhu-
lako adakutsimikiza patsogolo pa wentse, pomwe

adalamusa Iye pakati pa wakufa”.
32 Pomwe adabva bza kumuka pakati
pa wakufa, anango wa iwo adam'sinjirira
ndipo anango adati: “Bza nkhani imweyi
tin'dzakubvera nthawe inango”.
33 Nthawe imweyo, Paulo adacoka pana iwo.
34 Tsono wanthu anango, adakhumanirana na
iye ndipo adakhulupirira. Mwa iwo akhalipo
Dionizio, m'bodzi wa gulu la Aliyopago, mkazi
m'bodzi wakucemeredwa Damari ndipo na
anango azinji.

18

Paulo kum'zinda wa Kolinto

1 Bzatamala bzimwebzi, Paulo adacoka ku-
Atena aciyenda kuKolinto.
2 Kumweko adakagumana m'Juda m'bodzi
akhacemeredwa Akwira, mbadwe ya kucigawo
ca Ponto, omwe akhadafika tsapanopa kucokera
kuItaliya, na Pirisira, mkazi wace, thangwe
mambo m'kulu Klaudiyo akhadalewa kuti aJuda
wentse acoke muRoma. Paulo adafendera kuna
iwo,
3 ndipo pakuwona kuti akhali wa basa libodzi-
bodzi, adakhala nawo pabodzi acimbaphata
nawo basa, thangwe basa lawo likhali lakukondza
bzikumbi.
4 Ntsiku zentse za malinkhuma akhambaceza
munyumba ya mapembo acimbazindikirisa
aJuda na aGiriki.

Paulo anirewa bza Jezu

5 Ndipo, pomwe Sirasi na Timoti adabuluka
kucokera kuMasedonya, Paulo nthawe yace

yentse akhabzipereka pa basa la kupalidza
acimbapereka umboni kuna aJuda kuti Jezu
ndiye Krixtu*.
6 Tsono iwo akhatsutsana naye acimbatuk-
wana, ndipo Paulo adakunkhumula bzakubvala
bzace† aciwauza kuti: “Mulopa wanu ugwere
pamsolo wanu! Ine ndiribe mulandu namwe,
kuyambira tsapano ndirikuyenda kwa omwe ni
aJuda lini”.
7 Pomwe adacoka pamwepo, adapita
m'nyumba mwa mwamuna omwe akhace-
meredwa Tisiyo Justo, omwe akhagopa Mulungu
ndipo akhakhala pambali pa nyumba ya
mapembo.
8 Krisipo, m'kulu wa nyumba ya mapembo
adakhulupirira Mbuya na wapanyumba pace
wentse napombo aKorinto azinji, atabva
adakhulupirira ndipo akhabatizidwa.
9 Ndipo nthawe ya usiku Mbuya adauza Paulo
m'maso-mphenya kuti: “Leka mantha, pitiriza
kulewa ndipo leka kunyamala,
10 thangwe ine ndiri na iwe, ndipo palibe
an'dzakwanisa kukucita cakuipa, pakuti
mum'zinda muno ndina wanthu azinji”.
11 Ndipo Paulo adapitiriza kukhala kumweko
gole libodzi na minyezi mitanthatu, acimbawap-
fundzisa fala la Mulungu.

Paulo patsogolo pa Galiyo

---

* **18:5** MuciGiriki ambalewa kuti Krixtu, muciHeberi ambalewa kuti Mesiya: Bzentsenebzi bzin'thandauza kuti wakudzozedwa.
† **18:6** Mab 13:51

12 Pomwe Galiyo akhali m'tongi wa cigawo ca
Akaya, aJuda mwakubverana adamusandulikira
Paulo acimuyendesa pa mphala,
13 aciti: “Umweyu alikuzindikirisa wanthu kuti
apembe Mulungu mwakuphonyera m'temo”.
14 Pomwe Paulo akanati kuyamba kulewa-lewa,
Galiyo adauza aJuda kuti: “Penu imwe aJuda
mungadapereka umboni bwa thangwe ayai mu-
landu wakuipa, ningadakubverani.
15 Tsono penu ni nkhani ya mafala, madzina
na m'temo wanu, tongani mwekha imwepo. Ine
nin'funa lini kukhala m'tongi wa bzinthu bzimwe-
bzi”.
16 Ndipo adawathotha pa mphalapo.
17 Pamwepo wentse adaphata Soxtene m'kulu
wa nyumba ya mapembo, ndipo adamumenya
patsogolo pa mphala. Tsono Galiyo alibe kukhala
na thupo na bzimwebzo.

Kumaliza kwa ulendo bwaciwiri bwakupalidza bwa Paulo

18 Paulo atakhala kumweko ntsiku zizinji,
pakumalizira adagoneka abale aciyenda na
m'madzi kuSiriya, mwakuperekezedwa na
Pirisira na Akwira. Akanati kuguduka adapala
m'solo kuKenkreya, thangwe la cipiciro comwe
akhadacita kuna Mulungu.
19 Atafika kum'zinda wa Efezo‡, Paulo adasiya
Prisila na Akwira kumweko. Tsono iye adapita
munyumba ya mapembo acitsutsana na aJuda.
20 Iwo adakumbira kuti akhale pomwe ntsiku
zinango, iye alibe kubvuma.

‡ **18:19** Mzinda wa Efezo ukhali gombe likulu lakutsamisira mabote.

21 Tsono pakuwagoneka adati: “Penu Mulungu angafuna, nin'dzabwerera kuna imwe”.
Pamwepo adapakira bote aciguduka kuEfezo.
22 Pomwe adafika kuSezareya, adabuluka
m'bote acikwira kuJerusalema. Ndipo atamusana
na gereja, adapolika kuAntiyokiya.

23 Atamala nthawe pang'ono muAntiyokiya,
Paulo adacoka aciyenda mbali zentse za Galasiya
na Firijiya, acimbalimbikisa aKrixtau wentse.

Apolo kuEfezo

24 Panthawe ibodzi-bodziyo, adafika kuEfezo
muJuda m'bodzi akhacemeredwa Apolo, mbadwe
ya kuAlixandriya, mwamuna wakudziwa kulewa
ndipo wakudziwisisa Bzakunemba.
25 Iye akhadapfundzisidwa njira ya Mbuya,
ndipo na m'tima wakulimbika akhalewa na
kupfunzisa mwakulongosoka bza Jezu, napo
akhadziwa ubatizo bwa Juwau bokha.
26 Pamwepo iye adayamba kulewa
mwakulimba m'tima munyumba ya mapembo.
Pomwe Pirisira na Akwira adamubva,
adam'tenga kuti ayende kunyumba kwawo,
ndipo adam'fotokozera njira ya Mulungu
mwakulongosoka.

27 Pakufuna iye kuyenda kucigawo ca Akaya,
abale adamulimbikisa acinembera ateweri kuti
amutambire bwino. Atafika, adathandiza kwene-
kwene wale omwe akhadakhulupirira kucokera
mwa nkhombo,

28 thangwe adawakonwesa aJuda na mafala ya
mphambvu patsogolo pa wanthu kucokera mwa
Bzakunemba kuti Jezu ndiye Krixtu§.

19

Ulendo bwacitatu bwakupalidza bwa Paulo

1 Bzidawoneka kuti, Apolo ali kum'zinda wa
Kolinto, Paulo atapita na mbali za kunja, adafika
kuEfezo ndipo adagumana akrixtau anango,
2 adawabvundza kuti: “Kodi mudatambira Mz-
imu Wakucena pomwe mudakhulupirira”? Iwo
adatawira kuti: “Nee, tikanati kubva kuti ulipo
Mzimu Wakucena”.
3 Pamwepo Paulo adabvundza kuti: “Tsono ni
ubatizo buponi bomwe mudabatizidwa nabo”?
Adatawira kuti: “Ubatizo bwa Juwau”.
4 Paulo adawauza kuti: “Juwau adacita uba-
tizo bwa kubweka, acimbauza mbumba kuti
akhulupirire kuna ule omwe an'bwera patsogolo
pace, umweyo ni Jezu”.
5 Pomwe adabva bzimwebzi, iwo adabatizidwa
mudzina la Mbuya Jezu.
6 Ndipo Paulo adawasandzika manja, Mzimu
Wakucena udabwera kuna iwo, aciyamba kulewa
bzirewedwe bzinango, ndipo akhambapalidza
mafala yakucokera kwa Mulungu.
7 Wentsenewo akhali amuna khumi na awiri
(12).

Paulo ku xikola ya Tirano

§ **18:28** MuciGiriki ambalewa kuti Krixtu, muciHeberi ambalewa kuti Mesiya: Bzentsenebzi bzin'thandauza kuti wakudzozedwa.

8 Ndipo m'kati mwa minyezi mitatu, Paulo
akhayenda munyumba ya mapembo, pomwe
akhalewa mwakulimba m'tima acimbatsutsana
na kuwazindikirisa bza Umambo bwa Mulungu.
9 Tsono anango wa iwo adaumisa m'tima ndipo
adalamba kukhulupirira acimbalewa bzakuipa
bza Njira ya Mbuya patsogolo pa m'thithi. Paulo
adacoka pana iwo acipambula ateweri, ndipo
adayamba kumbawapfundzisa ntsiku zentse ku
xikola ya Tirano.
10 Bzimwebzi bzidacitika m'kati mwa magole
mawiri. Na tenepo wentse wakukhala mucigawo
ca Aziya adabva fala la Mbuya, ngakhale aJuda na
omwe ni aJuda lini.

11 Ndipo kudzera mwa manja ya Paulo, Mu-
lungu akhacita bzidabwiso bzakuposa,
12 mwakuti lenso na maventali bzomwe Paulo
akhabvala bzikhatengedwa bziciikhidwa kwa
atenda. Amwewa akhapolesedwa matenda yawo,
ndipo mizimu yakuipa ikhacoka kwa iwo.

13 Ndipo aJuda anango, omwe akhambathotha
mizimu yakuipa, akhayezera kucemerambo dz-
ina la Mbuya Jezu kuna wanthu omwe akhana
mizimu yakuipa, acimbati: “Mudzina la Jezu
omwe Paulo ambapalidza, ine nin'kuuzani kuti
cokani”.
14 Omwe akhambacita bzimwebzi akhali wana
anomwe wa muJuda akhacemeredwa Seva,
m'kulu wa anyantsembe.
15 Tsono m'zimu wakuipa udawatawira kuti:
“Jezu nimbamudziwa, ndipo nimbadziwa kuti
Paulo mbani. Tsono imwepo ndimwe yani?”
16 Ndipo munthu akhana m'zimu wakuipa

ule adawamogera, aciwakunda wentse, ndipo
adawamenya mwamphambvu mpaka kuthawa
pa nyumba ire ali pezi ndipo mwakupwetekeka.
17 Nkhani imweyi idabveka kuna wentse, na
tenepo aJuda na omwe ni aJuda lini wakukhala
muEfezo wentsenewo adaphatidwa na mantha,
ndipo dzina la Mbuya Jezu likhatumbizidwa.
18 Azinji omwe adakhulupirira adabwera kudz-
abweka ndipo kumbalewa padeca mabasa yawo
yakuipa yomwe akhacita.
19 Na iwombo omwe akhambacita bza mat-
senga, adagwezeka mabukhu yawo yamatsenga
aciyatentha patsogolo pa wentse. Kufufudza
ntsengwa yace idawoneka kuti ikhakwanira ko-
biri za parata bzulu makumi maxanu (50.000).
20 Tenepoyo, fala la Mbuya likhamwazikira
ndipo likhakhala la mphambvu.
21 Pomwe bzidamala kucitika bzimwebzi,
mum'tima wace Paulo adakumbuka kuyenda
kuJerusalema, acipita na kuMasedonya na
kuAkaya. Iye akhati: “Ndatamala kukhala
kumwekule, bzin'funika kuti ine ndikawonembo
kuRoma”.
22 Ndipo atatumiza wakumuthandiza awiri
kuMasedonya, Timoti na Eraxto, iye adapitiriza
kukhala pomwe mucigawo ca Aziya nthawe
inango.

Phokoso muEfeso

23 Nthawe imweyo padawoneka phokoso likulu
thangwe la Njira ya Mbuya.
24 Nakuti misiri m'bodzi akhacemeredwa
Demetriyo, omwe akhasula bzifanikizo bza

parata bza nyumba ya kupembera Artemi*,
bzomwe bzikhambapasa phindu likulu kuna
amisiri,
25 adacemeresa amisiriyo pabodzi na anango
wa basa libodzi-bodziro aciwauza kuti: “Azim-
buya, imwepo mumbadziwa kuti mubasa limw-
eri, ndimo mumbacoka phindu lathu,
26 ndipo mulikuwona na kubva kuti muE-
fezo lini mokha, tsono pafupi-fupi mucigawo ca
Aziya centse, Paulo umweyu alikuzindikirisa na
kupumpsa wanthu azinji, acimbalewa kuti ni
mirungu lini yomwe ni yakukondza na manja ya
wanthu.
27 Ife tirikugopa kuti basa lathu lidzafike pakun-
yozedwa, napombo kuti nyumba ya mulungu
m'kulu Artemi aleke kupembedwa, ndipo mu-
lungu umweyo omwe alikupembedwa muAziya
na dziko lentse, adzaluze ukulu bwace”.
28 Pomwe iwo adabva bzimwebzi, adakalipa
kwene-kwene acimbakuwa kuti: “M'kulu ndiye
Artemi wa aEfeso!”
29 Ndipo mzinda wentse udadzala na
phokoso. Mbumba idayenda mwakam'kulumize
kuthambwe la masendzeko, icimbapfuwa
aMasedoniya, Gayo na Aristarko, andzace wa
ulendo bwa Paulo.
30 Pomwe Paulo akhafuna kubzilatiza kuna
mbumba, akrixtau alibe kumubvumiza.
31 Napombo atongi wa cigawo ca Aziya, omwe
akhali axamwali wa Paulo, adamutumizira
mafala yakuti aleke kuyenda kuthambwe la
masendzeko.

---

* **19:24** Artemi: MuBibliya la Almeida mudanembedwa kuti: “Di-
ana”.

32 Anango akhambakuwa ibzi, anango bzi-
nango, ndipo m'tsonkhano ulibe kufamba bwino.
Wanthu azinji akhadziwa lini thangwe lomwe
akhakhalira pamwepo.
33 Pamwepo aJuda adam'gwinyira kutsogolo
Alexandre anango wa pam'thithi adakuwa
mwakumuuza bzakuti alewe, iye adaimisa boko
kuti awanyamalize, na kufuna kubzikhocherera
patsogolo pa mbumba.
34 Tsono pomwe iwo adazindikira kuti iye
akhali muJuda, wentse adakuwa pabodzi pafupi-
fupi munthawe ziwiri: “M'kulu ndiye Artemi wa
aEfeso”.
35 Munembi wa mum'zinda adanyamaliza
m'thithi ndipo adati: “Imwe amuna aEfeso, mbani
omwe an'dziwa lini kuti mzinda wa Efeso ndiwo
mulindiri wa nyumba ya mulungu m'kulu Artemi,
ndipo wa cifanikizo† comwe cidagwa kudzulu?
36 Tsono, pakuti bzimwebzi palibe omwe ad-
abzigaza, bziri bwino kuti muderekhe ndipo
lekani kucita ndzodzo.
37 Thangwe amuna amwewa omwe mwabw-
eresa pano, alibe kuba bza munyumba ya mu-
lungu ngakhale kunyoza mulungu wathu.
38 Na tenepo, penu Demetriyo na amisiri omwe
alikumuperekeza ana thangwe na munthu wina,
ziripo mphala na atongi. Iwo akalewe mirandu
yawo kumweko.
39 Tsono penu pana cinthu cinango comwe
imwe mun'funa kulewa, bzin'dzalewedwa
pakadzacitidwa m'tsonkhano wakutalidwa na
atongi.

---

† **19:35** Cifanikizoco ukhali mwala udagwa kudzulu.

40 Pakuti tirikugopa kupasidwa mulandu wa
kunyosa phokoso pa azinji, thangwe la bzomwe
bzacitika lerobzi. Bzingacitika tenepo, tiribe
cakufotokoza bza phokoso limweri”.
41 Ndipo atamala kulewa bzimwebzi, adauza
wanthu kuti ayende.

20

Paulo an'zungira pomwe Masedonya na Gresiya

1 Phokoso latamala, Paulo adacemeresa atew-
eri, ndipo atamala kuwalimbikisa, adagonekana
nawo aciguduka kuyenda kuMasedonya.
2 Adafamba kumphimpha zire acimbalimbik-
isa abale na mafala mazinji, ndipo pakumalizira
adafika kuGresiya,
3 komwe adakakhala minyezi mitatu. Pomwe
akhali pafupi kupakira bote kuyenda kuSiriya,
aJuda adam'citira citalo. Ndipopo adakumbuka
kubwerera na kuMasedonya.
4 Adaperekezedwa na Sopatro, mwana wa Piro
wa kuBereya. Aristarko na Sekundo wa kuTe-
salonika, Gayo wa kuDerbe, Timoti, napombo
Tikiko na Trofimo wa kucigawo ca Aziya.
5 Amuna amwewa adayenda patsogolo, ndipo
adatidikhira kuTolowasi.
6 Tidayenda na m'madzi kucoka kuFiripi, wata-
mala uzokoto bwa pau zakusaya cakufufumisa,
ndipo ntsiku zixanu zatapita tidatsonkhana na
anango kuTolowasi, komwe tidakhala ntsiku zi-
nomwe.

Paulo kum'zinda wa Trowadi

7 Ndipo ntsiku yakuyamba ya m'dzinga* tidatsonkhana kuti tibedule pau. Paulo, omwe akhafunika kuti ayende ulendo mangwana yace, adapitiriza kulewa-lewa mpaka pakati pa usiku.
8 Mukhana bziphani-phani bzizinji mucipinda ca padzulu momwe tikhadatsonkhana.
9 Mulumbwana m'bodzi wakucemeredwa Eutiko, omwe akhadakhala pa janela, adaphatidwa na tulo kwene-kwene mwa nthawe ikulu ya kulewa-lewa kwa Paulo. Pakukundidwa na tulo, adagwa kucokera mucipinda cacitatu padzaulu. Pomwe adamulamusa, akhadafa.
10 Tsono Paulo adabuluka acikotama kwa mulumbwana ule ndipo adam'kumbatira, aciti: “Lekani kuneseka! Iye ana moyo!”
11 Ndipo adakwira pomwe adabedula pau acidya. Patsogolo pace, adapitiriza kulewa-lewa mpaka madandakweca ndipo adaguduka.
12 Pamwepo adatenga mulumbwana ule wamoyo, ndipo adatsangalazidwa kwene-kwene.

Kucoka kwa Paulo kuTrowade kuyenda kuMileto

13 Ndipo ife tidayenda kukapakira bote ticiyenda ku gombe la kutsamira mabote la Aso, komwe tikhafuna kukatambira Paulo pakupakira mubote. Iye akhadalewa tenepo, thangwe adasankhula kufamba na kunja.
14 Pomwe adagumana nafe kuAso, ife tidamutambira pakupakira bote ndipo tidayenda kum'zinda wa Mitirene.

---

* **20:7** Ntsiku yakuyamba ya m'dzinga panthawe imweire ikhayamba usiku bwa ntsiku ya Sabudu.

15 Mangwana yandzace tidayenda na bote
tidakafika pafupi na ntsuwa ya Kiyo. Ntsiku
yaciwiri tidatsama pantsuwa ya Samu, ndipo
mangwana yandzace tidafika kum'zinda wa
Mileto.
16 Pakuti Paulo akhadatsimikiza kupitirira
kuEfezo, kuti aleke kucedwa kucigawo
ca Aziya, thangwe akhakulumizira kuti
bzingadakwanisika akapite ntsiku ya Pentekoxte
kuJerusalema.

Mafala ya Paulo kuna akulu-akulu wa gereja kuEfezo

17 Ndipo Paulo ali kuMileto adacemeresa akulu-
akulu wa gereja kuEfezo.
18 Pomwe adagumana naye adawauza kuti:
“Imwe mun'dziwa kuti kuyambira ntsiku
yakuyamba yomwe ndidapita mucigawo ca Aziya
ndikhakhala namwe tani nthawe yentseneyo.
19 Ndatumikira Mbuya mwakubzicepesa
kwene-kwene na misozi, kuyezedwa na ciwembu
ca aJuda.
20 Imwe mun'dziwa kuti ndiribe kuleka kuku-
palidzirani bzomwe bzikhali bza phindu, tsono
ndidakupfundzisani padeca napombo nyumba
na nyumba.
21 Ndidapereka umboni kuna aJuda ngakhale
omwe ni aJuda lini, kuti iwo an'funika kubweka
kuna Mulungu na kukhulupirira kuna Mbuya
wathu Jezu†.
22 “Ndipo tsapano, mwakutongedwa na
Mzimu Wakucena ndirikuyenda kuJerusalema,

† **20:21** Jezu: MuBibliya la Almeida lidalewa Krixtu.

mwakusaya kudziwa kuti ni ciyani
cin'kandiwonekera kumweko.
23 Comwe nin'dziwa ni cakuti Mzimu Wakucena
umbandiuza mum'zinda uli wentse kuti, kawoko
na kubonera bzirikundidikhira.
24 Tsono nimbakumbukira lini kuti
moyo wangu ngwakufunika kwa ine-pano.
Bzakufunika ni bzakuti ine ndimale kuthamanga
kwangu na basa lomwe Mbuya Jezu adandipasa,
la kupereka umboni bwa Mafala Yabwino ya
nkhombo za Mulungu.
25 “Tsapano nin'dziwa kuti mwentse imwe
omwe ndidapita pakati panu ndicikupalidzirani
Umambo bwa Mulungu, mun'dzawona lini
pomwe nkhope yangu.
26 Na tenepo ine nin'kutsimikizirani ntsiku ya
lero kuti ndiribe mulandu pa mulopa wa wentse.
27 Pakuti ndiribe kuleka kukudziwisani bza
cakufuna ca Mulungu centse.
28 Bzikhongobzeni mwekha na gulu lentse
lomwe Mzimu Wakucena udakuikhani ninga
abusa‡, kuti muwuse gereja ya Mulungu, yomwe
Iye adagula na mulopa wa Mwana wace caiye§.
29 Nin'dziwa kuti patsogolo pa kucoka kwangu,
mphumphi za ukali zin'dzapita pakati panu ndipo
zin'dzalireka lini gululo.
30 Ndipo pakati panupo pan'dzamuka amuna
acidzalewa bzinthu bzakunama na cakulinga
cakuti apumpse akrixtau kuti awatewere.
31 Na tenepo khalani na cheru! Kumbukirani

‡ **20:28** Abusa: MuBibliya la Almeida limbalewa kuti abixopi.

§ **20:28** Mulopa wa Mwana wace caiye: MuBibliya la Almeida lidanemba kuti: “Mulopa wace caiwo”.

kuti m'kati mwa magole matatu ndiribe kuleka
kukucenjezani m'bodzi-na-m'bodzi wa imwe bz-
imwebzi, usiku na masikati na misozi.
32 “Ndipo tsapano ine nin'kuperekani kuna Mu-
lungu na kuna mafala ya nkhombo zace, yomwe
yana mphambvu za kukukondzani na kuku-
pasani utaka pakati pa wentse omwe ni waku-
pambulidwa.
33 Ndiribe kusirira parata ayai oro ngakhale
bzakubvala bza munthu.
34 Imwepo mun'dziwa kuti manja yanguya
yadandipasa bzomwe ndikhasaya ine na omwe
akhali nande.
35 Pa bzentse bzomwe ndidacita, ndi-
dakuwonesani kuti kudzera mwa basa
likulu bzin'funika kuti tithandize wakusaya
mphambvu, ticimbakumbukira mafala ya Mbuya
Jezu caiye yakuti: ‘Kupereka kuna madaliso
kuposa kutambira’ ”.

Paulo adapemba nawo

36 Atamala kulewa bzimwebzi, adagodama pa-
bodzi na iwo wentse acipemba.
37 Wentse adalira kwene-kwene ndipo adakum-
batirana acimpsompsonana.
38 Bzomwe bzidawadodomesa kwene-kwene ni
fala lakuti an'dzawona lini pomwe nkhope yace.
Ndipo adamuperekeza kukafika ku bote.

21

Kufika kwa Paulo kuTiro

1 Ndipo tatagonekana nawo, tidakakwira bote
ticiyenda lunga-lunga ku ntsuwa ya Koxi. Ntsiku

yaciwiri tidayenda ku ntsuwa ya Rode, ndipo ku-
coka kumweko tidakafika ku mzinda wa Patara.
2 Ndipo tidagumana bote lomwe likhayam-
buka nyanza kuyenda kuFenisiya, tidapakira
m'mwemo ticiguduka.
3 Pomwe tidayamba kuwona ntsuwa ya Xipre,
tidaipitirira na kumphimpha ya madidi ticiyenda
kucigawo ca Siriya ndipo tidakafika kum'zinda
wa Tiro. Thangwe bote likhafuna kuti libuluse
mitolo kumweko.
4 Ndipo tidanyang'ana akrixtau wa kumweko,
tidawagumana ticikhala nawo ntsiku zinomwe.
Iwo akhambauza Paulo mwakutsogoleredwa
na Mzimu Wakucena kuti aleke kuyenda
kuJerusalema.
5 Tsono ntsiku zire zatapita, tidacoka ticipiti-
riza na ulendo bwathu mwakuperekezedwa na
wentse, m'bodzi na m'bodzi akhana mkazi wace
na wana, mpaka kunja kwa mzinda. Tidagodama
m'mphepete mwa nyandza ticipemba.
6 Ndipo pomwe tidagonekana wina na
mwandzace, tidapakira bote ticiguduka. Ndipo
iwo adabwerera kumui.

Paulo mum'zinda wa Sezareya

7 Pamwepo ife tidapitiriza na ulendo bwathu
kucokera kuTiro, tidakafika kuPetolemaida
komwe tidamusana na abale, ticikhala nawo
ntsiku ibodzi.
8 Mangwana yace tidaguduka ticikafika
kuSezareya ndipo tidafikira kumui kwa
Filipi m'palidzi, m'bodzi wa anomwe omwe
adasankhulidwa ku Jerusalema*.

---

* **21:8** WonaniMab 6:1-6.

9 Iye akhana wana wacikazi anai madende,
omwe akhali apolofita.

10 Ndipo tatamala ntsiku pang'ono kumweko,
m'polofita m'bodzi wakucemeredwa Agabo adab-
uluka kucokera kuJudeya.
11 Iye adabwera kukhana ife, acitenga bhande
la Paulo ndipo adamanga manja yace na
minyendo aciti: “Mzimu Wakucena ulikulewa
tenepa: ‘AJuda wa muJerusalema an'dzamanga
mwenekaciro wa bhanderi tenepayu, ndipo
an'dzamupereka m'manja mwa omwe ni aJuda
lini’ ”.
12 Pomwe tidabva mafalaya, ife na wanthu wa
kumweko, tikhapitiriza kukumbira Paulo kuti
aleke kukwira kuyenda kuJerusalema.
13 Pamwepo iye adatawira kuti: “Thangwe
ranyi imwe mulikulira mucindidodomesa?
Pakuti ine ndidakondzeka sikuti kumangidwa
kokha, napo mpaka kukafa muJerusalema
thangwe la dzina la Mbuya Jezu”.
14 Pakuwona kuti tiribe kum'kwanisa kuti iye
azindikire, tidamuleka ticiti: “Cifuniro ca Mbuya
cicitike”.
15 Zatapita ntsiku zimwezo, tidakondzeka ticik-
wira kuJerusalema.
16 Anango mwa ateweri wa kuSezareya
adatiperekeza ndipo adayenda nafe kunyumba
kwa Munasoni, komwe tikhafunika kukhala. Iye
akhali mbadwe ya kuXipre ndipo akhali m'bodzi
wa akrixtau wakuyamba.

Kufika kwa Paulo kuJerusalema

17 Ndipo pomwe tidafika kuJerusalema, abale
adatitambira mwakukondwa.
18 Mangwana yace, Paulo adayenda nafe pa-
bodzi kukawonana na Tiyago, na akulu-akulu
wentse wa gereja akhalipombo.
19 Paulo adamusana nawo ndipo adawafo-
tokozera bzinthu bzentse bzomwe Mulungu
akhadacita pakati pa omwe ni aJuda lini kudzera
mwa kutumikira kwace.
20 Pomwe iwo adabva bzimwebzo adatumbiza
Mulungu ndipo adamuuza kuti: “Imwe m'bale,
muli kuwona kuti ni bzulu bzingasi bza aJuda
omwe adakhulupirira, ndipo wentsenewo ambat-
eweza M'temo mwacheru.
21 Ndipo iwo adauzidwa kuti imwepo mum-
bapfundzisa aJuda wentse omwe an'khala pakati
pa omwe ni aJuda lini kuti achole M'temo wa
Mozeji, mucimbalewa kuti aleke kucita m'sinda
wa m'gwato wana wawo ngakhale kuteweza
miyambo yathu.
22 Tin'dzacita ciyani? Cadidi iwo an'dzadziwa
kuti imwe mwafika.
23 Na tenepo citani bzomwe tin'kuuzani.
Tinawo amuna anai omwe adalumbira kuna
Mulungu.
24 Citani nawo pabodzi m'sinda wa
kubzicenesa† muwalipirire bzentse bzomwe
bzin'funika kwa iwo, kuti asenge m'pala. Na
tenepo wentse an'dzadziwa kuti ni bzacadidi lini
bzomwe alikulewa kumphimpha ya imwe, tsono
kuti imwepo cadidi mumbafamba mwakuteweza
M'temo.

† **21:24** Mul 6:13-20

25 Tsono kwa wakutendeuka omwe ni aJuda
lini, tawauza kale bzomwe tidabverana, bzakuti
iwo achenkhe bzakuperekedwa ntsembe kwa bz-
ifanikizo, mulopa, nyama zakufa mwakusaya ku-
coka mulopa na upombo".
26 Mangwana yace, Paulo adatenga wanthu
wale ndipo adabzicenesa pabodzi na iwo.
Patsogolo pace adayenda paNyumba ya
Mulungu kuti akadziwise ntsiku yakumalizira ya
m'sinda wa kucenesa na bzakupereka bzomwe
bzingadaperekedwa kuna m'bodzi na m'bodzi wa
iwo.

Kuikhidwa m'kawoko kwa Paulo

27 Ndipo pomwe zikhamala ntsiku zinomwe
kucenesa, aJuda anango wakucokera kucigawo
ca Aziya, pakuwona Paulo m'nyumba ya Mu-
lungu, adacitisa phokoso mthithi wentse ndipo
adamuphata.
28 Adakuwa aciti: "AIjirayeri, tithandizeni! Uyu
ni munthu omwe ali kupfunzisa wentse ku mbali
zentse kunyoza mbumba yathu, kunyoza M'temo
wathu na kunyoza mbuto ino. Ni bzimwebzi
lini bzokha, adapitisa omwe ni aJuda lini pa-
Nyumba ya Mulungu ndipo adasvipisa mbuto
yakucenayi".
29 Pakuti kale akhadawona Trofimo wa kuEfeso
mumzinda pabodzi na Paulo, ndipo adakumbuka
kuti Pauloyo akhadam'pitisa paNyumba ya Mu-
lungu.
30 Mzinda wentse udacita phokoso ndipo udat-
sonkhana mthithi ukulu, aciphata Paulo acimup-
fuira kunja kwa paNyumba ya Mulungu, nthawe
ibodzi-bodziyo misuwo idafungidwa.

31 Ndipo pomwe akhafuna kumupha, m'kulu
wa acikunda waciRoma adatambira mafala
yakuti mum'zinda wentse wa Jerusalema muli
balala-balala.
32 Pamwepo iye adatenga acikunda na akapitau
wa magulu ya acikunda acithamanga pakati pa
mbumba. Pomwe iyo idawona m'kulu ule na
acikunda wace, idalekeza kumenya Paulo.

33 Pomwe adafika m'kulu wa acikunda
adamanga Paulo, ndipo adalewa kuti amangidwe
na unyolo buwiri, acibvundza kuti iye akhali yani
ndipo akhadacitanyi.
34 Tsono pakati pa m'thithi ule anango akham-
bakuwa ibzi, anango bzinango. Mwakuti iye
alibe kudziwa cadidi ni ciponi thangwe ra ci-
phiringuco, m'kulu wa acikunda adalewa kuti
Paulo atengedwe ayende naye mucibuluwati.
35 Pomwe adafika pamatambiko, bzikhafunika
kuti acikunda amudzuse thangwe ra ciphiringu
ca m'thithi.
36 Pakuti m'thithi ukhatewera ucimbakuwa
uciti: “Mupheni umweyu!”

Kubzikhocerera kwa Paulo

37 Ndipo pomwe acikunda akhafuna kupitisa
Paulo mucibuluwati, iye adabvundza m'kulu wa
acikunda kuti: “Ningalewembo?”

M'kuluyo adabvundza kuti: “Imwe
mumbalewa ciGiriki?
38 Ndimwe lini wa kuIjipito omwe kale
adayamba kusandulukira ndipo nthawe inango
adatenga bzulu bzinai (4.000) bza akambowa
muciyenda nawo kucidambo?”

39 Paulo adatawira kuti: “Ndine muJuda,
mbadwe ya kuTariso, mzinda wakufunika wa
cigawo ca Sirisiya. Mungandibvumizembo
kulewa na mbumba”.
40 M'kulu wa acikunda atam'bvumiza kulewa-
lewa, Paulo adaimirira pa matambiko ndipo
adacita cizindikiro na boko kuna mbumba.
Wentse adanyamala ndipo iye adalewa nawo
mucirewedwe ca aJuda, aciti:

22

1 “Imwe abale na azibaba, bvani tsapano
kubzikhocherera kwangu”.
2 Pomwe adabva kuti alikulewa-lewa
cirewedwe ca aJuda, adanyamala kwakuposa.
Pamwepo Paulo adati:
3 “Ndine m'Juda, ndidabadwa kuTariso ya kuci-
gawo ca Sirisiya, tsono ndidaleredwa mum'zinda
muno. Ndidapfundzisidwa mwakulongosoka na
Gamaliere kuteweza M'temo wa makolo yathu,
ndipo ndikhabzipereka na cheru kuna Mulungu
ninga momwe mwentsenemwe mulikucita lero.
4 Ndikhafambira m'mbuyo ateweri wa Njira ya
Mulungu mpaka kufa, ndicimbamanga amuna
ngakhale akazi ndiciwaikha m'kawoko,
5 ninga momwe m'kulu wa anyantsembe na
gulu lentse la akulu-akulu angandicitire umboni.
Kuna iwo ndidatambira matsamba yakuyenda
kwa andzawo kuDamaxko, ndipo ndidayenda
mpaka kumweko, kuti ndikabwerese ateweriwo
kuJerusalema ninga anyam'kawoko, kuti adza-
pasidwe nyathwa.

6 “Pafupi-fupi masikati, ine ndikhafendera ku-
Damaxko, pomwe mwacisututu ceza ca mpham-
bvu cakucokera kudzulu cidabvunika pakhana
ine.
7 Ndidagwa pantsi ndicibva fala lomwe
likhandiuza kuti: ‘Saulo, Saulo, thangwe ranyi
uli kundifambira m'mbuyo?’
8 Pamwepo ndidabvundza kuti: ‘Ndimwe yani
Mbuya?’ Ndipo Iye adatawira kuti: ‘Ine ndine
Jezu, wa kuNazareta, omwe iwe uli kufambira
m'mbuyo’.
9 Omwe akhandiperekeza adaciwona ceza cire,
tsono alibe kubvesesa fala la omwe akhalewa na
ine.

10 “Na tenepo ndidabvundza kuti: Ndicite ciyani
Mbuya? Mbuya adati: ‘Lamuka upite mu-
Damaxko, momwe un'kauzidwa bzentse bzakuti
ucite’.
11 Ndipo ndiribe kukwanisa kuwona thangwe
la kutoyedwa na ceza kule, tsono omwe akhana
ine adandiphata boko aciyenda nande mpaka
Damaxko.

12 “Mwamuna m'bodzi wakucemeredwa
Ananiya, wakupemba mwakuteweza M'temo,
ndipo wakusimbidwa kwene-kwene na aJuda
wentse omwe akhakhala kumweko,
13 adabwera kudzandiwona. Pomwe adafika
pakhana ine, adati: ‘M'bale Saulo, wona
pomwe’. Pamwepo-letu ndidawona pomwe
ndipo ndidamunyang'anisa.

14 “Pamwepo iye adati: ‘Mulungu wa makolo
yathu adakusankhula kuti udziwe cifuniro cace,

uwone Wakulungama* ndipo ubve mafala ya mu-
lomo wace.
15 Thangwe un'dzakhala mboni yace kwa wan-
thu wentse, pa bzomwe udawona na kubva.
16 Tsapano uli kudikhira ciyani? Lamuka uba-
tizidwe ndipo usambisidwe kuti bzakuipa bzako
bzicoke, ucemere dzina lace'.
17 "Pomwe ndidabwerera kuJerusalema
ndikhapemba paNyumba ya Mulungu,
ndidawona maso-mphenya,
18 ndipo ndidawona Mbuya akhambandiuza
kuti: 'Kulumiza! Coka tsapanopa muJerusalema,
thangwe an'dzabvuma lini umboni bwako
cipande ca Ine'.
19 "Ine ndidatawira kuti: Mbuya, amuna
amwewa an'dziwa kuti ine ndikhambayenda
m'nyumba za mapembo, kuti ndikamange na
kumenya omwe akhakhulupirira imwe.
20 Ndipo pomwe ukhataika mulopa wa Sitefani
mboni yanu, ine-pano ndikhalipombo pamwepo
ndicimbapereka citsimikizo ndipo na kukoya bza-
kubvala bza omwe akhamupha.
21 "Pamwepo Mbuya adandiuza kuti: 'Ndoko,
thangwe ine nin'dzakutumiza kutali, kuna omwe
ni aJuda lini' ".

Paulo ni mbadwe ya utongi bwa ciRoma

22 Ndipo m'thithi ukhatetekera bwino-bwino
Paulo, mpaka iye kulewa mafala yale. Pamwepo
wentse adakuwa aciti: "Cosa munthu umweyu
padziko la pantsi! Thangwe iye an'themera lini
kukhala na moyo!"

---

* **22:14** Wakulungama alikulewedwayo ni Jezu.

23 Iwo pomwe akhambakuwa terepo,
acimbacosa makapote yawo na kuwaza pfumbi
m'dzaulu,
24 m'kulu wa acikunda adalewa kuti
atenge Paulo ayende naye kucibuluwati, kuti
akachangidwe acikabvundzudwa thangwe
lomwe mbumba ikham'kuwira tenepo.
25 Pomwe akham'manga kuti amumenye, Paulo
adalewa kwa kapitau wa gulu la acikunda wa
ciRoma omwe akhali pamwepo, aciti: “Kodi
imwepo mumbabvumizidwa kuchanga mbadwe
ya utongi bwa ciRoma mukanati kubva mulandu
wace?”
26 Ndipo pakubva bzimwebzi, kapitau wa gulu
la acikunda wa ciRoma ule adakanyang'ana
m'kulu wa acikunda, aciti: “Ni ciyani mulikufuna
kucita? Mwamunayu ni mbadwe ya utongi bwa
ciRoma”.
27 M'kulu wa acikunda adayenda kuna Paulo
ndipo adam'bvundza kuti: “Ndiuze, iwepo ndiwe
mbadwe ya utongi bwa ciRoma?” Iye adatawira
kuti: “Inde ndine”.
28 Pamwepo m'kulu wa acikunda ule adati: “Ine
ndidalipira ntsengwa ikulu thangwe ra umbadwe
bwangu”. Paulo adatawira kuti: “Tsono ine ndin-
abo bwacibadwire”.
29 Nthawe imweyo omwe akhafuna
kukam'bvundza adacoka. M'kulu wa
acikundayo adakhala na mantha pakudziwa kuti
akhadamanga mbadwe ya utongi bwa ciRoma.
30 Mangwana yace, m'kulu wa acikunda
pakufuna kudziwa cadidi kuti thangwe
ranyi aJuda akham'pasa mulandu Paulo,
adam'tsudzula ndipo adawuza atsogoleri wa

anyantsembe na gulu likulu la alangizi† lentse kuti atsonkhane. Ndipo adabweresa Paulo, acimuikha pakati pawo.

23

Paulo pamphala yakucemeredwa Sinedriyo

1 Ndipo Paulo pakunyang'anisisa gulu likulu la alangizi* adati: “Imwe abale wangu, ndafamba patsogolo pa Mulungu na kuzindikira kwabwino kwentse, mpaka ntsiku ya lero”.
2 Tsono Ananiya m'kulu wa anyantsembe adauza omwe akhali pafupi na Paulo kuti amumenye pamulomo.
3 Pamwepo Paulo adalewa kuti: “Mulungu an'kupweteka, wacipha-masowe! Udakhala pamwepo kuti unditonge malingana M'temo, tsono mwakuchola M'temo ulikulewa kuti andipweteke?”
4 Omwe akhali pafupi na Paulo adalewa aciti: “Iwe ulikutukana m'kulu wa anyantsembe wa Mulungu?”.
5 Paulo adatawira kuti: “Abale, ine ndikhadziwa lini kuti iye ni m'kulu wa anyantsembe, thangwe bzidanembedwa: ‘Leka kulewa kuipa m'tsogoleri wa mbumba yako’† ”.
6 Pamwepo Paulo, pakudziwa kuti winango wa iwo akhali aSaduki ndipo anango afalizi, adakuwa pa mphala ikulu‡ aciti: “Abale, ndine m'Farisi, mwana wa afalizi. Ndiri kutongedwa

---

† **22:30** MuciGiriki adalewa kuti Sinedriyo. * **23:1** MuciGiriki adalewa kuti Sinedriyo. † **23:5** Eks 22:28 ‡ **23:6** MuciGiriki adalewa kuti Sinedriyo.

thangwe ra cidikhiro cangu ca kumuka kwa wak-
ufa!”
7 Pomwe adalewa mafala yamweya,
padawoneka kutsutsana kukulu pakati pa afalizi
na aSaduki, ndipo bungwe lidapambulana.
8 (Pakuti aSaduki ambati kulibe kulamuka kwa
wakufa ngakhale anju ayai m'zimu, tsono afalizi
ambabvuma bzentsenebzo).
9 Ndipo padawoneka phokoso likulu. Amisiri
anango wa M'temo, omwe akhali afalizi
adaimirira aciyamba kucita makani akhambati:
“Tiribe kuwona cinthu cakuphonyeka kwa
munthuyu. Ndipo pinango m'zimu ayai anju
walewa-lewa na iye?”
10 Kutsutsana kule kudapitiriza mwakuti
m'kulu wa acikunda adakhala na mantha yakuti
Paulo angam'gwate-gwate. Pamwepo adacemera
acikunda kuti am'cose pakhana iwo, aciyenda
naye kucibuluwati.
11 Ndipo usiku bwace Mbuya adawonekera
pambali pace aciti: “Limba m'tima! Thangwe
ninga momwe waperekera umboni bza cipande
ca ine muJerusalema, tenepoyo bzin'funika kuti
udzaperekembo umboni kuRoma”.

Citalo ca aJuda kuti aphe Paulo

12 Ndipo pomwe kudacena, aJuda
adatsonkhana acilumbira na kubzitemberera
patsogolo pa Mulungu kuti an'dzadya lini
ngakhale kumwa akanati kupha Paulo.
13 Pakhana amuna wakuposa makumi manai,
omwe adapitira pankhani imweyi acilumbira kuti
aphedwe.

14 Ndipo iwo adayenda kuna atsogoleri wa
anyantsembe na kwa akulu-akulu wa aJuda,
adati: “Talumbira na kubzitemberera patsogolo
pa Mulungu, kuti tin'dya lini cinthu ciri-centse
tikanati kupha Paulo.
15 Tsapano, imwe na gulu likulu la alangizi§
kumbirani kuna m'kulu wa acikunda
am'cemerese abwere kuna imwe, mucite
ninga kuti mulikufuna kubvesesa mulandu
wace. Akanati kufika pano, ife tin'dzakhala
wakukondzeka kuti timuphe”.
16 Tsono mwana wa mpfumakazi ya Paulo
adadziwa bza nkhaniyo yakufuna kupha Paulo,
adayenda kucibuluwati ndipo adafokotozera
Paulo bzentse.
17 Ndipo Paulo adacemera m'bodzi wa akapitau
acimuuza kuti: “Tenga mulumbwanayu uyende
naye kuna m'kulu wa acikunda, thangwe iye ana
mafala yakuti akamuuze”.
18 Na tenepo iye adamutenga aciyenda
naye kuna m'kulu wa acikunda. Pamwepo
m'tsogoleri ule adati: “Paulo, wam'kawoko,
wandicemera acindikumbira kuti ndim'bwerese
mulumbwanayu, thangwe iye ana mafala kuti
akuuze”.
19 M'kulu wa acikunda adaphata boko
la mulumbwanayo aciyenda naye pambali
adam'bvundza kuti: “Ni ciyani comwe un'funa
kundiuza?”.
20 Iye adatawira kuti: “AJuda apangana kuti
mangwana akukumbire udzawabweresere Paulo

§ **23:15** MuciGiriki adalewa kuti Sinedriyo.

pa mphala ikulu**, acite ninga alikufuna kub-
vesesa mulandu wace.
21 Tsono iwe leka kuwabvera, thangwe
wakuposa makumi manai wa iwo
alikum'khalirira Paulo panjira. Iwo adalumbira
na kubzitemberera kuti an'dzadya lini ngakhale
kumwa madzi akanati kumupha. Tsapano
adakondzeka alikudikhira kuti uwabvere
kukumbira kwawo”.
22 Pamwepo M'kulu wa acikunda adagoneka
mulumbwana ule ndipo adam'panganiza kuti:
“Leka kuuza munthu kuti iwe wandiuza bzimwe-
bzi”.

Paulo aniyendesedwa kuSezareya

23 Ndipo iye adacemera akapitau awiri
wa acikunda wace aciwauza kuti: “Usiku
buno nthawe zipfemba†† mukondzekere
acikunda an'kwanira madzana mawiri (200),
wa pamakavalo makumi manomwe (70) na
wa madipa madzana mawiri (200), kuti ayende
kuSezareya.
24 Ndipo mukonzerembo Paulo makavalo
yakuti apakire, ndipo m'koyeni bwino ndokoni
naye kuna Feliji m'tongi wa cigawo”.
25 Ndipo m'kulu wa acikunda adanemba tsamba
tenepayu:
26 “Ndine Klaudiyo Lisiasi, kuna Wakule-
mekezedwa M'kulu wa cigawo Feliji,
ndirikukumusani.
27 “Munthuyu adaphatidwa na aJuda, omwe
akhali pafupi-fupi kumupha. Pomwe ine

** **23:20** MuciGiriki adalewa kuti Sinedriyo. †† **23:23** Nthawe zipfemba: MuBibliya la Almeida lirikulewa kuti nthawe zitatu.

ndidafika na acikunda wangu, ndidamupulu-
musa, pakuti ndidadziwa kuti iye ni mbadwe ya
utongi bwa ciRoma.
28 Ndipo ine pakufuna kudziwa thangwe lomwe
akham'pasa, ndidam'tenga ndiciyenda naye pa
mphala ikulu‡‡ yawo.
29 Ndidazindikira kuti iye akhapasidwa
mulandu wa m'temo wawo, tsono pakhalibe
thangwe lakuti aphedwe ngakhale kuikhidwa
m'kawoko.
30 Pomwe ndidadziwisidwa kuti
kukhakondzekeredwa citalo cakuti aphedwe,
pamwepo ndidam'tumiziratu kuna Imwe
Wakulemekezeka. Ndipombo ndidalewa kuti
omwe akham'pasa mulandu adzalewe kuna
Imwe Wakulemekezeka bzomwe bzinilatiza
mulandu wace".
31 Pamwepo acikunda pakuteweza bzomwe
adauzidwa, adatenga Paulo usiku aciyenda naye
kum'zinda wa Antipatride.
32 Mangwana yace iwo adabwerera kucibu-
luwati, tsono adasiya wa pamakavalo kuti api-
tirire naye.
33 Pomwe wa pamakavalo adafika kuSezareya,
adapereka tsamba na Paulo kuna m'kulu wa
cigawo.
34 Ndipo m'kulu wa cigawo, pomwe adaw-
erenga tsamba, adabvundza kuti iye akhali wa
cigawo ciponi. Adauzidwa kuti akhali wa cigawo
ca Sirisiya,
35 ndipo adati: "Ndin'dzabva mulandu wanu
akafika omwe adakupasani thangwe". Pamwepo

‡‡ **23:28** MuciGiriki adalewa kuti Sinedriyo.

adalewa kuti Paulo akoyedwe na acikunda kunyumba kwa Herodi. §§

24

Kutongedwa kwa Paulo patsogolo pa Feliji

1 Ndipo patapita ntsiku zixanu, m'kulu wa
anyantsembe Ananiya adabuluka kuSezareya na
akulu-akulu anango wa aJuda na m'dziwi wa
m'temo waciRoma m'bodzi an'cemeredwa Ter-
itulo, iwo adakalewa kuna m'kulu wa cigawo
thangwe lomwe akhapasa Paulo.
2 Pomwe Paulo adacemeredwa, Teritulo
adapereka thangwero kuna Feliji aciti:
“Timbakhala na m'tendere panthawe itali yomwe
mulikutonga wakulemekezeka, ndipombo
thangwe ra kutsogolera kwanu kwa ndzeru
mwabweresa kucinja kwa bwino mudziko muno.
3 Pa bzentse ngakhale m'mbali mwentse,
wakulemekezeka Feliji, tazindikira ubwino
bwentsenebu mwakutenda kukulu.
4 Tsono mwakusaya kukutengerani nthawe,
ndaphata minyendo ndirikukumbirani kuti mu-
tikomere m'tima mutitetekere pang'ono.
5 Thangwe mwamuna umweyu ngwaku-
sokononza, omwe alikunyosa phiringu pakati
pa aJuda m'dziko lentse la pantsi. Ndipo iye ni
m'tsogoleri wa gulu la aNazareta,

§§ **23:35** Imweyi ikhali nyumba yakukhala m'tongi wa cigawo ca utongi bwaciRoma.

6 omwe adayezera kunyoza nyumba ya
Mulungu. Ife tidam'phata ndipo tikhafuna
kum'tonga malingana m'temo wathu*.
7 Tsono m'kulu wa acikunda Lisiyasi adapi-
tira, ndipo mwamphambvu kwene-kwene adatip-
sokonyola iye m'manja mwathu, acirewa kuti
wakumpasa thangwe adzawonekere†.
8 Penu imwepo munim'bvundza mucibva,
mun'dzadziwa cadidi bza thangwe lentseneri
lomwe tirikupasa iye".
9 AJuda adaperekambo umboni bwa math-
angweyo mwakutsimikiza kuti bzakulewabzo
bzikhali bzacadidi.

Paulo an'bzikhocherera

10 Ndipo pomwe m'kulu wacigawo adam'pasa
cizindikiro cakuti atawire, Paulo adalewa kuti:
"Nin'dziwa kuti imwe ndimwe m'tongi mwa
magole mazinji mudziko lino. Na tenepo, ndiri
wakukomedwa kuti ndibzikhocerere.
11 Mwakusaya kuneseka mun'dzakwanisa ku-
wona kuti zikanati kukwana ntsiku khumi na
ziwiri, pomwe ine ndidayenda kuJerusalema
kukapemba Mulungu.
12 Wakundipasa thangwe alibe kundigumana
ndicimbatsutsana na munthu paNyumba ya Mu-
lungu, ngakhale kunyosa m'thithi munyumba za
mapembo ayai mumbuto inango ya mum'zinda.
13 Na pang'onopo kuti angakutsimikizireni
thangwe lomwe tsapano alikupasa kuna ine.

---

* **24:6** Bzakunemba bzizinji bza kale bziribe mafala yamweya: "Ndipo tikhafuna kum'tonga malingana m'temo wathu". † **24:7** Bzakunemba bzizinji bza kale bziribe dutswa la 7.

14 Tsono ndirikutawira patsogolo panu kuti
nimbapemba Mulungu wa makolo yathu ninga
m'teweri wa Njira, yomwe iwo ambacemera gulu
la kunama. Nin'khulupirira pa bzentse bzomwe
bzin'bverana na M'temo na bzomwe bzidanem-
bedwa mwa apolofita,
15 ndipo ndinaco cidikhiro kwa Mulungu ninga
wanthu awa: Kuti kun'dzawoneka kumuka kwa
wakufa ngakhale wakulungama ayai wakusaya
kulungama.
16 Na tenepo nimbanyang'ana kufamba bwino
na m'tima wangu wentse patsogolo pa Mulungu
na wanthu.
17 “Ndatakhala magole mazinji kunango,
ndabwera kuJerusalema kuti ndibwerese
bzakupereka kuna wakusauka pakati pa
mbumba yangu ndicipereka bzakupereka.
18 Ndipo pomwe ndikhacita bzimwebzi,
adandigumana paNyumba ya Mulungu,
ndatacita m'sinda wakubzicenesa, mwakusaya
kuphatana na m'thithi ngakhale phiringu.
19 Tsono pana aJuda anango wa cigawo ca Aziya,
omwe akhafunika kukhala pano patsogolo panu
kuti alewe mulandu, penu ali nande thangwe.
20 Ayai omwe ali panowa angalewe
cakuipa comwe adawona kuna ine, pomwe
ndidatengedwa kuyenda pamphala ikulu‡.
21 Tsono kuphonya kwangu pinango
yangakhale mafala, yomwe ndidakuwa pakati
pawo kuti: Thangwe ra kumuka kwa wakufa
ndirikutongedwa lero patsogolo pa imwe”.

‡ **24:20** MuciGiriki adalewa kuti Sinedriyo.

Paulo patsogolo pa Feliji na Drusila

22 Pamwepo Feliji, omwe akhadziwa bwino-
bwino bza Njira, adaimisa nkhani aciti: “Akafika
Lisiyasi, m'kulu wa acikunda, nin'dzatonga mu-
landu wanu”.
23 Ndipo adauza kapitau wa gulu la acikunda
wa ciRoma kuti abakam'lindire, tsono akhale na
ufulu pang'ono ndipo mupase mpata axamwali
wace kuti amutumikire.
24 Patapita ntsiku zinango, Feliji adabwera
na mkazi wace Drusila, omwe akhali waciJuda,
adacemeresa Paulo ndipo adamubva kulewa bza
cikhulupiriro mwa Krixtu Jezu.
25 Pomwe Paulo adayamba kufotokoza bza
cirungamo, bza kubziphata na bza kutongedwa
kulikudza, Feliji adabva mantha ndipo adati:
“Tsapano bakacoka! Ndikawona nthawe
nin'kucemeresa pomwe”.
26 Ndipombo akhadikhira kuti Paulo animu-
pasa kobiri, mwakuti akhambam'cemeresa
kawiri-kawiri acimbaceza naye.
27 Patapita magole mawiri, Posiyo Fexto
adapita pambuto ya Feliji. Tsono Feliji,
pakufuna kukondweresa aJuda, adasiya Paulo
ali m'kawoko.

25

Paulo patsogolo pa Fexto m'tongi wa cigawo

1 Ndipo Fexto atamala ntsiku zitatu mucigawo
cace, adacoka kuSezareya acikwira kuyenda ku-
Jerusalema.

2 Kumweko atsogoleri wa anyantsembe na
aJuda wakufunika adabwera patsogolo pace,
acikasumira Paulo.
3 Adakumbira Fexto kuti awacitire nkhombo
zakuwacosera Paulo kumweko amuyendese ku-
Jerusalema, thangwe akhadacita citalo cakuti
amukhalirire panjira amuphe.
4 Pamwepo Fexto adatawira kuti: “Paulo
ali m'kawoko kuSezareya, ndipo ine-pano
ndiniyenda kumweko tsapanopa.
5 Na tenepo anango wa atsogoleri wanu ayende
na ine akalewe kumweko mathangwe yomwe
anayo kuna munthuyu, penu cadidi iye adacita
cinthu cakuphonya”.
6 Ndipo Fexto atamala nawo ntsiku zisere ayai
khumi kuJerusalema, adayenda kuSezareya.
Ndipo mangwana yace adakhala pa mpando
wa kutongera acirewa kuti Paulo abweresedwe
patsogolo pace.
7 Pomwe Paulo adabwera, aJuda omwe
akhadafika kucokera kuJerusalema adakhon-
cezana m'mbali mwace, acimbamulewera
mathangwe makulu mazinji, tsono iwo alibe
kukwanisa kupereka umboni bwa mathangweyo.
8 Pamwepo Paulo adabzikhocherera aciti:
“Ndiribe kuphonyera m'temo wa aJuda, nyumba
ya Mulungu ayai Sezari*”.
9 Fexto pakufuna kukondweresa aJuda, adab-
vunza Paulo kuti: “Iwe ulikufuna kuyenda ku-
Jerusalema, kuti ukatongedwe patsogolo pangu
na kufuna kwa mathangwe yamweya?”

---

* **25:8** Sezari: Ni kulewa kuti mambo mkulu waciRoma.

10 Paulo adatawira kuti: “Tsapano ndiri patsogolo pa mphala ya Sezari, pomwe ningatongedwe.
Ndiribe kucita cakuipa kuna aJuda, ninga imwe
mun'dziwa bwino-bwino.
11 Penu cadidi ndina thangwe lakuti ndidacita
cinthu comwe cin'themera kuti ndiphedwe,
ndinilamba lini kuti ndife. Tsono penu
mathangwe yomwe aJuda alikundilewera
ngacadidi lini, palibe omwe adabvumizidwa
kuti andipereke kwa iwo. Ndirikukumbira kuti
mulandu wangu ukatongedwe na Sezari!”

12 Pamwepo Fexto watamala kubvundza
akulu-akulu wa mphala yace, adati:
“Imwe mwakumbira kuyenda kuna Sezari,
mun'dzayenda kuna Sezari”.

Fexto an'bvundza mambo Agiripa

13 Ndipo zatapita ntsiku zinango, mambo
Agiripa na Berenise adafika kuSezareya
kukamusana na Fexto.
14 Pakuwona kuti zikhapita ntsiku zizinji
kumweko, Fexto adafokotozera mambo mulandu
wa Paulo aciti: “Pano pana mwamuna m'bodzi
omwe Feliji adasiya m'kawoko.
15 Pomwe ndidayenda kuJerusalema, atsogoleri
wa anyantsembe na akulu-akulu wa aJuda
adalewa mathangwe yace, acikumbira kuti
ndimutonge ninga wakuphonya.

16 “Ine ndidawauza kuti ni mwambo lini wa
aRoma kumanga mulandu munthu, iye akanati
kuwonana na omwe alikumupasa mathangwe,
acikhala na mpata wakubzikhocherera pa mathangweyo.

17 Pomwe iwo abwera na ine kuno, ndiribe
kucedwa na mulandu, mangwana yace
ndatakhala pa mpando wa kutongera ndidalewa
kuti abweresedwe mwamunayo.
18 Tsono pomwe adaimirira omwe akham'pasa
mathangwe, alibe kulewa mirandu yakuipa
yomwe ine ndikhadikhira.
19 Tsono iwo akhana nkhani zinango zakut-
sutsana na iye za kapembedwe kawo ndipo na
bza munthu m'bodzi wakucemeredwa Jezu omwe
adafa kale, Paulo akhatsimikiza kuti ana moyo.
20 Ine ndidataza kudziwa kuti ningadazitonga
tani nkhani zimwezi. Ndipopo ndidamubvundza
penu iye akhafuna kuyenda kuJerusalema kuti
akatongedwe kumweko mathangwe yamweya.
21 Tsono Paulo atakumbira kuti alindiridwe
mpaka kudzatongedwa na Sezari, ndidalewa
kuti alindiridwe mpaka ine ndidzam'tumize kwa
Sezari”.
22 Pamwepo Agiripa adauza Fexto kuti: “In-
embo ndikhafuna kumubva mwamunayo”.

Iye adatawira kuti: “Mangwana
mun'dzamubva”.

Paulo patsogolo pa Agiripa

23 Mangwana yace, Agiripa na Berenise adabw-
era na ukulu bwa umambo bwace, ndipo adapita
mucipinda cikulu ca kutsonkhanira pabodzi
na akulu wa acikunda na amuna wambiri wa
mum'zindamo. Mwakucemeresedwa na Fexto,
Paulo adabweresedwa.
24 Pamwepo Fexto adati: “Mambo Agiripa na
imwe mwentse muli pano, onani mwamunayu!

M'thithi wentsene wa aJuda udandikumbira pacipande ca iye ngakhale kuJerusalema napo kuno kuSezareya, acimbakuwa kuti iye an'themera lini kukhala pomwe na moyo.
25 Tsono ine ndidawona kuti iye palibe comwe adacita cakum'pasira nyathwa ya kuphedwa. Pakuti iye adakumbira kuti mulandu wace ukatongedwe na mambo m'kulu wa kuRoma, ndidakumbuka kum'tumiza kumweko.
26 Tsono ine ndiribe cinthu cakutsimikizika cipande cace cakuti ndinembe kwa mambo m'kulu. Ndipopo ine ndam'bweresa patsogolo panu, maka-maka patsogolo pa imwe mambo Agiripa, kuti tikafufudza ine ndiwone cakuti ndinembe.
27 Thangwe bzin'diwonesa ninga wakusaya ndzeru kuti nditumize nyam'kawoko mwakusaya kutsimikiza mirandu yace”.

26

Paulo adabzikhocherera patsogolo pa mambo Agiripa

1 Ndipo Agiripa adauza Paulo kuti: “Iwepo un'bvumizidwa kuti ulewe-lewe mwakubzikhocherera”. Patsogolo pace Paulo adacita cizindikiro na manja, aciyamba kubzikhocherera adati:
2 “Mambo Agiripa, ndina ufulu lero kuwonekera patsogolo panu, kuti ndibzikhocherere pa bzentse bzomwe adalewa aJuda.
3 Maka-maka thangwe mun'dziwa bwino-bwino khalidwe na nkhani zentse ziri pakati

pawo. Na tenepo ndiri kukukumbirani kuti
mundibvesese mwakugwesa mpfuwa.
4 “AJuda wentse an'dziwa kuti nimbakhala tani
kuyambira ubwana bwangu, ngakhale mudziko
lomwe ndidabadwa napo kuJerusalema.
5 Iwo ambandidziwa kuyambira kale ndipo aci-
funa angacite umboni, kuti ndidakhala ninga
m'farisi malingana na gulu la kuteweza kwene-
kwene mwambo wa kapembedwe kathu.
6 Tsapano ndirikutongedwa thangwe la
cidikhiro cangu pa bzomwe Mulungu adapicira
kuna makolo yathu.
7 Cimweci ni cipiciro comwe madzindza yathu
khumi na mawiri yalikudikhira kuti cicitidwe,
ticimbapemba Mulungu na m'tima wentse usiku
na masikati. Imwe Mambo, ni thangwe la
cidikhiro cimweco lomwe ndirikupasidwa mu-
landu na aJuda.
8 Thangwe ranyi imwepo mulikuwona ninga
bzingakwanisike lini kuti Mulungu angalamuse
wakufa?
9 “Inembo ndikhakumbuka kuti ningacite
bzentse mwakupitana na dzina la Jezu wa
kuNazareta.
10 Ndibzo cadidi bzomwe ndidacita
kuJerusalema. Mwakubvumizidwa na atsogoleri
wa anyantsembe, ndidaikha akrixtau azinji
m'kawoko, ndipo pomwe iwo akhapasidwa
nyathwa yakuphedwa, ine ndikhatawirambo.
11 Kazinji ndikhambayenda m'nyumba za
mapembo zentse kuti ndikawapase nyathwa,
ndipo ndikhambayezere kuwaumiriza kuti
anyoze Jezu. Pa kudzazidwa na ukali kwene-

kwene kuna iwo, ndidadzafikira kuyenda
kum'zinda wa dziko linango kuwatewera.

Paulo an'fokotoza bza kutendeuka kwace

12 “Paulendo winango ninga yamweyale, ine
ndikhayenda kuDamaxko mwakubvumizidwa
na kupasidwa mphambvu na atsogoleri wa
anyantsembe.
13 Imwe mambo, pakati-na-kati ya masikati,
pomwe ndikhali panjira, ndidawona ceza
kudzulu cakutoya kwene-kwene kuposa dzuwa,
cikhangwerewera m'mbali mwangu na mwa
omwe akhayenda na ine.
14 Ndipo tentse tidagwa pantsi. Pamwepo
ndidabva fala lomwe likhandiuza mucirewedwe
ca aJuda kuti: ‘Sauli, Sauli, thangwe ranyi
iwepo ulikundifambira m'mbuyo? Kungingimira
kumweku un'bzikweteka nako!’
15 “Pamwepo ndidabvundza kuti: Ndimwe
yani, Mbuya?
“Mbuya adatawira kuti: ‘Ine ndine Jezu, omwe
iwepo ulikufambira m'mbuyo.
16 Tsapano, lamuka, imirira. Ine ndawonekera
kuti ndikucite wabasa na mboni wa bzomwe iwe
wawona bza Ine na bzomwe nin'dzakulatiza.
17 Ine nin'dzakupulumusa kuna mbumba yako
na kuna omwe ni aJuda lini, kuna omwe Ine
ndirikukutuma,
18 kuti ukawafungule maso acitendeuka kucoka
kum'dima kuyenda kuceza, na m'manja mwa
Sathani kuyenda kuna Mulungu, kuti akatam-
bire kulekereredwa kwa kuphonyera Mulungu
na utaka pakati pa wakupambulidwa kucokera
kucikhulupiriro mwa Ine’.

19 “Na tenepo, mambo Agiripa, ndidabvera ca-
didi maso-mphenya ya kudzulu.
20 Cakuyamba ndidapalidza kuna omwe
akhali muDamaxko, patsogolo pace kuna
omwe akhali muJerusalema ndipo muJudeya
mwentse, napombo kuna omwe ni aJuda lini,
ndicimbawauza kuti abweke acitendeuka kuna
Mulungu, acite mabasa yanilatiza kubweka
kwawo.
21 Ndipopo aJuda adandiphata paNyumba ya
Mulungu ndipo akhafuna kundipha.
22 Tsono mwakuthandizidwa na Mulungu
mpaka ntsiku ya lero, ndipopo ndiri pano
ndicimbapereka umboni ngakhale kuna wanthu
wakusaya mbiri na kuna wanthu wa mbiri.
Ndirikulewa lini cinthu ciri kunja kwa bzomwe
adalewa apolofita na Mozeji kuti bzin'dzacitika:
23 Kuti Krixtu an'dzaboneresedwa acidzakhala
wakuyamba kumuka pakati pa wakufa,
an'dzapalidza bza ceza kuna mbumba yace na
kuna omwe ni aJuda lini”.

24 Panthawe imweyo Fexto adagwatiza
kubzikhocherera kwa Paulo, ndipo mwa kukuwa
adati: “Imwe muna m'sala, Paulo! Kupfundza
kwene-kwene kuli kukupengesani!”

25 Tsono Paulo adatawira kuti: “Ndirikupenga
lini, wakulemekezeka Fexto! Bzomwe
ndirikulewa ni bzacadidi ndipo ni bza ndzeru
zabwino.
26 Imwe mambo mun'dziwa bwino-bwino
bzinthu bzimwebzi, ndipo ningalewe padeca.
Nin'dziwa cadidi kuti palibe comwe mun'saya
kudziwa, thangwe palibe cidacitika pa mbuto

yakubisala.
27 Kodi mambo Agiripa, mumbakhulupirira
apolofita? Ine nin'dziwa kuti inde”.
28 Pamwepo, Agiripa adauza Paulo kuti: “Kodi
imwepo munkumbuka kuti nthawe ing'ono-
ng'onoyi mungandizindikirise kuti ndikhale
krixtau?”
29 Paulo adatawira kuti: “Nthawe ing'ono ayai
ikulu, nin'kumbira Mulungu kuti mukhale ninga
ine, sikuti imwe mwekha napombo wentse omwe
alikundibva lero, kupambula unyolobu”.
30 Ndipo mambo adaimirira, na m'kulu
wa cigawo na Berenise, napombo omwe
akhadakhala na iwo.
31 Pomwe akhacoka mucipinda cikulu
akhambauzana aciti: “Munthuyu alibe kucita
cakuipa cin'themera kuphedwa ayai kuikhidwa
m'kawoko”.
32 Agiripa adauza Fexto kuti: “Munthuyu
angadasaya kukumbira kuna Sezari,
angadatsudzulidwa”.

27

Kutumizidwa kwa Paulo kuRoma

1 Ndipo pomwe bzidatsimikizidwa kuti
bzin'funika kuyenda na bote kudziko la Italia,
Paulo na wam'kawoko anango adaperekedwa
kuna kapitau wa gulu la acikunda wa ciRoma
wakucemeredwa Juliyo, omwe akhali wa gulu
likulu la acikunda wa mambo m'kulu Aguxtu.
2 Tidapakira mubote la kuAdramitio, likhacoka
kuti liyende likatsame magombe yanango ya ku-
cigawo ca Aziya, ndipo tidacoka munyandza,

Aristarko akhali nafe, m'bodzi wa kuTesalonika
cigawo ca Masedoniya.
3 Mangwana yace, tidafika ku gombe
la kutsamira mabote la Sidoni. Ndipo
Juliyo, mwakuwonesa ubwino kuna Paulo,
adam'bvumiza kuti awonane na axamwali wace,
kuti iwo am'thandize.
4 Pomwe tidaguduka kumweko, tidapita na
ku ntsuwa ya Xipre kuti itikhocherere condzi,
thangwe cikhamenya mbali ya kutsogolo kwathu.
5 Ndipo tatayambuka nyanza mbali ya kuSil-
isia na kuPamfiriya, tidakafika kuMira, cigawo ca
Lisiya.
6 Kumweko, kapitau wa gulu la acikunda wa
ciRoma adawona bote la kuAlixandiriya lomwe
likhaguduka kuyenda kuItaliya ndipo adatikwiza
m'mwemo.
7 Tidafamba pang'ono-pang'ono m'kati mwa
ntsiku zizinji ndipo tikhana mphicha kuti tifike
kuKinido. Bzikhakwanisika lini kuti tipitirize
kuyenda na mbali imweire, thangwe condzi
cikhamenya kutsogolo kwathu. Tidapita na ku
ntsuwa ya Kereta kuti itikhocherere condzi, mwa
kunyang'anisana na Salimona.
8 Tidafamba mwakuneseka m'mphepete
mwa ntsuwa ndipo tidakafika pa mbuto
ikhacemeredwa Magombe Yabwino yakutsamira
mabote, pafupi na mzinda wa Laseya.
9 Ndipo yatapita nthawe ikulu, ulendo bwa
m'madzi budadzakhala bwakugosva, nakuti
nthawe ya kubzimana kudya ikhadapita kale*

* **27:9** Ntsiku imweyi ni ntsiku ya kukumbira kulekereredwa bzakuphonyera Mulungu.

ikhadapita kale. Ndipopo Paulo adawauza kuti:
10 “Azimbuya, ndirikuwona kuti ulendo bwathu
bun'khala bwa mphicha na kudzongeka kwa bote,
na mitolo ndipombo kuluza moyo wathu”.
11 Tsono kapitau wa gulu la acikunda wa
ciRoma akhabvera kuna wakufambisa na
mwenekaciro wa botero, kuposa kubvera Paulo.
12 Thangwe lakuti gombero likhalibe kuthe-
mera kupita miyezi ya condzi, azinji adalewa
kuti bzikhafunika kupitiriza ulendo bwathu, na
cidikhiriro cakuti tifike kuFenise kuti miyezi ya
condzi ikatipitire kumweko. Limweri likhali
gombe libodzi la kutsamira mabote la kuKereta,
lomwe likhadanyang'ana kumadokero licifun-
guka mbali ya madzere na ya madidi.

Mabimbi yakugosva

13 Pomwe condzi cakunyantsi cidayamba ku-
menya pang'ono, iwo adakumbuka kuti akhad-
abzikwanisa bzomwe akhafuna. Na tenepo
adadzusa ndangula aciyenda na m'mphepete
mwa Kereta.
14 Patapita nthawe pang'ono, condzi ca mpham-
bvu kwene-kwene cakucemeredwa Cakucitun-
thu, cidayambira mbali ya pantsuwa.
15 Ndipo bote lidagwinyidwa na condzi, liribe
kukwanisa kudimbirira na condzi, ndipo tidasiya
kucapa ticitengedwa na condzico.
16 Pomwe tikhafamba mwakukhocereredwa na
ntsuwa ing'ono yakucemeredwa Kauda, pada-
woneka mphicha kuti tikwanise kukwiza kabote
mubote likulu.
17 Ndipo katakwizidwa, padacitika ciricentse
kuti amange bote na bzingwe kugopa kuti

lingacherere mum'cenga wa Sirte, adatereza
nguwo za bote ndipo adalisiya licitondokuyenda
tenepoyo.
18 Mangwana yace, atamenyedwa mwakugosva
na condzi, adayamba kutaya mitolo kunja.
19 Ntsiku yacitatu, adataya bzakuphatisira
m'botemo na manja yawo.
20 Ndipo dzuwa na nyenyezi zatasaya
kuwoneka mwa ntsiku zizinji, condzi
cikhapitiriza kumenya mwa mphambvu,
pakumalizira tidakhala wakusaya cidikhiro ca
cipulumuso ciricentse.
21 Pakuwona kuti wanthuwo akhadamala
ntsiku zizinji nee kudya, Paulo adaimirira
patsogolo pawo aciti: “Azimbuya, mungadabvera
ciyeruzo cangu cakuti tireke kuguduka kuKereta
bzikhali bwino, thangwe kudzongeka na
kuluzaku kungadawoneka lini.
22 Ndipo tsapano nin'kuuzani kuti khalani
wakulimbika, thangwe palibe m'bodzi wa imwe
anifa, bote lokha ndiro lin'pfudzika.
23 Thangwe usikubu, anju wa Mulungu omwe
ine ndine wace ndipo omwe nin'mbatumikira
andiwonekera, acindiuza kuti:
24 ‘Paulo, leka kugopa. Bzin'funika kuti iwepo
ukawonekere patsogolo pa Sezari†. Mulungu
mwa nkhombo zace adakupasa moyo wa wentse
omwe ali kufamba pabodzi na iwe m'madzi’.
25 Na tenepo azimbuyamwe limbani m'tima!
Thangwe ine nin'khulupirira Mulungu kuti
bzin'citika ninga momwe adandiuzira.

---

† **27:24** Sezari: Ni kulewa kuti mambo mkulu waciRoma.

26 Tin'gwinyidwa ticikatsama pantsuwa inango”.

Kulobzika kwa bote

27 Ndipo usiku khumi na bwacinai tikhambatengedwa ticimbayenda mbali na mbali munyandza ya Adriyatiko, tsono pakati pa usiku anyakucapa adabva kuti tikhali pafupi na kunja.
28 Pomwe adathusa cakupimira, adawona kuti pakhana metru makumi matatu na zinomwe (37) zakufika pantsi‡. Patapita nthawe pan'gono adathusa pomwe cakupimira ndipo adawona zikhadasala metru makumi mawiri na zinomwe (27)§.
29 Ndipo mwa mantha kuti tingasunthisidwe kuminyala, adathusa ndangula zinai m'mambuyo mwa bote ndipo akhapemba kuti kucene.
30 Wakucapa pomwe akhayezera kuti athawe m'bote, adabulusa kabote ka kupulumusira m'nyandza, ninga akhafuna kuthusa ndangula za kutsogolo kwa bote likulu.
31 Pamwepo Paulo adauza capitau wa gulu la acikunda wa ciRoma na acikunda kuti: “Amuna amwewa akaleka kukhala m'bote, imwepo mun'dzapulumuka lini”.
32 Na tenepo acikunda adagwata bzingwe bzomwe bzikhadamanga kabote kakupulumusira ndipo adakasiya kaciyenda na madzi.
33 Pomwe kukhacena Paulo akhauza wentse kuti adye, acimbawauza kuti: “Lero zakwana

‡ **27:28** Metru 37: MuBibliya la Almeida mudanemba kuti: “Vinte braças”. § **27:28** Metru 27: MuBibliya la Almeida mudanemba kuti: “Quinze braças”.

ntsiku khumi na zinai zomwe mulikudikhira mu-
cileka kudya na mantha.
34 Tsapano ine ndirikukukumbirani kuti mudye
cinthu, thangwe tenepoyo mun'khala na moyo.
Palibe na m'bodziyo an'dzataya tsisi lace na li-
bodziro”.
35 Atamala kulewa bzimwebzi adatenga pau
acitenda Mulungu patsogolo pa wentse ndipo
adaigwata aciyamba kudya.
36 Wentse adalimba mitima ndipombo
adayamba kudya.
37 M'botemo tentse tikhalipo wanthu madzana
mawiri na makumi manomwe na atanthatu (276).
38 Atamala kudya mpaka kukhuta, adalulisa
bote mwakuthusa tirigu m'nyandza.
39 Pomwe kudacena alibe kuzindikira dziko,
tsono adawona m'pamba omwe ukhana
gombe, acibverana kuti bzingadakwanisika
angadatsamisa bote pamwepo.
40 Na tenepo adagwata ndangula acizisiya
m'nyandza, acilekera pomwe bzingwe bza
ng'ombo, ndipo adakwiza nguwo yakutsogolo
kuti condzi ciguinye bote, adayenda pa gombe.
41 Tsono pomwe adafika pambuto pomwe
pakhagumanira madzi adatsamisa botelo
pamwepo. Ndipo lidacherera kutsogolo liciima
lidataza kutekenyeka, tsono m'mbuyo mwalene
lidadzongeka na mphambvu ya mabimbi.
42 Ndipo acikunda adakumbuka kupha
anyam'kawoko, kuti paleke kuwoneka m'bodzi
wa iwo omwe angayanche acithawa.
43 Tsono kapitau wa gulu la acikunda
wa ciRoma, pakufuna kupulumusa Paulo,

adawaletsa kucita bzimwebzo. Ndipo adalewa kuti omwe an'dziwa kuyancha akhale wakuyamba kumoga acikafika kunja.
44 Ndipo anangowo adawauza kuti aphatirire matabwa, anango bzakubaduka bza bote. Ni tenepoyo momwe wentse adapulumukira mpaka kunja.

28

Paulo pantsuwa ya Malita

1 Pomwe tidafika kunja, ndipo tidadziwa kuti ntsuwayo ikhacemeredwa Malita.
2 Wakukhala pantsuwapo adaticitira bzabwino kwene-kwene. Nakuti adatigasira moto acititambira tentse, thangwe kukhabvumba ndipo kukhajejera.
3 Paulo adawola bzinkhuni. Pomwe akhabziikha pamoto, nyoka ya ululu yomwe ikhathawa kutentha, idamuluma iciphatirira kuboko lace.
4 Wakukhala pamwepo pomwe adawona nyoka idaphatirira pa boko lace, wina na mwanzace adalewa aciti: “Cadidi-letu munthuyu ni kambowa, thangwe wapulumuka munyanza tsono mulungu wakucemeredwa Cirungamo anim'bvumiza lini kuti akhale na moyo”.
5 Tsono Paulo adaikunkhumulira pamoto nyokayo, alibe kucitidwa cakuipa ciri-centse.
6 Ndipo iwo akhadikhira kuti aniyamba kugwera ayai an'fa mwacisututu. Tsono iwo atadikhirira nthawe ikulu, nakuwona kuti palibe cakuipa comwe cikham'citikira, adacinja ndzeru aciyamba kulewa kuti iye ni m'bodzi wa milungu.

7 Ndipo pafupi na pamwepo pakhana mbuto
yomwe ikhali ya m'kulu wa pantsuwapo wakuce-
meredwa Pubiliyo. Iye adatitambira acitikhon-
gobza bwino kunyumba kwace ntsiku zitatu.
8 Ndipo baba wace akhadagona na akhaduwala,
akhana maferu na nyathuzu. Paulo adapita
m'cipinda acipemba ndipo adamusandzika
manja acim'polesa.
9 Ndipo bzatacitika bzimwebzi, atenda anango
wa pantsuwa akhambabwera acimbapolesedwa.
10 Pamwepo iwo adatilemekeza kwene-kwene,
ndipo pomwe tikhaguduka adatipasa bzentse
bzomwe bzikhafunika paulendo.

Kupitiriza kwa ulendo bwa Paulo

11 Ndipo patapita minyezi mitatu, tidaguduka
na bote la kuÀlixandiriya lomwe likhadapita
miyezi yacondzi pantsuwapo, ndipo botero
likhacemeredwa Mirungu ya mamphase*.
12 Tatafika ku gombe la kutsamira mabote la
Sirakuza, tidakhala kumweko ntsiku zitatu.
13 Pamwepo tidadzaguduka ticikafika
kum'zinda wa Rejiyo. Mangwana yace, condzi
ca kunyantsi cidayamba kumenya ndipo mkati
mwa ntsiku ziwiri tidafika kuPuteyoli.
14 Ndipo kumweko tidakagumana na abale
anango acitikumbira kuti tikhale nawo m'dzinga
ubodzi. Na tenepo tidakafika kum'zinda wa
Roma.
15 Abale wa kumweko atabva kuti tafika, ad-
abwera kudzagumana nafe kuThambwe la Apiyo

* **28:11** Mirungu ya mamphase: MuBibliya la Almeida mudanemba kuti: “Dióscuros”.

na kuNyumba za Alendo Zitatu. Paulo pomwe adawawona, adatenda Mulungu ndipo adabva kulimbikisidwa.

Paulo kum'zinda wa Roma

16 Ndipo pomwe tidafika kuRoma, Paulo adabvumizidwa kuti akhale payekha acilindiridwa na m'cikunda m'bodzi.
17 Zatapita ntsiku zitatu, iye adacemera atsogoleri wa aJuda. Pomwe iwo adatsonkhana, Paulo adawauza kuti: “Abale wangu, napo ndiribe kuphonyera mbumba yathu ngakhale miyambo ya makolo yathu, ndidamangidwa basi kuJerusalema ndiciperekedwa kwa aRoma.
18 Iwo pomwe adamala kundibvundza akhafuna kunditsudzula, thangwe ine ndikhalibe mulandu wakuipa wakuthemera kuphedwa nawo.
19 Tsono pomwe aJuda adalamba kuti nditsudzulidwe, ndidaumirizidwa kukumbira kuti mulandu wanguyu ufike kuna Sezari, n'kulewa lini kuti ndikhana mulandu wakupasa mbumba yangu.
20 Ndipopo ndakucemerani kuti ndikuwoneni ndipo ndiceze namwe. Ndamangidwa na unyolobu thangwe ra cidikhiro ca Ijirayeri”.
21 Pamwepo iwo adatawira kuti: “Tiribe kutambira tsamba na libodziro kuJudeya la cipande ca imwe, ndipo palibe mwandzathu na m'bodziyo wa kumweko adabwera kudzatiuza ayai kulewa bza cakuipa cipande ca imwe.
22 Tsono, tin'funa kubva kuna imwe kuti mulikukumbuka ciyani, thangwe tin'dziwa kuti mbali zentse kuna wanthu omwe alikulewa kuipa bza gulu limweri”.

Kupalidza kwa Paulo kuRoma

23 Na tenepo adapangana ntsiku yakuti
adzagumane na Paulo. Ntsiku imweyo
kudabwera mbogo ikulu panyumba pomwe
iye akhali. Kuyambira macibese mpaka
maulo, iye akhambawafotokozera ndipo
akhambawapasa umboni bwa Umambo bwa
Mulungu, acimbayezera kuwazindikirisa bza
Jezu kudzera mwa M'temo wa Mozeji na m'malivu
ya Apolofita.
24 Anango adazindikira na bzomwe iye
akhalewa, tsono anango alibe kuzindikira.
25 Ndipo padawoneka kusaya kubverana pakati
pawo, adagonekana Paulo atalewa mafala yakuti:
“Mzimu Wakucena udalewa bwino kuna makolo
yanu, kudzera mwa m'polofita Izaiya:

26 “ ‘Ndoko kuna mbumba iyi ndipo ulewe kuti:
Kubva mun'dzabva,
tsono mun'dzabvesesa lini cipo,
kuwona mun'dzawona,
tsono mun'dzadziwa lini cipo.
27 Pakuti m'tima wa mbumba imweyi
wakhala wakuumisidwa.
Mwakusaya kufuna
adabva na makutu yawo,
ndipo adafunga maso.
Bzingadaleka kucitika terepoyo
kuti aleke kuwona pomwe na maso,
ngakhale kubva na makutu,
kuti aleke kubvesesa na m'tima
acitendeuka, ndipo Ine ningadawaciza’.†

† **28:27** Iza 6:9-10

28 “Na tenepo, dziwani kuti cipulumuso
cimweci ca Mulungu cidatumizidwa kuna omwe
ni aJuda lini. Ndipo iwo an'dzabva!”
29 Paulo atamala kulewa mafala yamweya,
aJuda wale adaguduka acimbatsutsana kwene-
kwene.‡

Magole mawiri ya kumangidwa kwa Paulo

30 Ndipo Paulo adakhala panyumba yomwe
akhadakumbizidwa mwa malipiro magole
mawiri, kumweko akhatambira wentse omwe
akhabwera kudzamuwona.
31 Akhambapalidza bza Umambo bwa
Mulungu, ndipo akhambapfundzisa bza Mbuya
Jezu Krixtu mwakulimba m'tima mwakusaya
kupingizika na cinthu ciri-centse.

‡ **28:29** Mubzakunemba bzizinji bza kale dutswa limweri mulibe.

Nyungwe
Portions of the Holy Bible in the Nyungwe Language of Mozambique

copyright © 1897, 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nyungwe

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

O utilizador pode copiar e distribuir a obra.
You may copy and distribute the work.
All rights reserved.

2023-09-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 13 Dec 2023
1bad52f1-9cdd-5cdf-8d76-bb7e5972811f